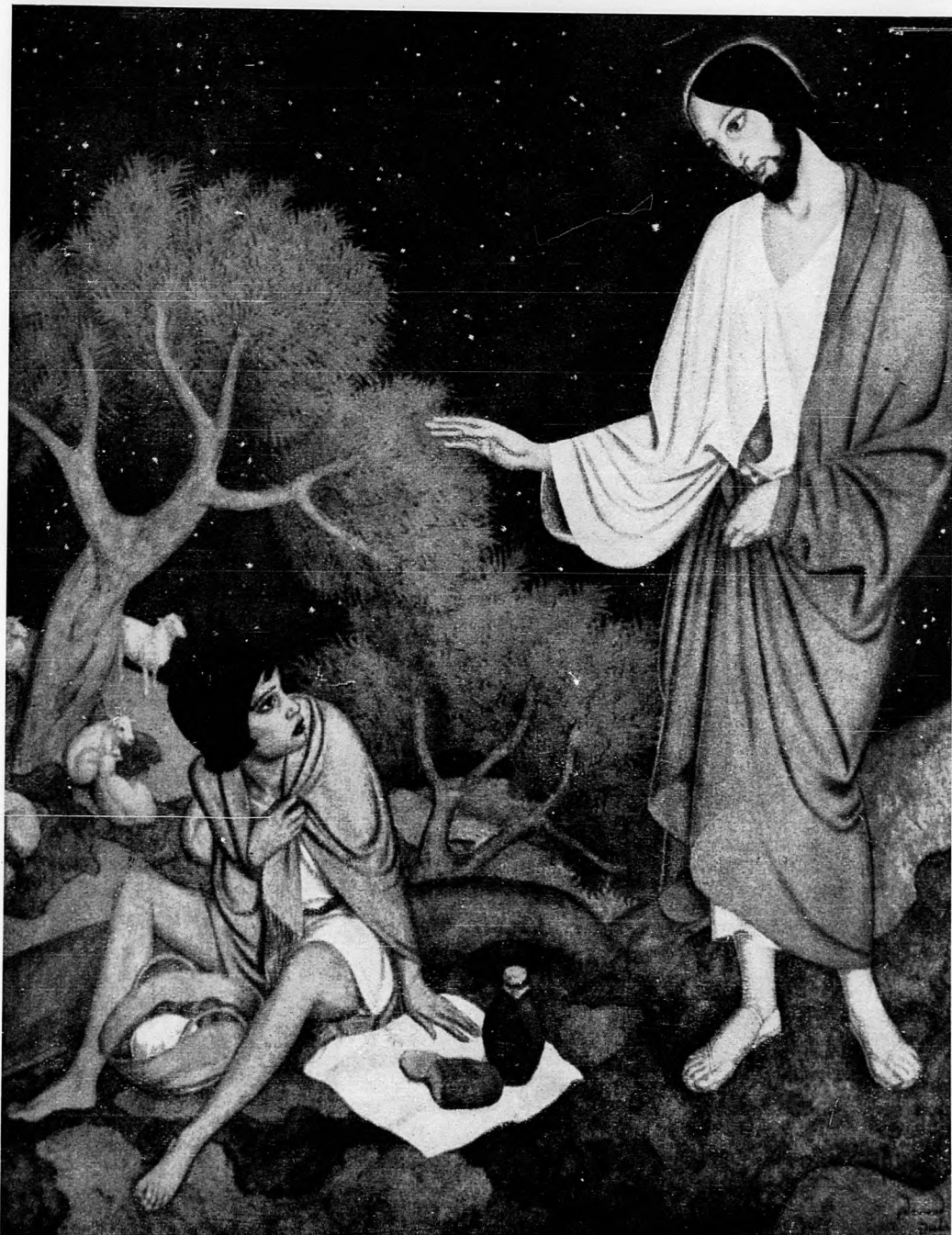

MAGYAR NŐK LAPJA

I. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM

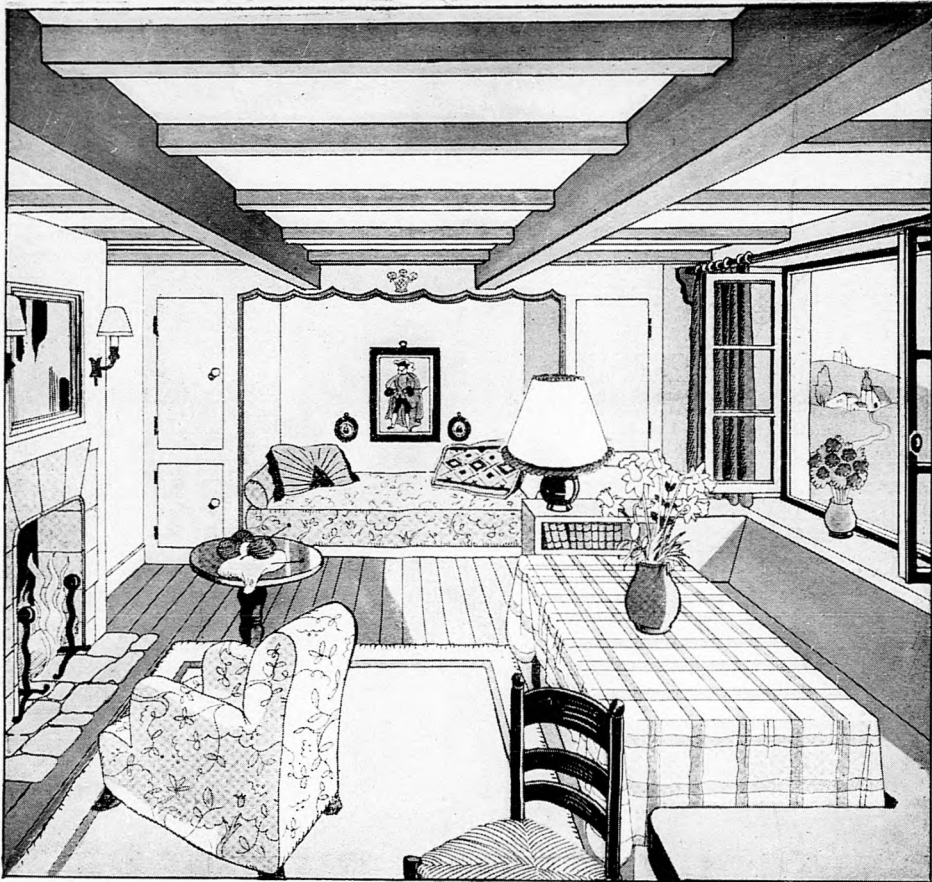
ÁRA NYOLCVAN FILLÉR

BUDAPEST, 1939 APR. 10

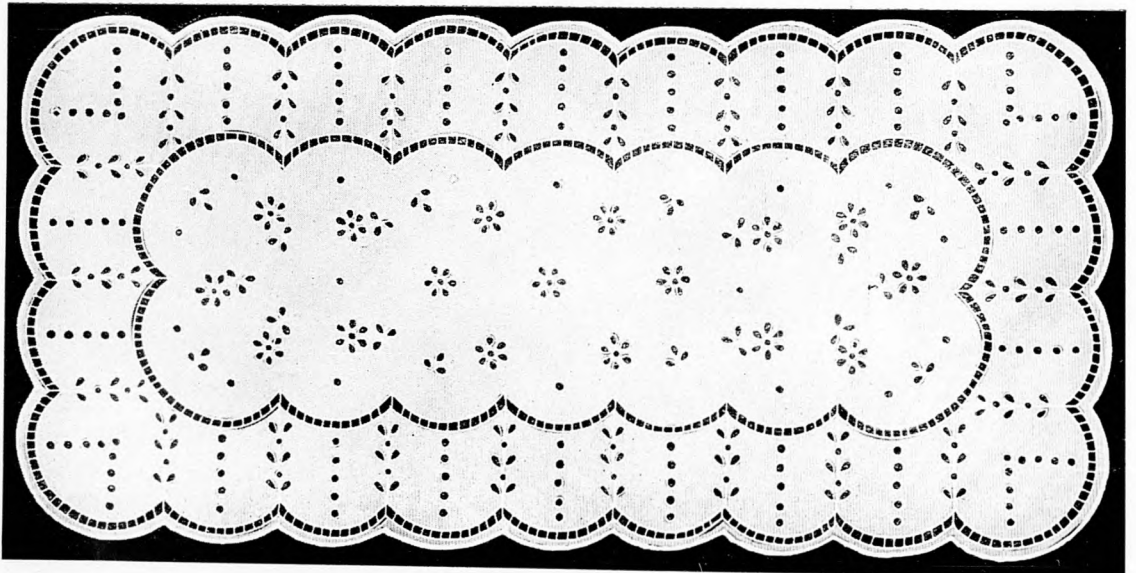
KEDVES ELŐFIZETŐINKNEK ÉS OLVASÓINKNAK KELLEMES ÉS BOLDOG HUSVETI ÜNNEPEKET KÍVANUNK

„MUL” KÉZIMUNKABOLT

VI. TERÉZ KÖRÚT 6. SZÁM

A DIVATOS KÉZIMUNKÁK BESZERZÉSI HELYE

M A D E I R A - F U T Ó . L E I R A S A K É Z I M U N K A R O V A T U N K B A N

MAGYAR NŐK

LAPJA

I. EVFOLYAM 11. SZÁM

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

BUDAPEST, 1939 APR. 10

Megjelenik havonta háromszor 1-én, 10-én és 20-án. Postatakarékpénztári csekk száma: 41.490. Előfizetési ár: Magyarországon egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 24 P. félévre 12 P. negyedévre 6 P. Belkijumban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt 30 P. félévre 15 P. negyedévre 7.50 P.

S Z E R K E S Z T :

PAPP JENŐ

Csehszlovákiában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 180 csehkorona, félévre 90 csehkorona, negyedévre 50 csehkorona. Romániában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei. Angliában és Amerikában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 40 P. félévre 20 P. Egyes szám ára 80 fill. Előfizetési ára az ingyenes gyermekrovattal együtt évi 24 P.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18-73-42

Nagyheti fotomontázs

IRTA: HARSÁNYI ZSOLT

Csodálkozó kislány, aki bámeszködvá tartja kezében a kinusztrált orvosságos üveget. Azt az üveget gondosan tisztára mosták otthon, aztán a gyerek őt krajcárt kapott, hogy azon a patikában vásároljon rózsavizet. A rózsavíz nem volt más, mint olyan kölnivíz, amely Köln városát sohasem látta, hanem a Korompai gyógyszerész saját külön receptje szerint készült. Színe olyan volt, mint a víz, de ha vizet töltöttek bele, savószerűen megfihéredett. Az orvosságos üveg tetejét a mama olyan gyolccsal kötötte be, amelynek máskülönbén a lányok kalaparrásánál volt kelteje és organtinnak nevezték, de a műveltebbik varró nő inkább organtülnék mondta. A kislány megtanították locsolni. Az organtín nem engedte bőven a fehér csodafolyadékot, csak módjával, cseppesen. Üde, hűs szagot árasztott ez a locsolás. Vagyis inkább árasztott volna, ha a kislány merte volna locsolni a szemközti jövő leányokat, akik már eleve kihívó védekezéssel vigyorogtak. De ő nem merte, csak még jobban szorította apja kezét. És a tót asszonyok barkát morkoltak hozzá az imakönyvhöz, ahogy ott a sétatéren templomba menet elhaladtak. A kislány minden egyes lányánál külön halálra szégyelte magát, folyton elpirult és nem tudta, mit kívánjon jobban: hogy muljék már el az öntözés e pironkodó és kínosan feszengő napja, vagy maradjon így örökké a hunyorgó tavaszi verőfény, amely arcába hunyorít, mikor érzi az apai tenyér szorításának boldogságát. Ahogy ott mennek ketten, a szépségi kis város sarjadó sétatérén, már elszakadtak az emléktől, valóságá váltak időtől függetlenül s ha

most odamennék, valami ütszéli ja mögül meglehetnének őket, délceg, karcsú apámat és öt éves fát, aki görcsösen fogja szabad kezével a rózsavizes üveget és mikor elpirul, zavartan szipákol az orrával...

...és tojást festünk otthon a nagyhéten. Roppant izgalom ez. Az asztalon állanak szakajtóban a főtt tojások. És spirítuszlámpa felett a kis serpenyő, amelyben olvadt viasz van. És ecsetek és írótollak. Ecsettel, írótollal a főtt tojás sűzfőhéjára rajzolni és írni lehet. Az olvadt viasz azonnal megkeményszik a tojásan. Akkor kell belemártani a bőrszönybe. Kétféle bőrszönyös lábas van: piros és lila. Abban a tojást jól meg kell hengergetni, akár a pirosban, akár a lilában. A festék megfogja a tojás viaszatlan részeit. A viasz alá nem megy. Ha megszáradt, a viaszt óvatosan le kell vakarni. Ujjongó és csodálkozó öröm, a betűk és ábrák fehér írással válnak elé a piros vagy lila alaplól. „Mamának.” A másik tojásan virág van, a harmadikon lepke. A negyedik: „Boldog ünnepeket”. De a buzgó tojásfestő gyerek, aki különös torzrágásokat művelt szájjával munka közben a nagy igyekeztől, rosszul számította ki a teret. A „pekett”-tel már visszaérkezett a betűsor elejéhez, mint Kolumbusz szerelte volna a földgömbön. Fel kell kanyarodnia a „Boldog” tetejébe. Nem baj. A színes tojás kész. A gyerek megborzong a gyönyörűségétől. Először jut rajta végig a művészi alkotás szent és édes borzalma...

...és a kóruson a Máté-passiót éneklék. Katolikus kórus ez, de a gyereket, aki református, odavonzotta a zene imádata. A tanárok, a bölcs és finom egri cisterciák, hagyják. Hadd hallgassa, nem származik abból kára senkinek. A kórus énekel. „Utquid perditio haec?” Mire való ez a tékozlás? Mert Máté evangéliuma most beszéli el, hogy Krisztus lábát drága illat-

szerekkel kenték. „Potuit enim unguentum istud...” Itt a kórus átmege a szűkített szeptim-akkordba, amely a gyermeklekket kimondhatatlan muzsika-örömmel tölti el. „...venumdari multo et dari pauperibus.” Mert ezt a kenőcsöt drágán el lehetett volna adni és árát a szegényeknek adhatták volna. A gyerek meghökken. Hát nem helyes ez az érvelés? Nincs igaz a zsidó tömeget jelképező karéneknek? Jézus maga nem tartotta volna jobbna, ha hívei nem pocékolják a pénzt drága illatszerekre, hanem a szegényeken segítenek inkább? Miért tartja Máté evangélista szebbnek, ha jöteknység helyett illatszere költik a pénzt? Isten nyilván fontosabb, mint a szegények. A gimnázista mélyen gondolkodik a tömjénzagú zenés homályban, amelyben a gyertyák sárga lángjait optikai csodaképpen ibolyaszín holdudvar környezi. Hagyjátok őt tűnődni, miatt orrát fúrja. Isten és ember viszonyát fogalmazza magának tizenkétéves fejében s az orgonaszó varázsa ragadja magával a megfoghatatlan lelki-ségbe...

...de hittant református könyvből kelt tanulni. Az egri Érsekkertben van egy óriás platánfa, közel a melegvíz felőli bejárathoz. Ennek a platánfának egész alacsony himbál az a vastag ága, amely a vizsgára való tanulás kedvező helye. „A niccaei zsinat 325-ben úgy határozott, hogy Husvét ünnepe mindig azon vasárnapon tartassék, amely a tavaszi napjegyegyenlőség utáni első holdtöltére következik.” A fűben sárga virág rikít, dongva jön a poszméh. A diák kissé odafigyel, aztán tovább magol. „A tavaszi napjegyegyenlőség utáni első holdtöltére következik.” De feszeckarjú lepke jön, ingva lebben a madárfittyós levegőben. A diák unja a magolást. Abahagyja. Nézi a pillangót. Aztán elunja azt is és behunyja a szemét. Nem gondolt semmire, csak

arra, hogy él. S az örökkévalóságot érzi, amely az élet minden percében megsuhan...

... aztán Husvét hétfe van Andornakon, a borsodmezei faluban. Ragyogó reggel, nyájas és okos hűvösség. A világ kristálytisztá, mindennek élesek és pontosan rajzoltak a körvonalai. Ezt nem volna szabad olajba festeni, ez grafikusnak való. Az udvaron rettentő és boldog sikoltozás. Két legény jött, hogy Marcsa cseledét megöntözzék. Megragadják a hátatáza és hurcolják a gémes kúthoz. Marcsa rángatja magát, malacként visít, rügdözök és kimondhatatlanul élvez. Egyik legény lenyomja a kút oldalához, a másik lihegve felhúzza a vedret és ráborítja Marcsára. „Még sikitol, az anyád mindenit? Kapsz még egyet.” Felhúzzák a másik vedret, ráborítják. Marcsa sikít, prüszköl, ordít. Haja csapzott, prüszkítja csuromviz, kilenc szoknyája lucskosan tapad a derekához. Akkor fereszteszik. Még mindig sikít. Befut a házba, ügető léptei után kis tócsák maradnak. A konyhából két darab kaláccsal jön ki. A legények átveszik a kalácsot gögősen és hetykén. „Istennek ajánlom”, — mondja Marcsa vég-hetetlen hálával és mélységes alázattal. Ő mennyire magyarok, mondja ujjongó lélekkel a tornárcól szemlélődő hetedik gimnázista...

...egyszer pedig a kolozsvári főtéren, amelyet előnt a féktelen ibolyaillat, zengenek a husvét-i harangok. Szinte látni, ahogy a napsütötte levegő megremeg a hanghullámoktól. Az egyetemi hallgatónak Poe Edgar Allan költeménye jut eszébe. „A harangok.” Egész milvolda veleg zeng a hangokkal és a csodálatos költeménnyel. Amott jön két ruhájában az asszony, akibe szerelmes. Jobbról-balról ismerős. Szerusz, szerusz. A katonabanda most érkezik a Mátýs-szobor tövébe... Oldalt elhalad Barscay Domokos, a fejedelem, kifeszíti

Összegejtötte: Ács Tivadar

A PÓK ÉS A PILLANGÓ

A pók éppen befiejezte szépmívű hálóját, lesben állt, hátha egy légy betéved. Amint így gubbaszt hálója közepén, egyszer csak lelkesült felkiáltást hall:

— Oh, be szép a te hálód!

A pók figyelt: egy lepke volt, aki üdvözölte:

— Gyönyörű a te hálód. A napugár fénye minden színében pompázik rajta. Milyen boldog is lehetsz te, pók, ha ilyen szép munkát már befiejeztél!

De a pók egyáltalán nem volt boldog. Már hosszú ideje elkészült hálójával és még egy legyet sem fogott vele: de azért egy szót sem szólt.

— Bizony pók barátom, mentől tovább nézem, annál szebbnek tűnik fel a te hálód. Engedd, hogy megcsodáljalak érte! Virágról virágra szállok és az egész erdőben mindenkinek elmesélem, hogy a te műved a legszebb benne. És elmondom azt is, hogy te szerényen elrejtőzködvé élsz, holott te vagy a művészek művésze...

A pillangó tovább repült. A pók tovább gubbasztott és gondolkodott a bolondos pillangó ömlengésén. — Szépség! Művészet! Nem telik gyönyörűségem szép dolgok kivételében. Semmi más céloom nincs, mint erős hálót szőni, hogy a beesett légy el ne ropogjen. És hogy a napugár ezer színnel aranyozza be? Az volna helyes, ha egyáltalán nem aranyozná be, mert így meglátják a legyek az én kifeszített hálómát és messzire elkerülik. Én nem akarok se szépséget, se művészetet, én erős háló-akarok, ahová minél több légy esik bele.

De azért a pók lelkében nyomat hagyott a lepke ömlengő dicséréte. Eppen arra ment egy skarabeus-bogár és a pók hiúsággal eltelve kérdezte tőle:

— Gyönyörű a hálóm, ugy-e? Te nem tudsz ilyent szőni?

— Gyönyörű-e? — lepődött meg a galacsinhajó. — Gyönyörű-e? ...

— Igen! Eppen most járt itt a pillangó és agyondicsérte a művedet...

— És te mit feleltél? Miért készítette a hálódát? Azért-e, hogy legyeket vadássz vele, vagy pedig, hogy gyönyörködj benne?

— Természetesen azért, hogy legyeket vadásszak vele...

— Akkor ne is hidd, hogy szép dolgot alkottál, mert amit ilyen céllal csinálunk, az szép már nem lehet.

— De a pillangó... — próbált védekezni a kiábrándított pók.

A skarabeus elveszítette türelmét:

— A pillangó szép s ezért mindent szépségnek lát. Én csúnya vagyok és nekem minderr csúnyának tetszik. Bújj be a hálódba és a sok locsogás után élelem után nézz! Kíváncsi vagyok, hogy még ma egyél!

A KÖLTŐ GÖGJE

Pachacútec, az új király, szerette a művészeteket. Házakat és jövedelmeket adott azoknak, akik üntek a művészekben, vagy az olyan dolgokban, melyek a nagy Inti alkotását magyarázták. Maga is nagyon bölcs volt.

A nagy inka különösen istápolta a fiatal költőket és kobzosokat. Most is éppen egy fiatal költőt nevezett ki méltóságra udvarához, de látnia kellett, hogy a jólét elváltoztatta a költő lelkét. Versei nem a régi szavak őszinte muzsikája volt, ő maga meg önteltté lett. Míg azelőtt szívesen beszélgetett az egyszerűbb emberekkel is, most már válasza sem méltatta őket, ha kérő szóval feléje fordultak. Pachacútecnak különösen ez tünt fel és így szólt a fiatal költőhöz:

— Fiatal költő, mióta palotában vagy, a többi emberek alázatosan köszöntenek. És megfigyeltem nálad azt is, hogy azt viszonzni már nehezebbre esik. Gögös lettél fiatal költő, holott verseid nem javultak méltóságod által. Őntelt lettél, olyan, mint a láma, amelyik a hódolati ajándékokat viszi Inti templomába. Ez látja, hogy mindenki meghajlik előtte és önteltté lesz, holott — mondom neked — nem a lámc előtt haitanak meg az emberek, hanem a hódolati ajándékok előtt, mit a teherhordó állat a hátán cipel. Ezekután kérdezem tőled, fiatal költő, az a tisztelet, amellyel előtted meghajlanak az emberek, neked szól-e vagy pedig annak a méltóságnak, amit én adtam neked?

A BOLDOGSÁG ÚTJA

Az amauta Quispenek panaszkodott egyszer egy ember boldogtalansága miatt:

— Te panaszkodol? — álmélkodott a bölcs. — Én nem tartalak téged boldogtalannak. Boldognak lenni igen könnyű. Nehéz boldogabbnak lenni másoknál. Ha boldog akarsz lenni, ennél mi sem könnyebb: csak akarnod kell és leszel is. De ha te azt mondod énnekem, hogy te boldogabb akarsz lenni embertársaidnál, azt mondom tenéked, te nemcsak boldogtalan vagy, hanem szerencsétlen is.

— Miért? — kérdé a panaszkodó.

— Mert te a valóságnál többre becsülsz embertársaid boldogságát. Másoknál csak a boldogságot látjuk, de nem vesszük észre a benne rejlő fájdalomokat és szomorúságokat, amik minden boldogságban benne vannak. Nézd, testvérem, mesziről a hegyeket: látjuk kékszínű csúcsait, zöldelő oldalait, de nem látjuk szörnyűséges vadait, melyek barlangjaikban tanyáznak.

A HALÁL

A fiatal költő hangja szomorúan csengett:

— Egy barátom házában két kalitkát láttam. Az egyikben egy vörösbegyű csirőre énekelt. A másik még üres volt, de a barátom abba is zárattott egy csirőtét, ki mikor rabsága tudatára ébredt, szárnyaival verte kalitkájá oldalát. Nem tudott nyugodni, hogy nem övé a határ, a rét, az erdő, míg nem összezsúta magát. A szabadságért való küzdelmében elpusztult. És én néztem a két kalitkát... Mert az én lelkem is dallal van tele és szárnyai vannak, mint a csirőtanak és éppen úgy be van zárva testem kalitkájába, mint a rabságra vetett vörösbegyű madár... És kérdem tőled testvérem, melyik madár az igazi halott? Az-e, amelyik üresen hagyta kalitkáját és lelke elröpült, vagy az, amelyiknek szárnyai vannak és rabságban énekel?

Mátyás Pesten

Írta:
Gyomay
György

Mátyás a klinika kapuja előtt áll. Szorongatja a görbe meggyfabotot, hogy szinte belefájdul a keze. Nézi az égnek meredő, iszonyú nagy falat. Nézi a cifra vasajtót, mely mögött fehér pólóban jajgatnak a véres fájdalomak. És nem lát semmit.

Körülötte ordít az utca. A villamosok mérgesen zúgnak, mint a nádtetőn sétáló darazsak. Az autók nagyokat kurjantva, füttyögve siklanak el mögötte. Gyalogos népek lökdösik tompa morajlással ide, oda. Sokan meg is nézik, mit keres valaképpen a klinika küszöbén. De Mátyás mindezekből nem tud semmit. Süket szédüléssel bámul a szennyes falra és véres gondolatok táncolnak a fejében. Mi van benn? Mi van a nagy ajtó mögött a fehérbélű házban? Az egész pesti út a rádióval kezdődött. Az az oka mindennek. A rádiónak köszönhető, hogy itt áll nagy szorongással és ijedelemmel a nagy kapu előtt és nem mer egyet sem lépni a réműlet-től. A rádió rugta ide drótlábvával a klinika elé a kis tanyából. Az az ezerszer megátkozott és fejszével szétvert rádió. akit az ócskapiacra vett, mivel már igen nagy volt rá az óhajtsa.

Úgy létesült meg ez az egész micsoda, hogy még tavaly egyszer, úgy tél derekán, vagy elején átment Bazsalikushoz, aki ott lakik nem messze az ő tanyájától. Átment hozzá, mert Bazsalikusnak olyan rádiója van, akit fejre kell aggatni és úgy szól, mint a hétfene. Hallatszík belőle minden csudára. Mikor ő átballagott, már ott voltak a szomszédok innen is, onnan

is vagy négyen. Szétszedték nagy műértelemmel a fejhallgatót, hogy eggyel két emberfia is szórakozhasson. S hallgatták a nótákat, meg a kisasszonyok sikítását majd kilenc óráig.

Ezen a szórakozós estén mondta Bazsalikus, már mint fő rádiógazda:

— Halljátok-e, cimborák. En nagyon szívesen látlak benneteket bárákarmikor. Délután, vagy este, vagy vasárnap napon is. De ez valahogy még sincs így jól, egye ki a fene.

— Micsoda? — néztek össze ők, a vendég szomszédok.

— Az, hogy én fizetem az árendát minden elsején ez után a korelás rádió után. Hallgatni meg mégis ti hallgattok mindent.

A lehajtott fejek egyszerre felemelkedtek ezekre a szavakra. Mindenki Bazsalikust leste, hogy mit szónokol még.

— Valahogy úgy kellene csinálni ezt a hallgatózást, hogy ne csak én fizessek, hanem mindenki, aki csak hallgat.

— Nono, az az igazság, — hümmögtek.

— Azért, ha belelétesültök, úgy gondoltam volna, — hirdette ki a szándékot Bazsalikus, — hogy azt a két pengő négyen fillér árendaköltséget osszuk el négyfelé. Merthogy úgyis éppen négyen vagytok, egye ki a fene. Oszt fizettek nekem minden hónapban fejenként hatvan fillért. Annak a költségéért aztán hallgathatók a rádiót még éjjelkor is, meg ha úgy tetszik, hajnalban is.

— Rendben van, — ütött ő elsőnek a Bazsalikus markába s a kézcsapással kibé-

relte a téli időre az egyik fél hallgatót. hogyhát legyen mégis egy kis szórakozása az álmos esteken.

— Mink is fizetünk, — nyúltak a zsebbe a szomszédok s hogy teljes legyen a szerződés, mingyárt elpénzt is adtak. Ki tíz fillért, ki huszat. Kinél mennyi akadt.

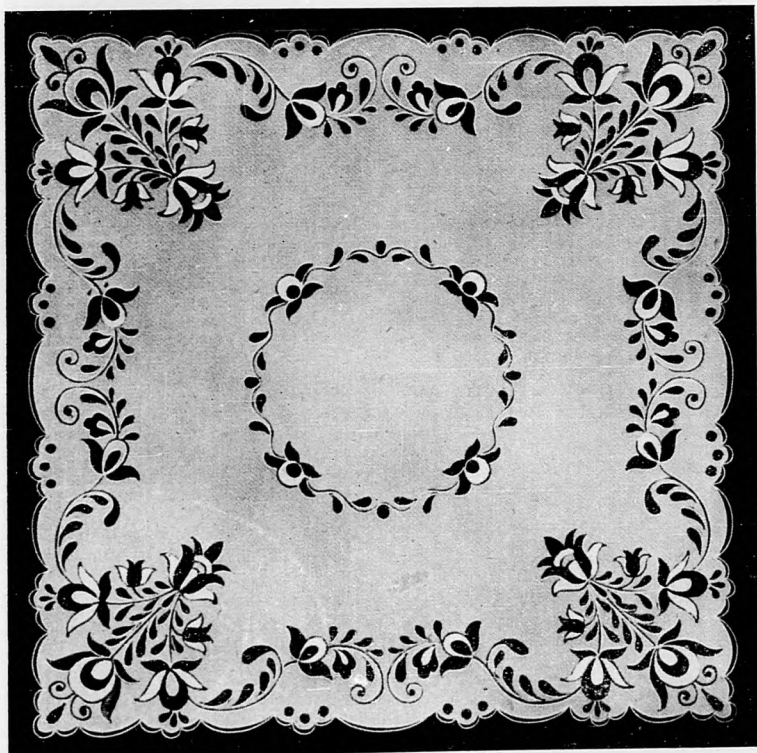
Így összeszövetkezve fizették aztán egész télen a rádió költségét. Hol a tejpenzsből, hol a tojás árából lopogattak el egy-egy kicsit, hogy az asszonyok rá ne jöjjenek a disznóságra. Dugdosták a pénzeket az istállók gerendáira, hogy az asszonynép se rá ne akadjon. És fizettek pontosan, mint ahogy az állam fizet, csakhogy hallgathassák a nótákat, meg a többi nyovolyákat.

De hallgattak is becsülettel egész télen, mivel volt hozzá juss is a fizetéssel. Átjártak Bazsalikushoz minden alkonyodáskor. Néha még a kenyeret, szalonánát is ott falták be, csakhogy el ne mulasszák az érdekességeket. Nagyokat hallgattak. Nagyokat nevettek, ha kellett. És szorították a hallgatót a felfülükre, hogy majd leszakadt a körmük, csakhogy el ne szalasszanak egy fia szót sem a történelemből. Persze az asszonyfélék sokat duruzsoltak otthon ezért a rádiózásért. Elmondogatták ájtatos-szeliden, hogy a durrogós ménkü csapjon minden rádióba. amiért elcsalja otthonról az embereket. És ami a legfőbb, még utánuk se lehet menni, mint teszem fel a kocsmába, ahová minden rendes feleség beállíthat az urára szavalni, hogy gyere már haza. Meg miegymás. Ahogy már szokás tanyahelyen. Mert ha át is mennek utánuk, úgy kell ülni moccanás nélkül, mint a kuka, órákon keresztül, ami nem asszonyoknak való kitalálmány.

Ezeken a téli esteken érlelődött meg benne szépen az a valami, hogy ha egyszer a kezére jön egy jó, használt masina, megveszi. Meg, ha addig él is. Bejelentí törvényesen. Fizeti utána az árendát ő is úgy, mint Bazsalikus. Csakhogy legyen neki is külön sajátlagos rádiója. Szólni persze nem merű erről az asszony-nak. Csak lopkodta tőle ügyesen a pénzt. Dugdosta, számolgatta, mennyit szaporodik egy pengő egy hónapban. S mikor egyszer az ócskapiacra meglátta szíve álmát, azt a repedt kis ládát, akit azonyomban két pengőért meg is vett, csaknem szétrepedt a melle a boldogságtól. Olyan diadallal vitte haza a kis fekete ládát, mintha teli lett volna gyémánttal s úgy találta volna a dülűt szélén.

— Egy pengő volt az egész, drótostól, hallgatóstól, — mutogatta a feleségének a tudományt és mikor kigyönyörködte magát a porcellánokban, mint a nyúl, lapult az iskola felé a tanítóhoz.

A kis tanító el is jött első hívásra. Megnézett mindent alaposan. Felmászott a kazal tetejére. Kifeszítette a drótot csinosan. Aztán itt is babrált. Ott is. Elég az

Mezőkövesdi mintával díszített terítő. Leírása kézimunkarovatunkban.

hozzá, hogy egy félóra mulva úgy szőtt a rádió, mint a rezesbanda. Még a kutya is ugrált az örömtől, mikor a füléhez tartották.

Csak az asszony morgott, mikor kettesben maradtak.

— Eddig a szomszédban lopta kend a napot, most meg majd itthon hever egész nap. A dolog meg csak marad, — kárátla nagy fennszóval s úgy nézett a kis dobozra, mint az ellenségre. — Ilyenre szórja el a drága pénzt!

Ő a duruzsolást jóformán nem is hallotta. Boldog volt, mint az egy napos ember. S táncolni szeretett volna az örömtől. Neki is van végre rádiója. Ő is hallgathatja bárakármikor. Nem kell a szomszédba mászkálni. Hanem inkább azok jönnek ide. Kibérelték a hallgatókat, mint ahogy a Bazsalikusét kibérelték. S itt is csend lesz és vígság. S őt is körül fogják, ahová csak beteszi a lábát, hogyhát mi újság?

Akkoriban tolni szerette volna a napokat, hogy jöjjenek már a végtelen hosszú esték. Minden délután le szerette volna lökni a napot az égről, csakhogy hamarabb sötétedjen. Végre, végtelen várakozás után elérkezett lassan az ősz. Becsoszogott a tanyák közé, mint a hideglelés. Az ég hasadékán bedugta egyik ujját a tél is. Rendben is lett minden. Elkövetkeztek a szomszédok is. Belelételestültek mindenbe. Még előpénzt is adtak, amikor levágták az a ménkű, melynek szele a klinika elé sodorta.

Egy péntek délelőtt volt ez a szomorú óra. Ő épp hallgatta a híreket, amikor a felesége bekialt az ablakon.

— Gyere ki, Mátvás!

— Mingyárt! Épp most mondja a legérdekesebbet! — felelte ő.

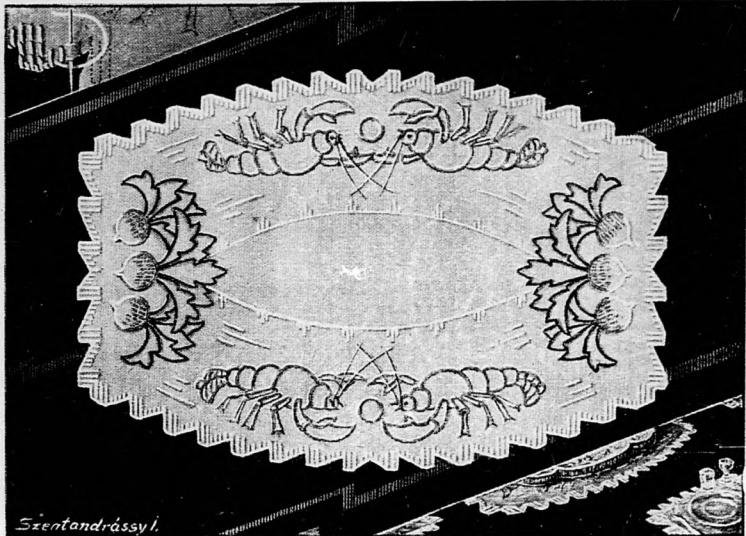
— Gyere, ha mondom, — hajolt be a felesége az ablakon. — Mert hemegek, oszt összetöröm azt a nehézséget!

Ő csak hallgatott, mert igen érdekes valamit mondott épp akkor a masina s hogy az asszony haragját is szétoszlassa, levette fejéről a siphát s trefaságából az asszonyhoz dobta.

Repült a nehéz bárányborsapka. Pontos célzással, épp az asszony fejéhez. Ő már mosolygott is magában, hogy mi lesz, amikor felsikított az asszony.

— Jaj, végem van, a szemem!

Ő azt hitte, az ablak nyitva van. Pedig

Angolos asztalterítéshez kendőcske. Leírása kézimunkarovatunkban.

nem volt tárva, csak az egyik elszőrya. A sapka az üvegnek szállt hát először. Millió apró szilánkra tört. S belevágtá mind az asszony arcába, meg szemébe.

— Megvakulok, nem látok! Jaj a szemem! — hangzott újra a vérfagyasztó sikítás s mire ledobta fejéről a hallgatót és kirohant, már piros lé folyt végig felesége arcán.

Nagy rohanás, kocsitolás, löbefogás, rémült vágatás következett ezután a faluba az orvoshoz.

— Minden pénzt fizetek, tekintetes úr, csak segítsen — nyöszörgötte a doktornak, de az legyintett.

— Azonnal Pestre.

Mikor aztán a motor elszaladt a beteggel, meg az anyóssal Pest felé, annyit mondott még az orvos:

— Készüljön el rá, hogy mind a két szemem odalesz.

Irtóztos napok következtek ezután. Nem evett, nem ivott, nem aludt, csak ült egy helyben és ott táncolt előtte a felesége véres arca. Fülében pedig még mindig hasított a sivalkodás. Végem van! Nem látok! Fokozta még kétségbeesését az anyós, aki Pestről hazaeérve, kiment hozzá s elmondta a rigmust magyarosan.

— Megvakítottad a lányom, te kutya! De megvakítalak én is! Eljövök hozzád egy éjszaka, oszt kiszürom mind a két szemed, hogy te se láss! — ordította haját tépve és ledobva magát a földre iszonyatosan káromkodott.

Ez után a jelentkezés után fel akarta magát akasztani. Már elő is készített mindent, mikor valaki odajött s el kellett halasztani a téteményt.

Ettől kezdve fekete lett előtte a világ, az ég, a szalonna, a kenyér. Fekete lett a szava, a sóhaja, az álma. Csak ült összegörnyedve s arra gondolt, hogy vak a huszonöt éves felesége. Vak az ő keze miatt, az ő bolondozása miatt. Legjobb szeretete volna fejszével lecsapni a kezét, tőből, de nem tudta. Csak búslakodott és várt valami hírt a betegről.

De hír nem jött az anyós után egy csepp sem. Egy hónapig a kutya sem nézett lájára. Akkor bement a faluba újfent az orvoshoz. Kitudakolta tőle, hol van a beteg. Fel is iratta pontosan a klinika

címét. Aztán felpakolt. Vonatra ült. Ideutazott. És most itt áll és nézi a szennyfalakat. Nézi és sóhajtozik, mint a temetői szél. Mi van a nagy ajtó mögött a fehérbéli házban? Beeresztik-e? Szólhat-e asszonyához? Vagy avval fogadja az orvos is: maga az a híres, aki kiverte a felesége két szemét?

Mátvás a hideg rázza ezekre a gondolatokra. Remeg a lába, mintha előlvadt volna benne a csontok. Vacog a foga és ordítani szeretne a fájdalomtól.

— Megvakult a feleségem, Urísten, — érzi át most újra az egész szörnyiséget, s nem mer belépni a kapun, csak áll szédelegve.

— Kit keres? — riad fel egyszer a kapus szavára.

Elmakogja böbeszédűen az egész bánatot. Menteteti magát, mintha bíró előtt állna. S úgy megy a kapus után a fehér folyosóra, mint az alvajáró. Mintha hőhegybe zuhant volna, fehér körülötte minden és üvölt benne a rémület. Mingyárt ott lesz az asszony előtt.

A kapus a telefonhoz nyúl. Valakivel beszél. Aztán egy apólonól jön. Megfogja a Mátvás kezét. Vezetí felfelé a lépcsőkön, mint a gyereket. Betolja egy szobába s odaszól egy fehér ruhás valakinek.

— Nézzé csak menyecske, ki van itt?

— Mátvás, — fordul meg az asszony s előre tárja karjait.

Mátvás egy pillanat alatt ott térdel az asszony előtt.

Átöleli lábait.

Bömböl, ordít, hörög, mint vágóhídon a bika és előveszi a bicskáját.

Nyujtja a feleségének.

— Szúrd ki a szemem. Ne sajnálj.

És kitör belőle az elmúlt hónap minden fájdalma.

— Ne sírj, Mátvás, az egyik szemem megmentették, — simogatja az asszony életpárja fejét s kendőjével letörli a könnyeit.

— Hát látsz egy kicsit? — robban ki a fájo öröm az emberből. — Látsz az egyik szemmeddel?

— Látlak, Mátvás és nem is haragszok rád, — emeli fel magához a síró nagy darab embert az asszony s megmaradt szeméből ezüstös hull párja fejére.

BEJELENTÉS

A MAGYAR NŐK LAPJA megjelenését olyan országos rokonszenv fogadta és olyan hatalmas érdeklődés, hogy a közönségnek ez az örvendetes szeretete új feladatok megoldását írta elő számunkra. Örömmel és ünnepélyesen jelentjük a magyar nők hűséges táborának, hogy e feladatok közül kettőt már végrehajtottunk, a többi pedig folyamatban van.

1. Atköltöttünk a szerkesztőséggel és kiadóhivatallal a **IV., Ferenciek-tere 7. II. e. 6. alá,**

a főváros szívébe, a Belvárosba, hogy az új idők új szellemét még nagyobb lendülettel tudjuk szolgálni s lapunk, a MAGYAR NŐK LAPJA ott álljon azon a fontos poszton, ahol Budapest lelke éi s ahonnan minden szép gondolat szétsugárzik.

2. Szellemileg fölkészültünk arra a magasztos hivatásra, amelyet a MAGYAR NŐK LAPJA-nak be kell töltenie a társadalom életében. Az új és kiváló írók és írónők egész ragyogó sorát hívtuk meg, hogy tolluk és tehetségük tűzét állítsák

a magyar család, a magyar otthon, a magyar nő és a magyar szebb jövő szolgálatába.

Jelentős áldozatokat hoztunk és hozunk, de azt akarjuk, hogy a MAGYAR NŐK LAPJA

a magyar szellem és a szociális szív

lobogója legyen. Az egészséges magyar irodalom, a legnemesebb költészet és a gyakorlati élet hivatott vezérorgánuma lett a MAGYAR NŐK LAPJA, a legrövidebb idő alatt. Bensőséges barátja minden családanának, segítőtársa minden magányos nőnek, irányítója az ifjú hölgyek gondolkodásának és komoly figyelmeztetője minden igaz férfinak, hogy becsülje nagyra élet-társát, akivel együtt indult el a maga és nemzete boldogítására.

Ez a hit és ez a tiszta szellem vezeti a MAGYAR NŐK LAPJA hasábjain megszólaló nagyszerű írógárdát, amely

Papp Jenő

felelős szerkesztő, a rádió országos nevű volt krónikása, a kiváló író és kritikus irányítása mellett felfokozott lelkesedéssel ontja kincseit a MAGYAR NŐK LAPJA olvasó közönsége elé. A vezércikk dobogójáról mondja el a magyar élet szépségeit

Harsányi Zsolt

a legízesebb magyar író, a történelmi regény nagy mestere, a polihisztor és annyi sikeres színdarab ünnepelt szerzője. Itt jelennek meg

Zilahy Lajos

remekbe készült novellái és cikkei. A világhírű nagy magyar író vér a mi vérünkben s minden idegszála ahoz a földhöz köti őt, amelyen a mi fiaink és leányaink élnek.

Megszólal hasábjainkon

Kodolányi János

aki a fiatalok közt máris óriás, regényei és színdarabjai a magyar irodalom vitán felül álló nagy értékei.

Ennek a gazdag programnak minden szavát hitt el és becsülettel igyekszünk beváltani, ennek tanúja lesz minden előfizetőnk és Isten segítségével megteremtjük Magyarországon

a tisztesség, a szépség és a költészet

csodálatos egységét, a magyar nő és a magyar családi élet nagyobbat dicsőségére.

Ehez az emelkedett munkához kéri az Önök megtisztelő és lelkes támogatását

Budapest, 1939 Húsvét ünnepén

Különös meghatódással közöljük, hogy a legszellemebb és legderűsebb színpadi írónk

Bókay János

sűrűn fog szerepelni nálunk. Ő a tökéletes könyvedség és eelgáns fölény mestere.

Itt áll a MAGYAR NŐK LAPJA zászlaja alatt a legújabb írónőnemzedék elismert zsenije

Ignác Rózsa

s a másik két nagy székely tehetség:

Nyirő József

az őseréjű regényíró és színpadi szerző, továbbá

Hosszu Zoltán dr.

aki nemcsak büszke erőssége a Nemzeti Színháznak, hanem fényes humorista is.

Legkedvesebb írásait a MAGYAR NŐK LAPJA-nak szánta

Hunyady Sándor

ez a ragyogó tehetség, akinek közvetlenségével ma egy magyar író se tudja felvenni a versenyt. Mondanunk se kell, hogy régi, kipróbált erőink továbbra is gyönyörködtetni fogják olvasóinkat s találkozni fognak

*Babay József, Péczely József,
K. Lányi Piroska, Gyomay György,
Hóry László, Nyíry László, Moly Tamás,
Köpeczi-Boócz Lajos, Nagy Méda*

neveivel és tartalmas munkáival.

Folyamatban vannak azok a tárgyalásaink, amelyeknek az a célja, hogy

szószéket adjunk a hamisítatlan és némaságra szorított nagy magyar tehetségeknek,

újaknak és régieknek, mert nem engedjük meg, hogy a magyar szellemi élet értékei elkallódjanak. Szívós és rendszeres munkával megépítjük azt a

szellemi fellegvárat,

amelynek működése feleslegessé tesz ezen a szent földön minden selejtes és olcsó üzleti irodalmat.

Bőségesen adunk minden lapszámunkban

ismeretterjesztő és szórakoztató

cikkeket, fenntartjuk a szerkesztői üzenetek meleg kapcsolatait, gondoskodunk a háziasszonyokról, mikor tanácsokkal, receptekkel, kézimunkamintákkal állunk rendelkezésükre a különböző életkörülményekben és nem hanyagoljuk el, sőt fejleszteni fogjuk a népszerű **gyermeklap mellékletet** is.

Minden ajándék-akciónkat teljes mértékben folytatjuk!

Meglepetés lesz ezután

minden regényünk,

amelyeknek folytatásait izgatottan fogják várni.

Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy milyen örömmel válogatjuk majd ki a nagy termésből a MAGYAR NŐK LAPJA

verseit,

mert azt szeretnők, hogy a napilapokban halálra ítélt magyar költészet itt találjon méltó hajlékot.

a MAGYAR NŐK LAPJA

Szerkesztősége és Kiadóhivatala

Tavaszi délután. A hársfák pazarul ontották mézédés illatukat. A napsugarak, mint puha, meleg kezek, végigcirógatták az arcokat. Az egész világ tele volt örömmel. A kapualjban vidáman szólt a verkli, rikoltott a vénasszony vállán egy kopott zöld-sárga kakadu. Leikendeztek a gyerekek, egy nyitott ablakból zongoraszó hallatszott, valami divatjamult bécsi valcert játszottak, a zongoraszó belevegült az utcai lármába, az autótülkölésbe, villamoscsilingelésbe, verkliszóba, emberi beszédbe... máskor bántó lett volna talán ez a groteszk zür-zavar, de ezen a tavaszi napon, a hársfaillat után egy huszonnégy éves fiatalember szívének szimfónia volt... az élet, izgató, rejtelmes, gyönyörű szimfóniája...

Ruganyosan, vidáman sétált hazafelé André. Olyan könnyűnek, szinte súlytalanoknak érezte izmos, fiatal testét. Minden emberbe rátévedt a szeme, mindenkit szépnek látott. Tele volt örömmel a lelke, pedig nem is tudta, minek örül. Úgy érezte, mintha várna valakit, olyan valakit, akit nagyon szeret, aki betölti az egész szívét... különös, pedig nem is volt szerelmes. Tizenhatéves korában átesett az első szerelem édes-fájó gyermekbetegségén, azóta csak flörtölgetett, eszébe sem jutott soha, hogy bele is lehet szeretni valakibe.

Elment a ház előtt, ahol a verkli szólt, megállt egy percig, mosolygva nézte a táncperdült szurtos gyerekeket, maga is füttyörészni kezdte az elcsépelet, régi nótát s ment tovább. Ahogy ment... egyszerre csak... nos igen... csuda történt, olyan csuda, amilyen csak a mesében esik meg, no meg egyszer, de csak egyetlen egyszer minden ember életében... ahogy ment, ahogy a sarokra ért, egyszerre csak előtte áll egy leány, összevillant a szemük, a fiú érezte, hogy most rögtön eléje kell állnia a leánynak, meg kell fognia a kezét, hogy el ne szaladjon. De nem állt eléje, nem fogta meg a kezét, a leány ment tovább, a fiú meg nézett utána, addig nézte csinos, egyszerű, berakott kék kis szoknyáját, amíg csak el nem tűnt a szeme elől. Aztán megindult, vitte magával azt a nagy, jóleső melegséget, amely a leány láttára a szívében támadt. Nem csuda ez? A tavasz, a szerelem csudája...

De hosszú volt az a nyolc óra a bankban, de förtelmesen sokat beszéltek össze a kollégák, az óramutató is mintha ma lassabban mozogna... végre-végre... 6 óra... hamar, sietni... hátha... hátha... És rohant André a hársfasorba, most már nem állt meg a verklinél, nem bámulta a gyerekeket, sietett és csakugyan, ott a sarkon, csaknem ugyanazon a helyen, ahol tegnap szembe találkozott a kisleánnyal...

— Megszólítom, megszólítom... nem hagyom elmenni... Persze a torkán akadt a szó, pedig mintha a kisleány egy percig megállt volna, mintha mosolygott volna... aztán ment tovább és ő már csak fínom, muzsikás járását láthatta.

— Majd holnap... holnap, — gondolta.

Előbb jött ki a bankból, megállt az utcasarkon, nehogy elmulassza. Majdnem egy örökkévalóságig várt, már-már azt hitte, hogy nem is jön a leány... egyszer csak megjelent.

— Most, — gondolta André és a leány elé lépett, nem szólt egy szót sem, csak nézett a leányra. A leány meg rá... csak egy percig tartott, amíg így egymásra felejtkezett a szemük, de ez alatt a perc alatt meghalt az egész világ a számukra. A leány tért először magához. Elnevette magát:

— Csacsi, — mondta és nevetett édesen, gyöngyözőn, karján meglóbálta kis viaszosvásznon táskáját, amelyben biztosan az ebédjét vitte magával.

— Megengedi?

— Nem engedem meg... engem nem szokott kísérgetni senki, azt mondta a mamám, hogy nem illik és én nagyon szeretem az én édes aranyos mamuskámat...

— Én is nagyon szeretem a maga édes, aranyos mamuskáját... — Az én mamuskámat? Hiszen nem is ismeri...

— Azért szeretethetem... hiszen olyan édes kis leánya van...

— Csacsi, — nevetett a leány. Másodszor mondta, hogy csacsi és már mentek vidáman, meghittén, mint a jóbarátok, megértették egymást, pedig még azt sem tudta André, hogy azt a másik édes kis lényt Edmée-nek hívják.

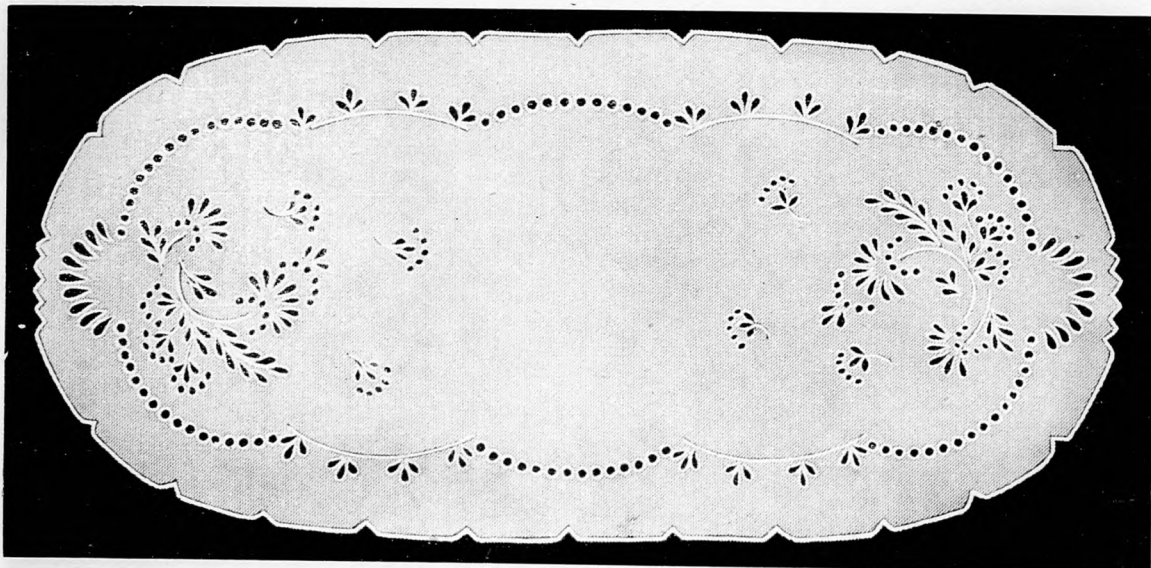
Egy héten keresztül mindennap találkoztak. A nagy hársfasoron át gyalog tették meg az utat, lassan mentek, kicsiket léptek, hogy soká, nagyon soká tartson, mesélgettek egymásnak, elmélkedtek apró-nagy problémák felett... például azon, hogy a tegnapi rózsaszín ruha áll-e jobban Edmée-nek, vagy az a kék, amelyet ma visel. Elmondták egymásnak élettörténetüket.

— Az édesapám már régen meghalt, — mesélte a leány. — Fiatalon halt meg, egyedül maradt velem szegény jó mamuskám. Egy ideig maga vezette tovább az üzletet... tudja, a papuskámnak fodrászüzlete volt, de nagyon sok baj volt vele, csak miattam tartotta fenn a mamuskám, hogy én tanulhassak, mert nagyon szerettem tanulni, olvasni... szerencsém, hogy annyit olvastam, azért is kerültem be olyan könnyen ehhez a könyvkiadóhoz. Keresek is már hál! Istennek annyit, hogy a mamámnak nem kell kínlódnia, most már csak egy-egy úri házhoz jár el a mamuskám gondolni, pedig egyre mondom, hogy ne tegye, megélünk szépen ketten az én fizetésemből... És... és magának él az édesapja?

— Nem élnek a szüleim, — felelte komolyan André, — a nagyapám nevelt fel, nagyon szigorú ember, de most látom, neki volt igaza.

— André, én... én szeretnék kérdezni valamit magától... de nem merem...

— Csak elő vele... tessék csak egész nyugodtan kérdezni...

Madeira hímzéssel díszített miliő. Leírása kézimunkarovatunkban. Beszerezhető a MÜL. Kézimunkaboltjában (VI. Teréz-körút 6.)

Modern fabútorok kertü lugasba, verandára.

Csipke-függöny selyem drapériával Leírása kézimunkarovatunkban

— Ugye... ugye, maga előkelő fiú... maga talán le is néz engem, amiért az én papám...
 — De Edmée, édes kis leány, hogy mondhat ilyet...
 — Mi... mi a maga nagypapája?
 — Volt... volt nagy... nagykövet, — mondta ki André dadogva, szinte szégyenkezve, ebben a pillanatban azt kívánta, bár ő is azt mondhatná, hogy a nagypapája is éppen — milyen érdekes véletlen — Igen, szintén borbélymester...
 Pár hosszú, néma perc következett és már oda is értek közben a megállóhoz, a villamos befutott és vitte az Istenben bódogult fodrászmester szerelmes kisleányát magával... a nagykövet hasonlóképpen szerelmes unokája meg búsan bámult utána...

Másnap borzasztó dolog történt. A kislány nem állt meg, amikor meglátta André-t. Nem állt meg, de ami még szörnyűbb, nem is mosolygott, bölintott és ment tovább, olyan peckesen ment, mint egy felfuvalkodott ostoba kis hercegkisasszony. Csak öt lépést ment, ott megállt, biztosan azért, hogy André-nak ne kelljen sokáig utána futnia.

— Edmée, édes szerelmem, mi van magával... haragszik? Megbántottam?

— Nem bántott meg, de... rájöttem, hogy nincsen semmi értelme ennek...

— Minek?
 — Hát... hát ennek a kísérgetésnek, meg a találkozásnak...
 — Hát... hát nem szeret... Edmée... én... én...

— Nem erről van szó... nézze, André, őszinte leszek, az én édes jó mamuskám mindennap kérdi, hogy nincs-e még kézőm... tudja, ő nagyon szeretné, ha férjhez mennék... és... és nekem mindennap azt kell mondanom, hogy nincs és ő akkor mindig nagyon sir és imádkozik, hogy adjon nekem a jó Isten egy jó, derék férjét... és... és nem mondhatom meg neki, hogy nekem van valakim, akit szeretek... nagyon szeretek...

Nem tudta tovább folytatni a kislány, a szavai már keserves zokogásba fulladtak, hogy alig bírt beszélni.

— De... de Edmée... édes... hát... hátha szeret, miért nem mondja meg a mamuskájának, hogy én... én is...

— Nem merem... hogyan mondjam meg... mit szólna hozzá...

— Nevelséges, hát megmondja, hogy megismert egy fiút... egy férfit, úgy hívják, hogy André Trosotte... akit sze... szeret, aki szereti magát és... és el akarja venni feleségül...
 — Feleségül? André, ne bolondítson el engem, nem érdelem meg magától. Maga előkelő úrfiú, én meg egyszerű polgárleány vagyok, ha tanultam, művelődtem is, mégis csak egy világi választ el a maga családjától.

— Elveszem, huszonnégy éves multam... megküzdök minden akadállyal, — olyan komolyan, olyan sziklaszilárd elhatározással mondta, mintha ennek a szép, romantikus házasságnak a terve nem is öt perccel ezelőtt született volna meg az agyában.

— És a nagypapája?
 — Még ma előállok a tervvel, kérem, könyörögni fogok neki, elvégre is be kell látnia, — és beszélt, beszélt André, lelkesen, megrészegetve saját hangjától, erejétől, amellyel szembefog szállni Edmée-ért az egész világgal... nem, még többel... a félelmetes nagypapával...

— Kegyelmes úr, kérem... André úrfi szeretne valami fontos ügyben a kegyelmes úrral beszélni, — hadarta Trosotte kegyelmes úr kanárisárga hajú gazdaasszonya és hadarás közben olyan ropogásra sült pulykapecsenyét tolt az öregúr elé, hogy az menten megenyhült André úrfi irányában.

— Sohse hogy élni az a gazfickó... no nem bánom, ha megígéri az a semmirekellő, hogy megállja locsogás nélkül ebéd közben, bejöhet... utálom, ha valaki ebéd közben locsog... A gazdaasszony eltűnt és Andréval tért vissza. André köszönt, leült a hosszú asztal legvégére, szó nélkül tűrte, hogy a gazdaasszony kirakjon tányérráa egy garmada sültet, de eszébe sem jutott, hogy hozzá is nyúljon. Forgatta-forgatta a villát a kezében, félszemmel meg folyt az öregurat nézte, az úgy tett, mintha az unokája ott sem lenne. Egészen beletemekezett az evés gyönyöreibe. Végre elkövetkezett a feketekáv és az öregúr is felemelte a tányérról ősz pilláját.

— Mit akarsz már megint? — mordult rá Andréra.
 Igaz, hogy szegény fiú legalább egy hónapja nem beszélt a nagypapával, de azért a gonoszkodó megjegyzést ráhagyta. Lesütötte a szemét és előadta a tervét.
 Az öreg kegyelmes egy szót sem szólt, rágyújtott egy virgánná, szibbantott egy jó mélyet, kieresztette a füstöt...

— Mit akarsz... te... te kölyök... nőszülni... elment az eszed? Aztán mire, szeretném tudni... talán az 500 frankos állásodra?... Aztán hol akarsz lakni, a Bois de Boulogneban... hát igazad van, még akad pad a ti számotokra is... És miféle lány az? Biztosan elcsavarta a fejedet... ravasz kalandornő... Szörnyű, ha az ember elgondolja, hogy ezek a bestiák már ilyen gyerekekre is kivetik a háliójukat!

— De nagypapa, édes nagypapa... úgy szeretem... könyörölgjön ráim...

— Küldd el hozzám azt a leányt, beszélni akarok vele...

— Nézze, André... ne haragudjon, nem tehetem meg... egészen furcsa, hogy elmenjek a nagypapáéhoz, az lenne a látszata, mintha könyörögnék neki, én pedig nem tudok könyörögni senkinek...

— De Edmée... édes Edmée, — és André elvette minden ékesszólását, hogy rávegye a leányt.

— Meglátja, kedves lesz magához a nagypapa, azt az édes virágos biedermeier-ruhát vegye fel, az volt a divat, amikor a nagypapa fiatalember volt, majd visszagondol a saját ifjúságára... jöjjön el bátran...

Edmée nem mondta, hogy elmegy, de amikor elváltak, már tudta, hogy holnap ilyenkor már útban lesznek a szörnyű nagypapa felé. Nem ment haza, hanem betért a körútra. Egy kapualjban megszármolta a pénzét, azután bement egy nagy, elegáns illatszertárba. A főnököt kereste, elmondta, hogy egy jelmezes kerti ünnepre készül, minden stílszerű lesz rajta, de azt szeretné, ha a zsebkendőjét is valami stílszerű parfümmel illatosíthatná, vajon nincs valami abból az illatszerből, amit még a nagyanyáink használtak? Az illatszerész egy csiszolt, finom kis üveget vett elő, átöntött belőle egy kisebb üvegbe. Edmée csillag szemmel vette minden mozdulatát...

— Ez, kisasszony... ez a parfüm Eugénie császárnő idejében divatos parfüm volt, úgy őrzöm, mint valami drága kincset... nem adnám semmi pénzért... Ottól sem fogadok el érte semmit, azt kérem csak, vétesse le magát abban a jelmezben és adjon belőle nekem is egy képet, ha dedikálja is, higgye el, boldoggá tesz... ki fogom tenni a kirakatba, még reklámnak is jó lesz... Edmée boldogan tette el a parfümöt.

Másnap rózsás biedermeier-ruhájában, az antik parfümtől illatosan jelent meg a szokott helyen.

— Hát... hát eljött... maga drága... tudtam, hogy nem tagadjó meg...

Amikor beléptek a szobába, a kegyelmes úr fel sem tekintett az újságjából, fagyosan fogadta a köszöntést és mindjárt rászólt az újkájára:

— Te kimégy a hallba és beszélgetsz Leontine-nal, hallgatózni nem szabad... a kisasszony meg lesz szíves itt maradni... Fáradjon közelebb, kisasszony...

Edmée remegve közeledett az öregúr faragott íróasztala felé.

A nyitott ablakon át behúhant a könnyű szellő, az öregúr orrához vitte a virágos leányruhából kiáradó finom, régi illatot... Magába szívta, meglepetten nézett fel... ezt, ezt az illatot már érezte valahol. Gondolkozott. Keresett, kutatót az agyában, az emlékeiben, fényes báltermek, szép asszonyok suhantak el gondolatban a szeme előtt... nem, itt sem, ott sem... nem, nem, ez az illat egészen más...

— Kisasszony... kisasszony, ha jól tudom, szereti az unokámat... Nem folytatta tovább, ahogy nézte ezt a remegő testű, bájos, nagyszemű leányt, ahogy magába szívta ezt az illatot, hirtelen egy másik leány jutott eszébe... egy másik leány és ugyanez az illat... akkor érezte először és az a leány is így remegett... igen, egész testében remegett... a menyasszonya volt...

— Kisasszony... nézze, nézze, én... én nem bánom, ha maguk gondolják, hogy megélnék, nekem nincs kifogásom ellene, ha csakugyan szereti azt a fiút, — mondta már sokkal halkabban, melegebben és behunyta a szemét és megint azt a másik leányt látta, akit hajdan, oly nagyon, oly forrón szeretett...

Csőngtetett, hogy bejöhet André.

A fiú halálsápadtan, reszkető térdekkel közeledett nagypapa felé. Az öregúrnak újra megkeményedtek a vonásai:

— Hát fiam, jegyezd meg magadnak, hogy most fogod elkövetni életed legnagyobb ostobaságát, én megmondtam, amit megmondtam... én mosom kezeimet, megmondtam... kifejtettem a kisasszonynak is, kedves menyasszonyodnak is... én levezem rólad a kezemet, én tőlem ne kérj többet tanácsot... Most pedig mehetek... de ne még, gyere csak vissza... szólj Leontinenak, hogy szegény anyád lakosztályát takarítsák ki... itt fogtok lakni, gyerekek vagytok, vigyázni kell rátok... de azt megmondom, nehogy valami trampuszi cselédet hozzatok ide a házba, mert Leontine menten megszökik tőlem, akkor aztán mit csinálók... na, menjetek már, még mindig itt vagtok... ?!

Becsukódott a fiatalok mögött az ajtó és ottmaradt Trosotte kegyelmes úr, meg a régi-régi illat...

Oh, mi minden volt ebben az illatban... ifjúság, szerelem, tavasz... Az öregúr becsukta az ablakot, hogy hamar el ne szálljon...

Szalmakalap

ÍRTA: IGNÁCZ RÓZSA

A kidöntött kerítést még nem építettük fel. A közelben lecsapódott ágyúgolyó szélétől összezúzódtott üveg is csorbán, szilánkosan búslakodott az ebédloóblak barna keretében. A kertben gyom burjánzott a virággyások ölen és a ledőlít kerítés résein vígan bukdácsolnak fiatal libáink ki az utcára és vissza megint. Édesapám a harctereket járta, papí sapkában, katonaruhában. Hátizsákjába ólomból készült urvacso-rakelyhet csomagolt. Zsebében bibliát s lelkében lgét hordott a katonáknak. Testvéreim szerteszéledtek az ország négy sarka felé. Egyik Hajduböszörményben maradt még tizenhatban, a másikat a debreceni Dóczy-kollégium fogadta magához. Pesti internátusban tanult a harmadik, a legnagyobb, a fogadott bátyám, Odón, valahol Szibériában élte a fogoly katonák életét. «A kicsi honn maradt» — mondogatta édesapám, ha odahaza volt történetesen és aggodalmas szeretettel símogatta meg a fejemet. Aztán elmosolyodott és mesélni kezdett:

«Volt egyszer egy szegény székely ember s annak három gyermeke. Elmentek dolgozni a nagyok, ki a mezőre s a három gyerek otthon maradt. — Jácódjunk kenyérsütősdit! — mondta a nagyobbacska s nekilátott. A felhasogatott aprófát nagy ügyesen mind elützellék a pestben. Baj nem lett s tűz se igen, de a fa elfogyott. Megijedtek a gyermekek, hogy hazajönek a nagyok s lesz nemulass. Kapta magát a két nagyobbacska s usgvé, ki az ajtón, a kicsire reá a zárt! Jönek haza a szülők s hát a házban egy szikra fa sincs! Se fa, se gyermek, tűzre tenni való. Csak a kicsi, aki nem tudott elszaladni. A kicsi, aki honn maradt. Megmérgeledött a székely ember s kapta a kicsit s a szegény ártatlanon a bosszúját úgy töltötte ki, hogy a gyermek máig is sír, ha el nem hallgatott. Mert így van az... A kicsi honn maradt s ű kap ki...»

Hát én kikaptam alaposan. En kaptam minden bajt, ami csak a házra rázúdulhatott. Tudom már, most tudom csak igazán, miért mesélte szegény apám annyiszor azt a mesét... A hadszíntér mögötti faluban tifusziárvány dühöngött. Ennivaló alig akadt. Hat éves voltam, tizenhét kiló. Kiálló lapockáim szúrtak, vékony nyakamon kidaqadt az ér. Köhögtem. Így kezdődött, tüdőcsúshuruttal. Aztán jött a tifusz...

Vasárnap volt s néhány szabadságos katona zenés mulatságot rendezett a sétatéri kurszalónban. Fiatal székely leány szolgádt nálunk ekkor, szép, sudár, barnapiros arcu, Csutak Ágnes nevezetű. Hazajött az ő katonája is: Héjjas Sándor kovásznai legény. Akkor vasárnap édesanyám éppen ecetes vízzel mosogatta forró, lázas testemet. A hőmérsékletben negyven fok felé kúszott lassan és alattomosan a higanyszál. Csutak Ágnes fogta az ecetesvízes tólat, nézte-nézte nagy szomorúan föl-sebzett vézna testemet, aztán váratlanul hangos zokogásra fakadt.

— Ne sirjon! — mondta anyám és súgva tette hozzá: — A gyermek előtt.

— Jaj, lelkem, kicsi leánykám, jaaj! — zokogott Ágnes.

Anyám elsápadt. Talán valami elváltozást lát a beteg gyermekben a hűséges cseléd figyelő szemé? Talán...

— Ne sirjon, — szóló remegve — hiszen az orvos azt mondta, hogy túl van már a veszélyen.

Ágnes még hangosabban zokogott:

— Úgy sajnálom, de úgy szegény kicsi kisasszonyt. A nagyitiszteleüt asszonyt is erőt sajnálom, lsten látja a lelkemet...

Anyám szemét könnyek futották el: Átölelte a derekamot, lefektetett, betakart. Remegve kereste a pulzusomat.

— Itt is maradnék, hogy virrasszam, — zokogott Ágnes tovább — de lelkem, nagyitiszteletes asszony, mit csináljak, ha Sándor egyszer hazajött s már bé es váltoit a táncba...

S mikor anyám meglepett tekintetét érezte könnyéztatta arcán, mélyen elpirult és zavartan, sietve mondta:

— Egy igaz szereteje van az embernek, higyjie meg nagyitiszteletes asszony. Elhagyna Sándor, ha a táncba nem megyek el...

Anyám szótlánul bólintott s a távozó lány után nesztelenül bereteszelte az ajtóit, behúzta a függönyöket. Sötét selyemsálat kötött a petróleumlámpa fehér ernyejére, lehúzta a lámpaszínort az asztallap fölé. Egyedül volt velem az üres, pusztá házban és éjszakai betegvirrasztásra rendezkedett be. A kinin, amit rácsos ágyam mellé készfített a kisasztalra — katonáknak készülhetett eredetileg — akkora volt és olyan durva, ostyaszzerű masszába töltött, hogy nem tudtam lenyelni.

— Próbáljuk meg, lelkem — biztatott anyám. Bólogattam és olyasmit suttogtam, hogy jó, majd egyedül megpróbálom. Aztán, mikor anyám elfordult, óvatosan kinyújtottam ág-vékony karomat a takaró alól, felemeltem az orvosságot és az ágy rácsa és a falvédő között lecsúztattam az ágy mögé.

— Lenyelted lelkem, csak úgy, víz nélkül? — ijedezett anyám.

Nem feleltem, csak bólogattam megint és behunytam a szemem. Vékony nyakamon ütemesen dobolt az ér, fülemben hangosabban zúgott, zsongott valami, mintha templomi férfikórus énekelne fojtott szolozsmát, va-

Gondolkozzál...!

1. mielőtt legbelső családi dolgaiddat valakinek elárulod, —

2. mielőtt rosszat mondasz valamelyik ismerősödről, —

3. mielőtt első haragodban széttépnél egy régi barátságot, —

4. mielőtt főnöködre panaszkodnál valami jogtalanság miatt, —

5. mielőtt könnyelmű rágalmazásba kezdenél, —

6. mielőtt barátaid gyöngéit, vagy tudatlanságát kigúnyolnád, —

7. mielőtt gyanut fognál és a rágalmat továbbadnád, —

8. mielőtt izgatottságodban sértő levelet írnál, —

9. mielőtt egy biztos, ha nem is kitűnő állást egy bizonytalanért feladnád, — és

10. mielőtt gyermekeid számára megfelelő pályát választanál.

lahonnan a föld alól. A rácsos ágy lassan süllyedni kezdett, aztán váratlanul magásra lebbent. Mintha a selyemkendőbe takargatott petróleumlámpa lent lenne, mélyen valahol, a szoba fenekén. A lámpaernyő alatt halomnyi foltoznivaló fehérség között kicsi, összegörnyedt barna pont: anyám... A zsongóbúgó hangzón lassan melódiává alakult. Mintha a nagybögő búgott volna most... — Táncolni ment! — hallottam ebben a percben anyám szavát. S úgy rémlett, cigányok húzzák valahol, talán a sétatéri

kurszalóban. Láttam Ágnest, piroscsíkos székel rokolyában, kipirult arcával lebegni-forogni. Sándorral! Igen, igen, Héjjas Sándor k. u. k. infanteriszt... A nyáron nagy cukros dobozban küldték az Ágneske «szeretejé»-nek a szép batul almákat... Sajátkezűleg loptam őket apám legkedvesebb, megjelölt fájóról... A harctérre küldték... Nagyon büszke voltam Ágneskére, lám milyen szolgálólányunk van nekünk! Igazi szereteje van a harctéren... És Odón is, az én fogadott bátyám. Ő már fogoly... És Apa... De ez még azelőtt volt mind, mikor még ép volt a kerítés, mikor még nem törtek össze az ágyuszóban az ablakok... Azelőtt... Aztán... menekültünk és a gidófalvi szénáskertben, sátorösszekeverünkől alig száz lépésnyire csapódott le egy ágyúgolyó... És reszketett a föld, reszketett... És én a bátyámba kapaszkodtam és sikoltottam...

— Féltrebeszél! — sikoltott anyám és mindkét karjával átölelt. — És ilyenkor hagy itt ez a nyomorult cseléd! Senki a házban, senki! Orvosért szaladják? Itt hagyjam egyedül? Ne reszkesz, lelkem, ne félj! Itt vagyok...

Megfogta a kezem és akkor minden elcsendesedett.

Kinyitottam a szememet:

— Nem fáj semmi, csak maradt itt és fogd a kezemet. És mondd azt a mesét a kicsiről, aki a nagyok helyeit is kikapott...

Úgy virradtunk meg, kéz a kézben. A tővigéget lámpabél szortyogott még, aztán lassan kialudt. A kihűlt szoba lefüggönyözött ablakán átde-rengett a reggel.

Aztán a szürke derengésben váratlanul, meglepetésszerűen megjelent apám. A katonától jött egyenesen. Fáradtan, piszkosan, gyűrött arc-cal. Csak két nagy kék szeme csillogott derűsen az elgyőitort vonások között.

— De már ugye, nem is vagy beteg? — így köszöntött rám hangosan és abban a pillanatban határozottan egészségesnek éreztem magom. Felültem az ágyon és kitértam felé két karomat.

— Negyven fok láza volt az éjjel, — szólt anyám.

Apám szemrehányóan pillantott rá:

— De most nincs. Ugye, lelkem? Tedd csak be azt a hőmérőt! Aztán ide nézz, mit hoztam én neked? — és háttizsákiából, — hol szerezhette, nem tudom — egy kicsiny, sötétkék gyerekszalmakalapot húzott elő.

— Tedd csak a fejedbe, lelkem, hadd lám, hogy áll?

És anyámhoz fordult mosolygva:

— Bizony, odakint már tavaszodik...

És én ott ültem az ágyban, fejemen a kék matróz szalmakalap, szürő bordáim s vékony karom között hőmérő.

— Szép vagyok, édesapám? — és úgy éreztem, hogy kacagni kell a gyönyörűségétől.

A báli éjszakán lehervadt ruhában, szegyenkezve, pironkodva akkor jelent meg épen a hozatérő Ágnes a küszöbön. Összezsapta a kezét: — Jézusmária! Hazajött a nagytiszteletes úr! S a kicsi kisasszony! Tán már meg is gyógyult az éjjel, hogy szalmakalapot visel?!

— Én meg! — mondtam boldogan és kihúztam a hőmérőt. — Tessék megnézni, pont 38-at mutat.

Anyám megkönnyebbülten sóhajtott. Apám megsimogatta az arcomat. Ágnes álldogált még egy ideig, talán a dorgálást várta, az éjjeli tánc miatt. Megnézte még egyszer a szalmakalapot, aztán nagy bölcsen ki-elentette:

— Így van az, nagytiszteletes asszony! Szívbeli bánat ellen muzsika a tánc, betegség ellen es csak az öröm segít. Mint tesztem azt, ez a szalmakalap.

S hogy senki se szólt, sóhajtott egyet és ment a konyhába, a dolgoz után.

Az apám

*Fejét két dolgos kezére hajtva,
Elöttem ül az Édesapám
S ahol Nagyapó egykor elhagyta.
Mondja a mesét, mese után.
Drága jó Apám, előttem látom
Fekete haját, kedves fejét,
A kék szalóban, a nagy divánon.
Amint meséli a sok mesét.*

*Mesélt sok szépről, titkos csodákról
És én bámulva néztem szemét,
Színes világban zengő szobákról,
O, de szeretiem a szép mesét.
Drága jó Apám, előttem látom
Fekete haját, kedves fejét,
A kék szalóban, a nagy divánon.
Amint meséli a sok mesét.*

*Közben azonban szálltak az évek
S így a meséje is változott,
Hajában egy-két szál is fehér lett.
De a meséből ki nem fogyott.
Drága jó Apám előttem látom,
Gondoktól megtört, deres fejét,
A kék szalóban, a nagy divánon.
Amint meséli a sok mesét.*

*Később emberről, bús és vig sorsról
Mondott meséket az én Apám.
Életről, borról, csupasziú nőkről
S nekem eszembe juttott Anyám.
Drága jó Apám, előttem látom,
Gondoktól megtört, deres fejét,
A kék szalóban, a nagy divánon.
Amint meséli a sok mesét.*

*Lassan felnőttem s most ritkán látom
Mesélő kedvű Édesapám.
Pedig még néha most is úgy vágyom
Csalóka fényű mesék után...
Drága jó Apám, előttem látom,
Gondoktól öszült fehér fejét,
A kék szalóban, a nagy divánon —
S nincs ki hallgassa a sok mesét.*

LUKÁCS JÓZSEF

AZ „ÁMOR ÉS PSYCHE”

Írta: Köpeczi Boócz István

Vasárnap délutánonként mindig, mikor az ebéd utáni alvásból felébredünk, rendes sétánk a belvárosban volt. Feleségem előszeretettel nézegette a belvárosi kirakatokat és engem magával hurcolva magyarázgatta az apró csecsebecskéket, cipőket, kelméket, kalapokat, stb. ugyanarra, hogy évek múltán egyenesen divatszakerítő lettem. (Ma már azt is tudom, hogy mi az a raffolt anyag, plissirozott plaszon, klöpli csipke, stb.). Azonban feleségem legnagyobb előszeretettel az egyik porcellánkereskedésnél szeretett időzni. Kétségtelen, gyönyörű dolgok voltak láthatóak a kirakatban. A legszébb étkészletek, meissení csészék, ólomkristályok és váakötemények között figyelmét az ezerféle nippeskek és porcellán szobroknak szentelte. Azok között is jobb oldalt a második sorban egy fehér porcellán szobornak, amely Amort és Psyche-t ábrázolta. Minden vasárnap megcsodáltuk ezt a szobrocskát, feleségem nagyokat sóhajtott közbe-közbe, mert mint elérhetetlen vágyat könyvelte el magában. Száz-husz pengő volt rá kirva. A magunkfajta emberkének nagy összeg. Félhavi fizetés. Feleségem lassan már erkölcsileg magának tekintette, hiszen senkinek sem volt annyi köze hozzá, mint neki, aki hétről-hétre, hónapról-hónapra, sőt évről-évre annyit nézte, képezetében annyit foglalkozott vele. Társaságban ha voltunk s nem egyszer felvetődött a szokott bandís kérdés: «Mit csinálnál, ha a főnyereményt megütnéd?» Mindenkinék volt valami nagy elérhetetlen kívánsága, — az egyik házat venne, másik autót stb. — feleségem mindig ez volt: «Megvenném az Amort és Psyche szobrot.» Ez volt kívánságának non-plus-ultrája. Meg is próbáltuk egyszer a pénzt összegyűjteni. Már hetenöt pengő volt együtt. De Pistike egy napon harisnyában állított haza, kezében két cipőfelsőrészelt, mert a talpát elfutbalozta, sűrősen kellett egy pár cipőt venni tizennyolc pengőért. Éppen azon a napon jöttek az adóhivataltól is és huszonnyeg pengő ötven fillért vittek el. Délután a gázt és villanyt is ki kellett fizetni. Estére meg beállítottak hozzá a Margaricsék négy kis gyerekekkel. Miután a Margarics gyerköcök különösképpen szerették a cukrot, Margarics pedig el sem tudta képzelni a vacsorát borocská nélkül, le kellett menni bevásárolni. Csak azután vetük észre, hogy vacsora sincs és újból le kellett szaladni felvágóért. Summa-summárum másnap a hetenöt pengőből csak hat pengő negyvenhárom fillér maradt. Így tehát ez volt az első és egyben utolsó próbálkozás, hogy az Amort és Psyche-t megszerezzük.

Ilyen előzmények után váratlan öröm ért. A hivatalomban, ahol legutóbb két évvel ezelőtt léptem elő, a személyzeti osztályon véletlenül reagáltak, hogy én előléptetésem óta tizedésből havonta öt pengővel kevesebbet kaptam, mint amennyi járt volna. Ezt az öt pengőt visszamenőleg két évre, megkaptam, ami éppen száz-husz pengőt tett ki. Mintha égből pottyant volna. Azt sem tudtam, hogy mit csináljak örömmömben! Egy félhavi fizetésem! Az Amort és Psyche ára! Nem is töprengtem sokat, — tudom, mit csináljak vele — gondoltam. Hat nap múlva lesz tíz éves házassági évfordulónk. Megveszem az Amort és Psyche-t. Alig vártam, hogy a hivatalos óránk vége legyen, rohantam a kereskedésbe. Búskén számoltam le a tizenkét darab tízpengőst és meghagytam, hogy hat nap múlva értegyöök. Futyűrészve indultam haza. Négy nap múlva vasárnap délután a rendes sétánk vége ismét az Amort és Psyche-höz vezetett. Feleségem vágyó és fájó tekintete minduntalan az Amort és Psyche-n kötött ki. Boldogan álltam mellette, zsebrevelt kézzel, nagy boldogsággérzettel, azaz a biztos jólényes tudattal, hogy a szobrocská az enyém és már a következő vasárnap, mint a lakásom legszebb ékességét fogom viszonlítani. Eljött a hatodik nap. Házassági évfordulónk. Gondolkoztam, hogy lenne jobb? Hazaküldessem? Vagy együtt menjünk érte? Vagy magam vigyem haza? Sokáig töprengtem. Végül elhatároztam, hogy magam viszem, így legjobban fogom látni feleségem meglepetését, örömet. Már előre nagyon boldog voltam. Hivatal után rohantam az üzletbe! A tulajdonos nagy

előzékenységgel ajánlotta fel, hogy hazaküldi, de én kijelentem, hogy magam viszem, csak csomagolja be vigyázva, hogy össze ne tőrjön. A legnagyobb gondnal csomagolták. Amort hatalmas szárnyait számaforgáccsal vették körül, vékony selyempapírokkal tömték ki minden szabadon lévő nyílását! Mikor be volt csomagolva, magamhoz öletem, mint egy gyereket. Ölemben vettem, boldogan léptem ki az ajtón, gondolkodtam, hogy volna legjobban hazavinni? Villamoson, autóbusszon, vagy taxival? Átgondoltam mindent. Ha villamoson vagy autóbusszon viszem, összenyomják, vagy meglöknek, könnyen ki vagyok téve annak, hogy összetörik. A taxinál előfordulhat egy zökkenő vagy hirtelen megállás és odaütődik vámihez. Úgy határoztam, hogy gyalog megyek, így legbiztosabb és tudok ró megvigyázni. Így nem történéhet semmi baj! Nekivágtam a körútnak. Úgy éreztem, hogy mindenki nekem akar jönni! Alig tudtam kikerülni az embekelet. Szorosan tartottam magam előtt. Az egyik sarkon hirtelen kifordult urat alig tudtam megakadályozni előretartott kezemmel, hogy nekem ne jöjjön. Mikor a járdáról leléptem, egy biciklista kis híján fel nem lökött. Később egy kiálló járdaszélen megbottoltam. S-inte elestem!

A megfeszített figyelmem koncentrálsáa következtében még a verejték is kiütött a homlokomon. Végre hazaérkeztem. Kimerülve álltam meg a kapu alatt, hogy kifújjam magam. Boldog voltam, hogy baj nélkül hazaérkeztem. Megindultam felfelé az emeletre és már előre készültem a nagy jelenetre, amikor feleségemnek átadom minden vágya non-plus-ultráját, az Amort és Psyche-t. Csendben megálltam az ajtó előtt, zseemből kivettem az ajtókulcsot, összetört beléphesek. Ebben a pillanatban kippattant az ajtó, kicsapódott felém! Egyenesen nekem, illetve a magam előtt tartott szobrocskának, amely szívemig ható csattantással tört darabokra. Az ajtón kisfiam rohant ki, «Szerusz, apuci!» — kiáltotta. «Mindjárt jöök», s rohant le a lépcsőn. Ott álltam mozdulatlanul, összetört lélekkel és összetört szobrocskával. Lassan elindultam visszafelé a lépcsőn, le az udvarra. Az egyik virággyában kis gödröt ástam — bandálsnak tartottam a szemébe dobni — és úgy, ahogy volt, ki sem csomagoltam (mint ahogy egy szeretett halottat, akit nem akar megnézni a halálában az ember, hogy emlékében, mint élő éljen továbbra is) beletemettem a kis gödörbe és ráhantoltam a földet.

A következő vasárnapi sétánk utolsó állomása, mint rendszeren, a kis bolthoz vezetett. Feleségem ijedt arccal állapította meg, hogy már nincs ott a szobrocská. Fátyolos szemekkel rémnyesen csendesen megszólalt:

«Ügylátszik, már megvette valaki, milyen boldog ember lehet!»

B Ö L C S E S É G E K

Ha gyermekeinkben a magunk megújodását látjuk, nem pedig beteljesülésünket: csak akkor nem fogunk soha kiábrándulni belőlük.

A legelőbb szülő nevelése nem egyéb, mint kínos kísérletezés az irányban, hogy ami az egészséges gyökerekből onmagától is kinőne, eltérjen a természet örök törvényeiől.

Amíg fiatalok vagyunk, abban a hitben ringatózunk, hogy végtelen szin szükséges az életünk képmegfestéséhez. Később, amikor már elmult gyerekkorunk, rájövünk arra, hogy életünket nem csillogó színek, hanem sötét árnyékok alkotják.

A szerencsétlenség olyan, mint az arzén. Ha lassan és csöppenként jön, megszokja az ember és később már a legnagyobb mennyiséget is képes elviselni.

ASSZONYOK • A • KÖLTŐK • ÉLETÉBEN

GYULAI PÁL BOLDOG HÁZASSÁGA.

A vasárnap délutánok langyos békéje gubbaszkodik a pesti bérházak fűtött szobáiban, kint havat söpör a szél és csak a látogatóba igyekvők küzködnek a decemberi hideggel. Horvát Árpádék Hársfa-utcai lakásába becsenget egy fiatal lány. Kabátja és prémes kalapja merő hó, repkedő hajszálain is csillogó hókristályok hancuroznak és fénylő kerethe vonják a kipirult arcot. A csöngetésre kicsapódik a gyerekszoa ajtaja és három fú ront ki a látogató elé:

— Hőember, hőember! — kiáltják lelkesedve és kihévílt arcukat hozzádörzsölik a friss hóval beszitált télikabáthoz és a nedves, drága archoz:

— Csakhogy megjöttél, Marika, már úgy vártunk, Zoltán akkora várat épített a te tiszteletedre, hogy csak na, gyere gyorsan, nézd meg!

— Hagyjatok már nekem is valamit Marikából, — mondja nevetve Szendrey Julia és arcon csókolja hugát. — Nem bánom, kicsit bemehetsz a gyerekekhez, de aztán érted jövök, mert Árpádnál látogató van, egy kedves, roppant okos fiatalember, azt meg kell ismerned.

— Én inkább a gyerekeknél szeretnék maradni, tudod, hogy nekik ígértem ezt a délutánt, — mondja szabadkozva Szendrey Marika és magához öleli a lelkes szemű kis Zoltánt, Petőfi fiát.

— Anya drága, hagyj meg nekünk Marikát, olyan jól tudunk vele játszani, — könyörög a legkisebb.

— Ebből elég, gyerekek, Marika már nagy lány, ideje, hogy megismerjen néhány komoly fiatalembert. Uzsonnáig veletek lesz Marika, de aztán bejön a szalonba hozzánk, — mondja ellentmondást nem tűrő hangon, aztán gyönyörködve megsimítja a huga arcát. Milyen szép lány lett Marikából, — gondolja és tűnődve néz a gyerekektől körülrajongott leányra. Istencem, csak ennek az aranyszívű, mosolygó gyermeknek sikerüljön az élete, hogy boldog legyen, boldogabb, mint én, — sóhajtja elszorult szívvel és fáradt, lassú léptekkel indul befelé.

Az uszonnánál Szendrey Marika érdeklődéssel hallgatja a kis, fekete fiatalember élénk előadását Németországról, Franciaországról, aki éles megfigyeléseivel és csípős mondásaival gyakran megnevetteti az egész társaságot.

— Csak ne volna olyan kis termetű, — mondja Marika a távozó Gyulai Pál után tekintve, — mondtam, kellemesebb és szórakoztatóbb fiatalemberrel még nem találkoztam.

A következő vasárnap is megjelenik Gyulai Pál Horvátéknál, valami heraldikai munkára hivatkozik, amit Nádasdy gróf bízott rá, ahol nevelősködik, ezt akarja megbeszélni Horvát professzorral, de közben nem mulasztja el, hogy megkérdje Szendrey Juliától, hogy milyen benyomást tett ő Marikára, tudna-e valami biztatót mondani? Julia, akinek tesszik a fiatal tanár, bár titokban azt tervezgeti, hogy a várfogságból hazakerülő Petőfi István vegye el feleségül hugát, — mégis őszintén megmondja, hogy apró termetétől ugyan nincs elragadtatva, de szelle mével és tudásával nagy hatást tett Marikára.

A harmadik vasárnap, anélkül, hogy a fiatal lánnyal mégegyszer találkozna, már egyenesen azzal állít be Szendrey Juliához a kis, hevesvérű Gyulai tanár, hogy házasodni akar, Marikát akarja elvenni. De Julia józansága lehűti a nagy lobozást:

— Ugyan, tanár úr, mire akar házasodni? Nevelőségre? A szerelmhez kenyér is kell!

Gyulai Pál leutazik Kolozsvárra és a tanári kinevezéssel a zsebében kopog be újra Horvátékhoz, de most már egyenesen Marikához fordul, aki mosolygva, pirulva felelji kezét az izmos tenyér szorításában. Csak az öreg Szendreynek nem mernek még szólni sokáig, mert hiszen Gyulai multjában, akár Petőfiében, sok bűn van: verseket írkal, újságot szerkeszt, igaz, most már ott a tanári állás is, de mégis félnek a szigorú apától, aki ellenkezésével Julia életét is úgy megkeserítette. Hónapok mulnak el titkolózással, csak Horvátéknál találkozhatik a szerelmespár, Marika csapongóbb, jobbkedvűbb, mint valaha, Gyulai pedig, a gyerekektől kezdve az egész ház kedvence, mindig új mókat talál ki, mesél, csüfölködik, mellette aztán senkinek sem jut eszébe unatkozni. És boldog, nagyon boldog... Julia is feledi saját betegségét és megfiatalodva tervezi újra jövőjét. Végre elfoglalhatja állását Gyulai Pál Kolozsvárott, most már megkapják Szendrey beleegyezését is. Marika kirepül a házból, hogy megkezdje új, boldog életét, — de a két pesti házban úgy érzik, mintha a mosoly is eltűnt volna Marika távozásával és az irt nem tudják betölteni a derűs, aranyos humorú levelek sem, amelyek egy békés és sikerült házasságról regélnek. Az öreg Szendreynek és Juliának is minden vágya az, hogy Gyulaiék Pestre kerüljenek, hogy így együtt legyen az egész familia. Négy évig várnak erre, míg végre Pestre helyezik a fiatal tanárt, aki már akkor neves író és kritikus. Marika pedig újra napsugara lesz az egész családnak.

Nyolc év repül el így, Gyulaiéknál is megnő a családlád, már három gyermek kapaszkodik a gyönyörű asszonnyá érett Marika ruhájába, aki mint háziasszony, mint anya, mint feleség, egyformán mintaszerepben tölti be hivatását. Gyulai Pál jól választott. De a sors, mintha megirigyelte volna ezt a nagy boldogságot, két embernek ezt a tökéletes egybeolvadását és hirtelen, vadul belemarkolt a békés családi életbe: elvitte Marikát. Még este mosolygott, táncolt, a nevenapját ülte csapongó jókedvvel, másnap délután már kiterítve feküdt, sápadtan, megfagyott dallal a szája körül.

Hogy mit vesztett el Gyulai Pál vele, azt legjobban megértjük, ha visszaidézzük a gyermekesgünkben annyiszor megkönnyezett verset:

„Három árva sír magában
Elhagyott sötét szobában,
Zivataros, hideg éj van,
Édesanyjuk künn a sírban...”

És fölhangzik a panasz zokogva, a veszteség szívetéptő jajával a költő ajkán:

„Óh, a sír sok mindent elfed,
Bűt, örömet, fényt, szerelmet,
De ki gyermekét szerette,
Gondját sír el nem temette.”

Szendrey Marika nyolc felejtethetlen évet ajánldokozott egy magyar költőnek, mint ahogy Szendrey Julia egyetlenegy, a legnagyobbnak, Petőfi Sándornak. A két testvér betöltötte sorsát, dalt varázsoltak és boldogságot adtak asszonyi ajándékozással.

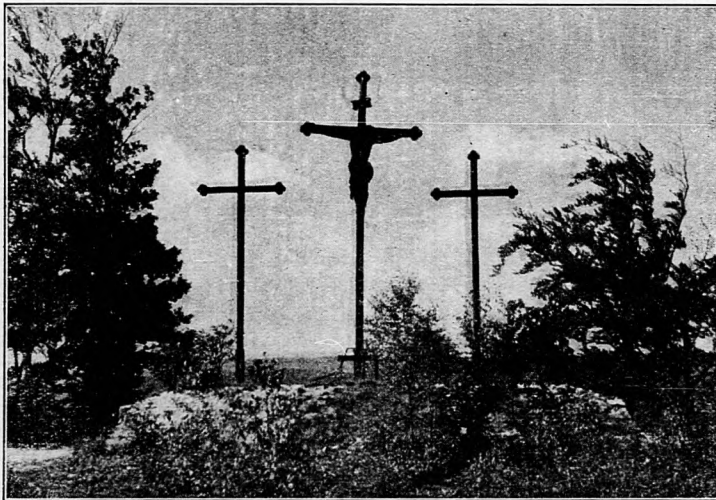
NAGY MÉDA

Nagy írók hőseinek modelljei

Tudjuk, hogy sok író és művész élő modellek után mintázta meg az alakokat, kik aztán beköltözvén a halhatatlanság birodalmába, örökké élnek. Egypárról még hagyomány, emlékezet is marad fenn, sokaknak a nevét is ismerjük, másoknak élő alakja elmosdott, hogy a lemintázott figura talán annál diadalmasabban virágozzék.

Hogy a leghíresebb példákat vegyük, Dumas fiás «Kaméliás hölgy»-nek modelljét mindenki ismerte a hetvenes évek mulató Párizsában. Az alak, kiről Gautier Margitot mintázták, egy csodaszép, fiatal párizsi leány volt, ki minden este kaméliával keblén jelent meg a színházak páholyaiban, vagy a mulatók előkelőbb helyein. A leány egyszerű földmíves falusi családból származott, Párizsban a legelőkelőbb főurak és legkiválóbb művészek voltak a barátai. Kábítóan előkelő, finom, nobilis volt külső megjelenése, amellet elmés, grációzus, kellemes és igen jószívű teremtés. Korán elpusztult, éppen úgy, mint a róla modellírozott Margit. Történetét Dumas egyik művészbárjától hallotta és csak a nevéken, a miliőn, az életkörülményeken változtatott, mert a Duval-család mintaképe felette ismeretes nagy szerepet játszó család volt, s így vigyázni kellett, mikor regényét és drámáját megírta.

Azt is tudjuk, hogy Flaubert nemcsak Bovarynént mintázta az élő, eleven asszonyról, hanem a regénynek majdnem minden figuráját. A férjet, a két

szerepöt: Rudolfot és Leót, az orvost, a korlátoltság halhatatlan típusát: a patikust és a többi figurákat, kik már mind rég-rég porrá válna nyugosznak a kiskvárosi temetőben, hogy Flaubert regényében nemzedékről nemzedéknek átadva, folytathassák soha el nem múltó életüket.

Hugo Viktor «Nyomorultak» című regényében szintén élő alak után mintázott a püspök Monseigneur Bienvenu. A püspök modellje egy általánosán ismert főpap volt, kinek életét Hugo Viktor nagyon közelről látta, ismerte és bámulta.

Dickens «Dombey és fia»-ban az öreg Dombey alakjáról mindenki tudta, hogy egy általánosán ismert londoni pénzfejedelem. Dickens sokat járt a házába, jól ismerte s talán innen van, hogy a kemény rajz mellett is, szimpatikus vonásokat adott a portréhoz. A hatalmas bankvezért egyetlen fiának halála úgy megtörte, hogy később élő halott lett és mint búskomorságban szenvedő örült fejezte be életét. Ezt a tragikus véget Dickens, mint tudjuk, teljesen megváltoztatta. Dombey fia, a kis Pál meghal ugyan (és talán maga Dickens sem irt le meghatóbb jelenetet a kis Dombey halálánál), de apja később a sorscsapások által megtörve, hozzásimul másik gyermekéhez, a kedves, bájos Florencehoz és unokái mellett próbál vigaszt és megnyugvást találni.

A magyar irodalomban is vannak ilyen közismert modellek. Tudjuk, hogy Jókai «A lélekidomár» című regényében gróf Ráday Gedeonról mintázta

érdekes hőst. „A köszívű ember fia”-nak és az „Egy magyar nábob” alakjainak is mind ismeretesek voltak mintái. Erről egy időben egész kis parázs vitairadalom is keletkezett. Rengeteget írtak az „Egy magyar nábob”-ban szereplő Mayer-család szép lányairól. Jókai maga is sokszor elmondta, hogy a legkisebb leány, Fanny, ki a regényben Kárpáthi Jánosné lett, a valóságban is kikerült a Mayer-család hűnös légköréből és Angliában egy előkelő lord boldog és szeretett felesége lett. Az «Aranyember» szökehajú Noémija szintén élő alak után készült. Egy 48-as honvédtiszt özvegye eljött Jókaihoz és megkérte, hogy legyen gyámja két gyermekének. Jókai elvállalta a gyámságot. Az idősebbik gyermek fiú volt, Jókai nagyon gondosan nevelte, még Angliába is kiküldte. De a fiú szerencsétlen, könnyelmű, erkölcsileg megbízhatatlan volt. Adósságokat csinált Jókai nevére, miket a költő kifizetett, később váltót hamisított és Jókai ezt is rendezte, bár feleségével, Laborfalvi Rózával igen kellemetlen jelenetei voltak miatta. Ennek a fiúnak alakját írta meg Jókai «A köszívű ember fia»-ban, mikor Baradlay Richárd örökbe fogadja Palvitz Ottó és Plankenhorst Alphonsie fiát és a fiú a leggondosabb nevelés ellenére is elzúlik. Jókai gyámfiát csak az mentette meg a börtöntől, hogy Londonban öngyilkos lett.

A másik gyermeket, a leányt, Otiliának hívták, az ő alakja után született meg az aranyhajú Noémi, Jókai egyik legbájosabb, legfinomabb női alakja. Otilia rajongott az íróért és Jókai, kinek házassége abban az időben már nem volt harmónikus, beleszeretett a fiatal leánykába. Már-már úgy volt, hogy elvállik feleségétől és gyámleányát veszi nőül, de aztán mégsem tudott Laborfalvi Rózától elszakadni és Otilia, az aranyhajú Noémi modellje, tudóvészben halt meg, mielőtt még huszadik évét betöltötte volna.

Mikszáth Kálmán olyan átlátszó figurákkal dolgozott, hogy még az avaratlan is tüstént ráismert modelljeire. Ez még csak növelte regényei népszerűségét.

Az újabb írók is dolgoznak eleven alakok után, de ezek az alakok itt járnak, kelnek közöttünk és reájuk mutatni vagy róluk beszélni ízléstelenség volna.

Egészen bizonyos, hogy az író akkor végez igazi művészi munkát, ha alakjait az élő, eleven életből gyúrja, mintázta. De viszont a művész mindig vigyáz arra, hogy a mintázással ízléstelenséget, kegyeletsértést, vagy durvaságot ne kövessen el. Senkit sincs jogunk a nyilvánosság elé hurcolni, akaratának ellenére, tehát úgy kell formálnunk anyagunkat, hogy az nem veszítve el kontaktusát az élő, eleven világgal, még se lehessen botránkozás tárgya, vagy sértés és kihívás élő személyek ellen. Mert ez esetben áttörik a művészet és irodalom határa és az eleven mintáról formált munka nem lesz többé irodalmi alkotás, hanem — feltűnést, vagy botránnyt hajhászó pamflett. A modellt mindig az élet szolgáltatja, az írónak nem szabad behűnynia szemét, de annyira feltétlenül vigyáznia kell, hogy ezzel ne sérthessen jogos érzékenységet és az utódok kegyeletét.

A válások száma egyre emelkedik. Az utóbbi húsz esztendőben nemcsak megkétszereződött, hanem egyes országokban 500, sőt 1000 százalékos szaporulatot mutat.

Ebből azonban nem zárhatjuk le azt a következtetést, hogy korunk erkölcsé lazább és betegebb, mint az előző korszaké volt. A nők egyéniségek lettek, kibontották szellemi képességeiket és minden téren szinte meglepetésszerű eredményeket értek el. A nők elkezdtek gondolkodni és gazdasági tekintetben is függetlenek lettek. Amíg azonban a nők az utolsó évtizedek alatt úgyszólván minden tekintetben megváltoztak és átalakultak, azalatt a férfiak holtpontra vesztettek. A ma asszonyával szemben is ugyanolyan igényekkel lépnek fel, mint nagyapjuk annakidején a nagyanyjukkal szemben. A modern asszony azonban más bánásmódot követel a maga számára. Mindenekelőtt barátja akar lenni a férjének, aminek átérésére azonban a mai átlagférfi képtelen, mert a jelennek szürke és mechanikus élete felébresztette lelkében a vágyat a szenzáció, a romantika és a kaland után. Az állagházaságok legnagyobb részében ez a kontraszt még különösebb zavart nem okoz. Ez csak egyike a sok egyéb oknak, amelyek alkalmasak arra, hogy a házastársak békéjét megzavarják.

A legtöbb ember gondolkozás és minden komoly megfontolás nélkül köt házasságot. Magától értetődő, hogy hamarosan felismerik a másik fél olyan jellemvonásait és szokásait, amikről addig sejtelmük sem volt. Érezni kezdik, hogy házasságuk „tévedés” volt és elkövetkezik a csalódások korszaka. Abban az esetben, ha szerelmük őszinte és mély, lassan egymáshoz formálódnak, megismerik és megbecsülik egymás valódi jellemét. Az igazi emberek efféle «eszmei» szerelem segítségével kilábalhatnak a csalódások hínárjából.

Ellenkező esetben gondolatlanul belátni, hogy egyetlen közös érzésük és gondolatuk nincs, hogy minden egymás felé közeledésük céltalan és reménytelen, szóval: hogy házasságuk valóban tévedés volt. A tegnapi lánya mindennek dacára megkísérelte, hogy tovább éljen a férjével, a ma asszonya azonban sokkal önállóbb karakter. Ha gazdaságilag is független, ő maga fogja kierőszakolni a válást.

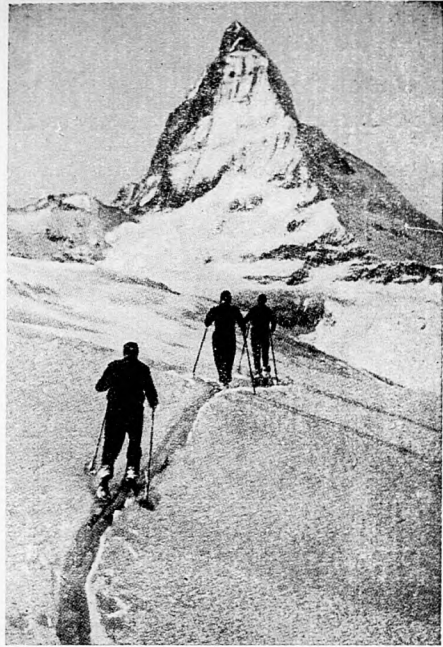
Ez a nagyarázata a házasságkötések első és második évében bekövetkezett válások rendkívül nagy számának.

Az emberek legnagyobb része azt hiszi, hogy a házasság hajója vígan evez tovább az élet tengerén, ha az első néhány esztendő zátonyából kikerült. A statisztika azonban egészen mást bizonyít. A legtöbb európai államban és Amerikában is a válások 30, sőt 50 százaléka a házasságkötések utáni 15–20. évben következik be. Ebben a periódusban ugyanis már a gyermekek nagyobb, a férj napi munkájával és a pénzszerzéssel van elfoglalva, az asszony pedig elhanyagoltnak érzi magát. Észreveszi, hogy férje már nem szerelmes belé, nem foglalkozik annyit vele, nem érdeklődik az új ruhája és nem olyan figyelmes már, mint a korábbi években volt. Talán egy másik férfi szemében többet fog jelenteni? Összehasonlíttatásokat tesz. Miért élje le egész életét egyetlen férfi mellett, aki egyáltalán nem törődik vele? Így tör be a családi szentélybe a válás forgószéke. Idősebb házaspárok elválásának oka a legtöbb esetben a férj hütlensége. A férj az, aki elhatározza magában: miért maradjon hű tovább is elvirágozott asszonyához? Felébred benne a romantika, a kaland utáni vágy és amikor észreveszi, hogy fiatal, kacér nőcskék rákacsintanak, boldog és büszke lesz. Fiatalnak hazudja magát és elhísi, hogy ő az a kivétel, aki nem öregszik meg. Nem gondolva a következménnyel, valamelyik rámosolygó fiatal hölgyecskéjét meghívja uzsonnára vagy a színházba. A férfi romantikusabb, mint az asszony: kaland és szenzáció után vágyakozik. Egy szép napon azonban ráeszmél arra, hogy felesége minden ballépéséről tud. Összehasonlíttatások és elhatározzák, hogy válnak. Mindennek dacára nem nehéz, hogy férj és feleség a házasságnak ezt a két kritikus és veszedelmes időszakát szerencsésen kikerülje. Válások ugyan mindig lesznek, de számuk jelentősen csökkenhet, ha mind a két fél elhatározza, hogy többet foglalkozik élettársával.

Az asszonyok — egyébirányú fejlődésük és kiemelkedésük dacára — a szerelemben ma is ott tartanak, mint évezredekkel ezelőtt. A szerelem mindig bohó és vak volt, ma is az és férfi, nő mindig vakon fog házasságot kötni. Ezen nem lehet változtatni.

Másrészt azonban a csalódások és elégedetlenségek élet gyöngeit lehet. Mért ne örízhetnék meg az emberek szerelmüket — életfogytiglan? Legyenek több jóakarattal és megértéssel egymáshoz, legyen több idejük élettársuk számára.

Legfőképpen pedig soha ne szolgáltatassanak okot arra, hogy a másik fél — feleslegesnek érezze magát. Mert a hiúság minden nő és — valljuk be! — minden férfi legérzékenyebb pontja és ebből származik minden viszálykodás, elégedetlenség, gyűlölködés, legvégül pedig: elválás!

Táncgörlök sorsa és jövője

Az amerikai dalsarnokokban, revüszínpadokon és operettszínházakban minden este körülbelül tízezer görl jelenik meg a lámpák fényében és a lelkes közönség előtt eltáncolják betanult, gépies lépéseiket. Ezeknek a leányoknak nem csupán a mozdulata, hanem a kosztümje is teljesen egyforma, mintha egyenruhás bábok volnának. Mindenekelőtt azt a benyomást keltik a nézőben, mintha valamennyien tizenhét esztendősek lennének és ha ez a látszat nem hamis, megállapítható, hogy a görllök színpadi karrierjének időtartama nagyon-nagyon rövid. Mi lesz belőlük aztán, ha már megöregedtek, ha már nem tudnak tizenhétévesnek látszani? Az általános tévhit szerint egyetlen szezon után valamennyien milliomosok feleségei lesznek és ez a reménység nagyon sok csinos lányt csábított arra, hogy a polgári életi fölcserélje a táncoló görllök keserves kenyérével. Egy amerikai szociológusnő, Mrs. Sargent kivizsgálta azt az érdekes problémát és teljesen megsemmisítette a karrier-legendát. A milliomos feleség csak mese, amit százezer táncoslány közül csak egynek sikerül elérnie. Minthogy azonban az ilyesmi hallatlan szenzáció, a hírlapok óriási cikkekben és sokáig foglalkoznak az esettel. A valóságban azonban Amerika gazdasági mégis szívesebben kötnék pénzházasságot. Biztos, hogy a görllök nagyrésze férjhez megy, de a középosztály férfiaihoz, akik azért veszik feleségül őket, hogy a lányok színpadi csillogása idején szerzett pénzzel valami vállalkozáshoz kezd-hessenek. A kis pénz azonban hamar elúszik és a szegény, fiatal asszonykára keserű, kiábrándító sors vár. A görllök nagy többsége pedig, a rövid színpadi karrier után, visszatér régi foglalkozásához és újra gépirőnő, elárusítónő, nyelvtanárnő stb. lesz. Egyesek gyári munkásnők lesznek és örülnek, ha tengethetik életüket. Bizonyos százeleuk alkalmatlanná válik a rendes munkára és szaporítja a kétes egzisztenciák számát. Legtöbbjük azonban kitünő anyává válik és jól beletalálja magát az amerikai kisvárosok nagyon is egyhangú életébe, ahol senki sem tudja róluk, hogy valamikor, nagyon rövid ideig, a színpadi lámpák vakító fényében sűtkéreztek.

A félelem gyermeke

sokszor látszólag alaptalanul lépnek fel a kis gyermekeknél olyan félelmi tünetek, amiknek okát nem tudjuk megmagyarázni. Az anya bizonyítja, hogy semmi nevelési hibát nem követett el és hogy mennyire dühös lett, amikor valaki a gyermekét a „mumus“-sal ijesztette és megienyegette, hogy el fog érte jönni. Az anya tehát semmiben nem hibás és a kis csöppség egyszerre mégis csak félni kezd egy olyan tárgytól, amit azelőtt szeretett, bőmbölni kezd, ha valamelyik néni jön, akinek pedig azelőtt örült, nem akar aludni menni, ha a hold betűz a szobába és így tovább. Olyan gyerekek is vannak, akik saját árnyékuktól félnak, az utca egy bizonyos helyén nem mernek végigmenni, vagy pedig borzadnak a kályhától. Az anyák közlése szerint, a gyerekek félelmének ezer és ezer megnyilatkozási formája van. Annyi bizonyos, hogy minden esetben komoly alapja van ennek, amit türelmes megfigyeléssel kell megtalálnunk. A gyermek félelme csak a felnőtt idegességében gyökerezhetik. Valamelyik ostoba felnőtt azt mondta a gyermekeknek, hogy a kályhában egy gonosz ember van elbujva, aki elhurcolja a kisgyermeket, hogy a holdnak titkosztos jelentősége van és hogy az a néni egy gonosz asszony.

Nagyon óvatosoknak kell lennünk azoknak az embereknek a kiválogatásában, akiket megbízunk a gyermek felügyeletével és mindenre való tekintet nélkül azonnal el kell távolítanunk, ha visszaélnék a beléjük helyezett bizalommal.

Egészséges gyermeknél könnyű az ilyen félelmi képzeteket megsemmisíteni. Vidám dolgokról beszélgessünk, vele együtt játszunk, énekeljünk és nevéssünk. Ideges terheltségű gyermekeknél azonban a félelem érzete súlyos következményekkel járhat. A legsúlyosabb probléma az, hogy nem tudjuk megelőzni a félelem kialakulását, mert sejtelmünk sem lehet arról, mi fogja kiváltani a gyermekben ezt a kellemetlen érzést. Évtizedek óta, ugyanazon a napon, mindig eljön a Mikulás és a Krampusz a gyerekszobába, hogy ajándékot hozzon vagy büntessen. Ezer és ezer gyermek legyőzi magában a rövid ijedtséget, mert tudja, hogy cukrot is fog kapni. Vannak, akik már hetekkel előbb reszketnek és sirdognak. De olyanok is akadnak, akik jobban félnék a szép fehérszakállú Mikulástól, mint a fekete krampusztól, akinek virgács van a kezében. Minden gyermek más- és másféle viselkedésének megvan a komoly magyarázata.

Vannak gyermekek, akiknek a legrémesebb mesebeli alak is bizalmas barátjuk, akik saját maguk kergetik el a félelmüket, amikor így szólnak:

— De hisz ebből egyetlen szó sem igaz!

Más gyermek pedig a jóságos és segítőkész nyújtó „hét törpétől” is rettenetesen fél.

Ebből is nyilvánvaló, hogy végső fokon valami születési adottság az, ami a dolgokból a jót, vagy a rosszat, az örömet, vagy pedig a félelmet hámozza ki. Saját gyermekkorából mondok el egy történetet, aminek rámnézve ugyan semmi következménye nem volt, de ami egy ideges gyermeket könnyen elpusztíthatott volna. Ez a történet egyúttal annak is bizonyítéka, milyen elővigyázatosnak kell lenni a gyermek felügyeletével megbízott személy kiválasztásánál.

Körülbelül hat éves lehettem. A cseléd lány fektetett ágyba, mert a szüleim nem voltak otthon. Nem akartam aludni. A lány azt mondta nekem, hogy az ágy alatt egy ember van, aki elviszi a rossz gyermeket, ha nem akar aludni. Ezután a fölöttébb vizsgálató biztosítás után kiment a szobából. Csak az éjjeli lámpa égett. Nagyon félni kezdtem. Azt gondoltam magamban:

— Ha nem alszom el, elvisz magával az ágy alatt lévő ember. De hátha akkor is elvisz, ha elalszom?... Hát akkor inkább nem alszom el. Mozdulatlanul fogok maradni, hadd higgye, hogy alszom...

A félelmem szinte leírhatatlan volt. Tovább tépelődtem:

— Ha felkelek, megragad és magával hurcol az ágy alá... Menekülnöm kellene innen... Hátha nem veszi észre, mert ő maga is alszik... A legjobb lesz, ha egyszerre az ajtóhoz ugrom...

Úgy is tettem. Beszaladtam a cseléd szobába. A cseléd szoba üres volt. Mind a két lány elment és engem, meg a hugocskámat magunkra hagytak. Borzasztó félelmemben, egy szál ingecsében és meztláb kifutottam a folyosóra, leszaladtam a lépcsőn és a kapuban az ép hazatérő szüleim karjába hulltam. Minthogy mindent azonnal elmondhattam nekik, megnyugodtam és megvizsgáltam. Így aztán az egész élmény semmi káros következménnyel nem járt rámnézve, ami biztosan bekövetkezett volna, ha titokban magamban kellett volna tartani. De még ma is megorzongok, ha visszagondolok reá.

Az idegkezelés mai módszerei lehetővé teszik, hogy barátságos beszélgetéssel, az okok megértésgyűjtésével, amelyek a félelmet előidéztek: magát a félelmet is eloszlassák s a gyermekkel elfelejtve a kínos élményt, legalább a visszaemlékezés erejét elhalványítjuk. De ezt a célt csak hosszadalmas pszichikai befolyás útján érhetjük el. Minden szülő, minden nevelő gondoljon arra a legfontosabb principiumra, hogy a gyermeket soha nem szabad megijeszteni, vagy pedig, ha észreveszik, hogy a gyermek valamivel vagy valakivel szemben félelmet érez, minden erővel azon kell lenni, hogy az okot felderítsék és így megkezdhesék az ellene való eredményes küzdelmet.

Csirkeviadal L. Wood rajza „The Sketch”-ből

Mit szeretek A NŐBEN A FÉRFIBAN ?

TESSÉK HOZZÁSZÓLNI

Egy társaságban, amely arról volt nevezetes, hogy minden héten egyszer kedélyes vitaestét rendezett, egy nagyon csinos szőke asszony ezt indítványozta:

— Most pedig nyilatkozzanak a jelenlévő férfiak: miért szeretnek egy asszonyt és miért nem szeretnek? Illetve mit szeretnek a nőben és mit nem szeretnek benne? Csak egészen őszinte válaszok fogadtatnak el.

A társaságban négy híres ember foglalt helyet: egy író, egy lírai költő, egy színművész és egy filmsztár. A többiek véleményére úgyszólván nem volt kíváncsi senki. A szőke asszony elsőnek az író-t szölitotta fel, hogy fejtse ki a véleményét.

— Hohó, — kiáltott fel a színész, — kiből alakul a zsüri és mi lesz a jutalom?

— A zsüri tagjai természetesen a jelenlévő hölgyek lesznek, — jelentette ki a szőke szépség. — A jutalom pedig...

— Egy csók annak, aki a legokosabban felel, — szólott közbe egy jukker barna asszony.

— Ez banális, — vélte a filmsztár.

— Akkor két csók, — mondta kacagva a barna asszony.

— Maradjunk három csóknak, — javasolta a színész. Egyhangúlag elfogadták.

S most megszölitelt az író:

— Egy este meggyűlöltem minden asszonyt. Az eset így történt: villamoson ültem s az egyik megállónál egy bundába burkolt hölgy szállt fel. A kocsi egészen tele volt. Önagsága körülnézést, láthatóan türelmetlenkedett, majd alig pár pillanat múlva egy postás felé fordult, aki ült és csipős hangon ezt mondta: „Öt perce állok már!” A postás felugrott a helyéről, udvariasan mosolygott és ezt mondta: „En reggel hat óra óta álltam!” Ehhez nem fűzők megjegyzést. Altalánosságban véve visszatartónak tartom azt a tempót, ahogyan a mai nők a férfiakat utánozzák. Mindenáron másodrendű férfiak akarnak lenni, ahelyett, hogy elsőrendű asszonyok lennének. A nők, mint nők jobbak és kellemesebbek, mint a férfiak, de a nők, mint férfiak csak másodrendű lényeknek tekinthetők. Továbbá: igen nagy hibájuk az asszonyoknak, hogy nem szeretik megfizetni az adósságukat. De a legnagyobb fogyatékoságuk: az a hiédelmük, hogy a szépséget mesterségesen lehet csinálni mindenféle szerekekkel és „eljárássokkal”, holott a szépség a lélek és a test belső harmóniája. De azt be kell vallanom, hogy a mai nő szemmel is, testileg is különb, mint amilyen az anyja meg a nagyanyja volt.

Következett a színész. Széles pátozzsal szólt meg:

— Nem tudnám összefoglalóan megmondani, mit gyűlölök az asszonyokban, végre is nem lehet általánosítani. Vannak dolgok, amiket az egyik nőnél borzasztóknak tartunk és ugyanazok más nőnél egészen kedvesek és vonzóak lehetnek. Nem tudom elbírnai a pletykázó nőket. Ezeknek fogalmuk sincs róla, milyen óriási kárt okoznak a saját nemüknek azzal, hogy folytonos leszólásaikkal és bizonyos intimítások szellőztetésével a férfi illuzióját lerontják. Nem becsülöm azokat a túlmodern leányokat sem, akik állandóan a jóhírnevüket teszik kockára. Egyébként azt hiszem, hogy a nőkkel szemben sokkal több bünt követnek el a férfiak, mint amennyit kárt a nők magukban tesznek.

A szőke asszony ezután az ünnepelet filmsztárt kérte fel, hogy világítsa meg a kérdést a maga szempontjaival.

— Nem szeretem azt az asszonyt, — jelentette ki, — akinek sem kedve, sem ideje nincsen ahhoz, hogy egy gyermekkel foglalkozzék, aki nem szereti a háziállatokat, akinek nincs érteke a tehetetlenek és nyomorékok iránt és aki közömbös marad, mikor valami ajándékot kap. Nem szeretem azt az asszonyt, akinek a gyermekei és a háztartása olyan tökéletesek, hogy szerinte mindenki másnak a háztartása és a gyermekei szöiba se jöhetnek az övé mellett, vagy ami még gyakrabban fordul elő: mindenki mást leszöl és ócsárol. Nem szeretem az olyan asszonyt, aki úgy kezeli a családtagjait, mint örökös kiskorúakat és aki fel van háborodva, ha felnöit gyermekeinek önálló gondolataik vannak és aki vakmerőségének tartja, ha a felnöit gyermekek többet értenek a saját mesterségükhöz, amit kitanultak, mint ő, aki nem tanult semmit. Nem szeretem azt az asszonyt, aki megállítja a kocsimat, amikor weekendre akarok menni vagy sürgös ügyben elutazni és negyedóráig beszél az ő drágalatos kis magzatja okosságáról és csodáitairól. Ezzel szemben anyyi szép, jó, kedves és vonzó van az asszonyokban, hogy ha még egy óráig sorolnám fel azt, amit nem szeretek bennük, akkor is csak az derülne ki, hogy a kellemes tulajdonságaik óriási túlsúlyban vannak.

Végül a lírai költő szólt fel. Egészen röviden mondta el véleményét:

— Ha rossz kedvem van, vagy ha egyedül vagyok, az egyetlen dolog, az egyetlen gyűlölöm a nőket, az, hogy nincsenek jelen.

Ezután összeült a zsüri: kilenc okos, elmés, vidám fiatal asszony. Rövid (alig félórás) tanácskozás után úgy döntöttek, hogy a legőletesebb választ a lírai költő adta, a legtöbb igazság a filmsztár megjegyzéseiben volt, de a legjobban az író és a színész ismeri őket. Minthogy azonban csak három csók volt kitűzve, viszont mind a négy pályázó megérdemli a jutalmat, az egyik zsüritag nagylelkű adománya folytán a pályadíjat egy negyedik csókkal egészítette ki.

A jutalmak kiosztása után (ami sorshúzással történt) a szőke asszony a következő szavakkal zárta be a vitaestet:

— Tévedés azt hinni, hölgyeim és uraim, hogy a fölvetett kérdés most már egészen ki van merítve. Ennéljogva azt indítványozom, folytassuk a vitát, még pedig ne itt, szűk körben, hanem a nagy nyilvánosság előtt. E célból javaslom, forduljunk a Magyar Nők Lapja kedves szerkesztőjéhez, aki bizonyára szívesen ajánlja fel szeretett lapunk hasábjait a kérdés megvitatására.

— Helyes, helyes, éljen, éljen! — kiáltozták a nők.

— Még van valami mondanivalóm, — folytatta a szőke asszony. — Hogy a vita ne legyen egyoldalú, terjesszük ki azt a férfakra is. Vagyis: a férfiak arról nyilatkozzanak a Magyar Nők Lapjában, hogy mit szeretnek és mit nem szeretnek a férfiban. Helyes?

— Elfogadjuk! — hangzott mindenfelől.

A szőke asszony mindezt megírta nekünk és mi a legnagyobb készséggel kínáljuk fel lapunkat a vitában résztvevni akarók számára.

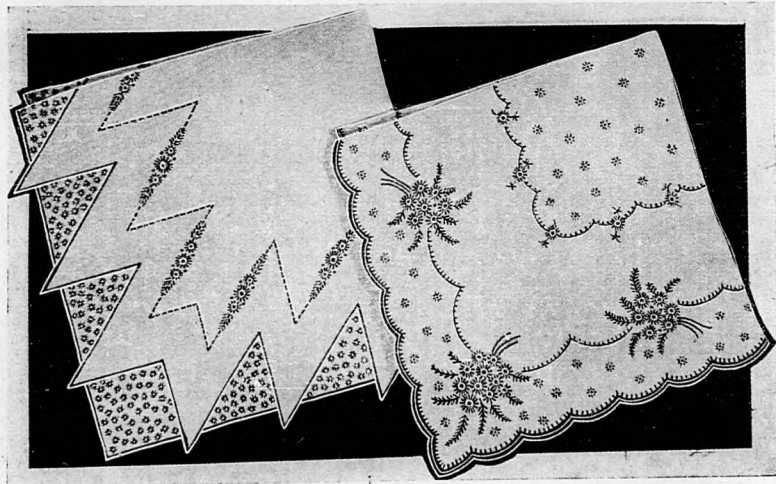
A válaszok közlését egyik legközelebbi számunkban megkezdjük.

A hegedű ujjászületése

A hegedű az ember egyik legszebb és legcsodálatosabb talál-
mánya. A hegedű megszületését épp úgy, mint az első
hegedűkészítő nevét: az ismeretlenség homálya borítja.
Talán hosszú századok termelték ki azt az örökéletű for-
máját, amely négy évszázad óta már nem változott és amely
Cremona városának mesterei jóvoltából a mi örökségünk
maradt. Már Cremonában sem igen emlékeznek arra a na-
gyon régi hegedűkészítőre, aki talán évtizedeken keresztül
kutatott és dolgozott az erdőkben, amíg a legszebben zengő
nótafát megtalálta és kiválasztotta. A nagy Stradivarius
sírja, a templommal együtt, romokban hever. Még a felirat
is lekopott a sírkőről. Üresek azok a régi hegedűkészítő-
műhelyek, a lakkozás nagyszerű receptjei is megsemmisül-
tek. Néma az egész város. Csak az emlék maradt meg. De
ma is élnek a pompás hangszerek! Új élet diadalmas tüze
lobog a hegedű hangjában, amely nem engedte, hogy elné-
muljon. Idegen hordák dúlták végig Cremona városát. De a
harc zajban is tovább dolgoztak a műhelyek, talán minden
órán megszóltalt egy-egy újonnan készített hegedű, amely-
nek ájtatos hangját halkán kísérte San Domenica harang-
jainak csengése. Amati András, a család feje, aki 1500 kö-
rül született és unokája: Miklós, aki 1689-ben halt meg,
nyolcvannyolc éves korában, megteremtették a hegedű leg-
tökéletesebb formáját. Ez az Amati Miklós volt egyébként
a nagy Stradivarius tanítómestere, aki majdnem száz éven
keresztül, 1737-ig, sajátkezűleg készítette a legtökéletesebb
hegedűket. Milyen csodálatosan szép a hegedű energikus
gráciája és halk sóhajtása! A hegedű szívhez szóló hangjá-
ban mélyértelmű tanulság rejlik: csak az szép, ami termé-

szetes. A hegedű alakja olyan, mint egy virágkehely, vagy
mint egy szép görög leány a Parthenon oromzatán. És
mégis: — semmi szilárd, semmi megfogható nincs
benn. Az egyik pillanatban már azt hiszed, hogy érzed a
kontúrjait, de a másik pillanatban titokzatosan továbbhaj-
lik, mint az egyiptomi domborművek rejtélyes vonalzeve-
tése. Nincs olyan tárgy, vagy élőlény, amely elevenebb és
szenvedélyesebb volna, mint a hegedű háta, amikor meg-
csillan rajta a napnak, vagy egy gyertyának a fénye. Ilyen-
kor szinte szimbolummá változik, amely gúnyos fölényvel
nevet a mi technikailag fejlettebb korunk szeme közé. Cre-
mona hegedűi minden színben csillognak: a tűz bíborától a
kénsárgán keresztül, a mahagóni mély piros színéig. És ez
a szín-skála állandóan suttag egymással. A fényt elnyeli az
árnyék diadalmas sötétje, valami csillogó koncertben,
amelynek minden hangja mintha az álom szülötte volna.
Vágyakozás, nyugtalanság és diadalmas kiáltás van ezek-
ben a színfoltokban, amelyek a topáz színétől végigvihar-
zanak a vérhez hasonló, fájdalmasan szép rubin-pirosig.
Mennyi bölcsesség, mennyi akarat, mennyi követelő ifjúság,
mennyi betelt vágy, a hang és csillogás tündérvilága: —
amely példa nélkül van a tárgyak történetében. Tünt száza-
dok minden eleganciája, minden bókja és minden gráciája
új életre támad. Tudósok minden bölcsesége, művészek
lángoló szíve ott rezeg a hegedű hangjában. Csöndesen fek-
szik bársonyos tokjában, mint örökre elnemt halott, aki-
nek semmi köze az élethez. De ha hozzáérinted a vonót a
húrhoz: újra kezdődik a régi varázslat. És ujjászületik a he-
gedű, amelyet sírba akart temetni a szaxofonos XX. század!

Színes hímzésű terítő

Leírása kézimunkarovatunkban

MERENGÉS

*Nem csinálni semmit,
csak ülni csendben —
és nézni a fecskék suhanását
s a fákat, ahogy ringanak a szélben.
A pipacsok a zöld fűben,
itt-ott egy margarét,
csudálni a nyárfát,
hozzá oly közel az ég.
Álmosan piheg a Minden,
a bogarak is lustán másznak
a meleg fényben, mely szétfolyik, mint
a tenger
csak a szellő játszik vidáman
a levelekkel.*

SÜTŐ ERZSÉBET

Horváth László levele

FINTA SÁNDOR ma Amerika egyik legnépszerűbb embere. Karrierje még a lehetetlen amerikai méretek között is egészen egyedülálló. Finta Sándor a világháború előtt juhászbojtár volt az Ecsedi-láp mentén. Egy tudósna, aki az ottani madárvilágot tanulmányozta, megtetszett az értelmes parasztyerek és magával hozta a fővárosba. Közben kitört a világháború. Finta is katona lett. Huszonhét sebet kapott, de csodálatosan felgyógyult. A háború után, mint őstehetség résztvett egy szobor pályázaton, amely körül komoly bonyodalmak támadtak, úgy hogy Finta maradék pengőcskéivel Dél-Amerikába vándorolt. Új hazájában nagyszabású pályázatot hirdettek az Erő szobrának a megmintázására. A magyar parasztszemi kőbe faragta azt a jelenetet, amikor Toldi Miklós egyik farkassal agyonveri a másikat. Ezzel a témával megnyerte a pályadíjat. Innen kezdve rohamlépésben ívelt felfelé a magyar őstehetség karrierje. Később Észak-Amerikába került és megírta kalandos élettörténetét. A regényes életrajz három és félmillió példányban kelt el. Ma Finta egyike Amerika legismertebb embereinek, aminek fényes bizonyítéka, hogy a világhíresség rendezőse is tőle vásárolt két reprezentatív szobrot. Hat nem boldogság magyarnak lenni?!

LARNE, GENFI EGYETEMI TANÁR Genfben előadást rendez a közeljövőben a magyar lovarkról és a távolvoglásokról, amelyeket Rudnyánszky Ferenc őrnagy rendez minden esztendőben az ország regényes helyeire. Az előadáson a svájci professzor filmet is mutat be magyarországi élményeiről.

EGY ELŐKÉLT HÖLGY átalakította a perzsubundáját. Bizony, az átalakítás egyáltalán nem sikerült. A dáma bement házi szücséhez és kérte, hogy javítsák ki a hibákat. Az újabb javítás után a bunda még rosszabb lett, mint eredetileg volt. A hölgy a legnagyobb lelki nyugalommal kijelentette, hogy akkor szedjék szét megint. A szücs erre nem mutatott hajlandóságot, sőt megállapította, hogy a bunda kifogástalan. A hölgy erre megharagudott és megfogadta, hogy borsosan megfize a szücsnek. Azóta naponta több társaságbeli hölgy nyit be bűbajos mosollyal az elegáns szücsüzletbe: „Mondja mester, valóban a maga műhelyéből került ki a barátnóm rettenetes perzsubundája?” Képzhető, hogy a szücs mennyire örül az eredeti reklámnak.

FESTETICH GYÖRGY HERCEG berzencei vadászbirtokán tíznapos szalonkavadászaton rendezett szűkebb baráti köre tiszteletére. A vadászaton a házigaárdán kívül többek között Hohenlohe Keresztély herceg, örörfő Pallavicini György, Fürstenberg Károly herceg és Inkey József báró nagybirtokos vett részt.

VÁSÁRHELYI JÁNOS erdélyi református püspök mondotta a napokban az esküvői beszéd az egyik görögnyelvű székegy mátkapár egybekelésekor. A fiatal szé-

kely menyecske és legény „általsegítése a páros életbe” igen szokatlan helyen, a kolozsvári színház színpadán, mint eredeti népi látványosság ment végbe. Volt sok szép tánc, s ének, amelyet a falu aprajagya adott elő.

A KALOCSAI ÉRSEK megvásárolta az eucharisztikus- és a Szent István-filmet. Igazán kevesen tudják, hogy ezeket a képeket a debreceni újságíró-repülőszereplőség egyik eldőzta, Zombory Gyula készítette, akinek örökösei most áruba bocsátották a filmet. A főpásztor a filmetek egyházmegyéje minden községében bemutatja.

LILIAN HARVEY filmprimadonnából lett magyar földbirtokosnő „aranyos kacsoit” megkérte egy módos hajdúföldi gazda. Altitól a legújabb sütetű Frauilein Ankerschmidt annak köszönhető szerencsésé, hogy valahol valamikor a következő nyilatkozatot tette, amely nyomtatásban is megjelent: „Azért nem megyek férjhez, mert rettenetes nagy étvágyam van. Olyan sokat eszem, hogy nem akad férfit, aki el merne venni feleségül.”

A gazda látta valahol a primadonna fényképét és hosszas töprengés után úgy határozott, hogy megmutatja, milyen bátor legény és nem ijed meg egy falánk aszszonykától. Megírta tehát Lilian Harveynek, hogy ő tavaly öt disznót ölt, tele van a tanyája aprójszággal, meg sok egyéb jó falattal, nem kell félnie tehát a koplástól. A primadonna még habozik.

GUZMAN KLÁRA, egy amerikai milliomos özvegy 5000 fontos díjat tűzött ki. A szép özvegy azonban, úgylátszik, hogy nem akarja elveszteni a díjat, mert kikötötte, hogy azt csak az nyeri el, aki üzenetet küld távirattal valamelyik bolygóra és onnan választ is kap. Kikötötte azonban, hogy a Marsot ki kell hagyni a lehetőségek közül. Mintha bizony onnan már olyan sok üzenetet kaptunk volna.

MARQUIS DE ALBIZZI, a kanadai Club Mont Gabriel vezetője bejelentette, hogy rövidesen nagyszámú amerikai lovastársaság érkezik Magyarországra. 12 német lovas előkelőség is jön május első napjaiban, akik szintén lóhátán járják majd az országot. Wilhelm Roth stuttgarti nagyiparos harminc magával lovagol majd Budapestről Mezőhegyesre. Május 3-án tizenkét holland előkelőség is nagy lovastúrát tesz az országban. Angliából pedig egy gyárigazgató jelentette be lovas-társasága érkezését. Úgylátszik, hogy Cookék új propagandakönyvének, amelyben Magyarországról három oldallal szólnak, megvan a kellő visszhangja.

NAGY JENŐ DR., a kiváló ornitológus a közelmúltban tanulmányozta Franciaország madártani nevezetéseit, természetü emlékként kezelte védett területeit, gyűjtésményeit és állatkertjeit. Járt Nagy Jenő dr. Dél-Franciaországban, a Rhone folyó torkolatánál, ahol áradásos, mocsaras pusztások, nagy tavak vannak s ahol igen gazdag a madárvilág. Különös érdekessége

az ottani életnek a pásztorélet, amely rendkívül hasonlít a hortobágyihoz. Ott nevelik a bikaviadalra alkalmas bikákat is. Azon a vidéken még mindig vannak ugyanis bikaviadalok.

AZ INGERÜIT TELEFONELŐFIZETŐK a hajukat tépték valamelyik nap, amikor hiába csengettek egyik telefonközpontnak. Végre megszólalt egy bájos bocsánatkérő nő hang a lusta központban: „Ne tessék haragudni a kétszedelemért, de az osztályvezető urat búcsúztattuk. Holnap viszik katonának.” Egyszerre megenyhült a dühös előfizetők kemény arc kifejezése.

BUDAY NEMES GYÖRGY, a fiatal festő-nemzedék egyik letehetségesebb tagja, aki néhány hónapot Amerikában töltött és kiállításával szép sikert aratott, hazakeresztet a fővárosba.

KOLUMBUSZ KRISTÓF levelét nem adják kölcsön az olaszok a newyorki világkiállításnak. A rendezőbizottság felkérte a genovai városi hatóságot, hogy Kolumbusz néhány feltételeit, eredeti levelét adja kölcsön a kiállítás tartamára. Hatmillió dollár biztosítékot ajánlottak az amerikaiak a levelekért, de a genovai polgármester még így sem adott engedélyt a kölcsönzésre. Fényképeket készítenek Kolumbusz leveleiről és azokat fogják kiállítani. De azokat is csak az olasz pavillonban.

ADILON BRAGA DR., braziliai ex-földművelésügyi miniszternek a napokban nyújtotta át Szent-Miklós Andor dr. követségi tanácsos, magyar ügyvivő, még Haydín kedvén javaslatára Horthy kormányzó által adományozott legmagasabb magyar kitüntetést: a Magyar Erdemrend I. osztályú keresztjét. Dr. Braga, miniszter korában rengeteget tett a magyar mezőgazdasági kivitelt braziliai zavartalan lebonyolítása érdekében.

FRANK MURPHY, Michigan-állam volt kormányzója, nagy ünneppélyességgel iktatta be Roosevelt elnök az Egyesült Államok igazságügyminiszteri székébe. Frank Murphy volt a Fülöp-szigetek kormányzója is, azt megelőzőleg pedig Detroit város polgármestere, s mint ilyen nagy magyarbarát híreben állott. Detroitban, mint közutadomás, 40.000 magyar lakik. Az új igazságügyminiszter polgármester korában szoros barátságot tartott fenn a magyarság vezetőivel. Minden magyar ünnepeken jelen volt. Az amerikai magyarság igazi lelkesedéssel fogadta őszinte barátja sikerét.

EGYIK ÚRI MŰKEDVELŐ TÁRSASÁG előadást rendezett. A főrendező előadás közben egy nyomtatott ívet köröztetett, amelyen a szereplőket felhívta a közös fenyegetésre. Mindenkinél volt egy üres rovata, amelybe be kellett a nevét írnia. A primadonna úgylátszik haragudott a főrendezőre és nemes bosszút akart állni, mert fölényesen beírta a rovatóba: „Én pedig nem mék!”

Ez is Amerika!

REGÉNYES ÖNVALLOMÁS
IRTA: JACK BILBO * FORDITOTTA: ÁNGYADY MIHALY

2.

A pénzt ott találtam szobám fiókjában.

A detektív minden fiókot kihúzott ugyan, de, úgy láttam, nem vitt el magával semmit sem. Annyi pénzem volt, hogy még egy hétig élhettem. A háziasszonyom csúnyán nézett rám. Nem csodálkoztam, hiszen detektív járt itt és utánam érdeklődött. Sajnos, véletlenül még tartoztam is a házbérrel.

A következő napokon azokban a kávéházakban üldögéltem, ahova mindig szoktam járni. Annyi ismerősöm volt — az igaz, hogy felületes ismerősöm, — biztosan reméltem, hogy hamar találok valami megfelelő munkát; azelőtt könnyen ment az ilyesmi. Most azonban, Isten tudja miért, nem ment sehogysem. Egyik csalódás ért a másik után. És az volt a legbosszantóbb, hogy az embereknek köröskörül teli volt a zsebük pénzzel, sőt, (ha igazat mondtak) akkor egytől-egyig a legjobb úton voltak a milliommosság felé. A tőzsdén vagy telkekben spekuláltak és miközben jótanácsokkal láttak el, briliánsgyűrűkkel hadonásztak az orrom előtt. Én nem igen mondtam el nekik, milyen bajban vagyok, kár is lett volna, azután meg nem akartam tőlük semmit sem. Ha akartam volna is, nagyon jól tudtam, hogy Amerikában sokkal szívesebben adnak valamit a gazdag embernek, mint a szegénynek. Máshol sincs másképpen.

Az a pár rongyos dollár hamar elfogyott és mondhatom, nem volt kellemes érzés, éjjélkor felosonni a kifizetetlen szobába. Mindig éjjél után jártam haza.

Azon a napon is, amelyről most akarok beszélni, reggel négy órakor mentem fel a lépcsőn. Tizenkét nappal a broadwayi támadás után volt ez. Lefeküdtem. De egyszerre csak arra riadtam fel, hogy vadul zörgetik az ajtót. Reggel hat óra volt. Almosan föltápászkodtam, cipőt, papucsot húztam, — szép, vörös szattyánbörpapucsot — és kinyitottam az ajtót.

Háziasszonyom állt az ajtó előtt és mellette egy hatalmas termetű férfi. Ez az ember az asszony bátyja volt, már láttam egyszer, valami írnokféle volt a rendőrségen. Háziasszonyom kétségkívül azért hozta magával, hogy imponaljon nekem. Én azonban nem akartam ujjat húzni a rendőrséggel, abból az egyszerű okból, mert lejárt a tartózkodási engedélyem.

Háziasszonyom megkért, hogy egy percre jöjjelek ki. Úgy, ahogy voltam, nadrágban, papucsban kiléptem a folyosóra, az asszony pedig rögtön megforgatta a kulcsot kívülről a szobám ajtajában és felszólított, hogy rögtön hagyjam el a lakást; a dolgaimat visszatartja zálognak. Bátyja még mindig nem szólt egy szót sem; leüthettem volna, de visszatartottam magam és azt feleltem az asszonynak, ha csak ez a kívánsága, nem kellett volna a bátyját elhozni, én anélkül is elmentem volna. Ezzel a lakás ajtaja felé tartottam.

Az ajtó mellett egy fogason egy ing, egy nyakkendő és egy gallér lógott, kétségkívül az asszony bátyjának holmija. Ezt az inget, gallért és nyakkendőt lerántottam a fogasról, csak annyit mondtam, „Good bye!” és már kinn is voltam. Eszeveszetteen futottam a legközelebbi kávéházig, ott ismertek, feöltözöködtem, hitelre jól megreggeliztem és azután kimentem a közeli Riverside Drivera, hogy még aludjam egy kicsit egy padon.

Mire felébredtem, már magasan járt a nap. A terraszokon, házakon, autótutakon és parkon át lenéztem a Hudson-folyóra, gőzhajók úsztak el lassan, méltóság-teljesen, én sokáig néztem a kéményekből felszálló füstbe és egyszerre csak irtózatossá vágytam támadt bennem, messzire utazni. Utazni! Kínába, Polinéziába, Afrikába, akárhová! De ilyen öltözetben legfeljebb egy halálhajóra szerződhettem volna fűtőnek.

Ha most visszagondolok akkori helyzetemre, úgy látom, hogy ez nem is lett volna olyan helytelen. Mindenáron munkát kellett volna szereznem és ebből a célból talán el is kellett volna hagynom Amerikát.

A kiadós reggeli ellenére már éhes voltam. Elhatároztam, hogy átvágok az East-sidera, hátha akad számomra ott, ha nem is földel, hát búvóhely, talán a pályaudvar környékén, ha nem több, hát egy homokosláda. Vörös szattyánbörpapucsaimat beszároztam, mert szörnyű furcsák voltak. Az Eastsideon nem találtam meg, amit keresem. Valószínűleg csak ügyetlenségem volt az oka. De nem sokat tördöttem vele, jó idő volt, egy éjszakát bátran el lehetett tölteni a szabadban. De hat éjszaka és hat nap lett belőle.

Volt még a zsebemben egy dime, azaz tíz cent. Ez a dime az én talizmánom — mondtam és fogamhoz vertem a pénzdarabot. Ha egyszer igazán a éhhalál előtt

Üde és vidám
minden nap,
hála a
Pyramidon
tabletták
fájdalomcsillapító hatásának

Minden Pyramidon csomagoláson
a „Bayer” kereszt látható

Talpraesett válaszok

DOUMERGUE

francia köztársasági elnök, a külföldi újságírók kérdéseinek keresztüzébe került. Arra voltak kíváncsiak, miként vélekedik a Franciaország és Anglia között oly gyakran felmerülő nézeteltérésekről és jökönt: mivel magyarázza ezeket Doumergue, a „mosolygó Gaston”, nem tartott hivatalos, komolykodó előadást, hanem a következő kis történettel válaszolt:

— Ez a dolog engem annak a marseillei úrnak a történetére emlékeztet, aki látta, hogy a férj reggelire kávét, az asszony pedig teát iszik. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a házastársak rövidesen el fognak válni...

Aztán gúnyos mosollyal így fejezte be a történetet:

— Tudnillik az illető úr arra gondolt, hogy válasz után az asszonyt ő fogja feleségül vehetni...

DUCHATEL

püspök valóban talpraesett választ adott I. Ferenc királynak, amikor az uralkodó megkérdezte:

— És ön nemesi származású? —
— Sir, — felelte a püspök, — Noé apánk abba a híres bárkába három fiával együtt szállott. Azt azonban nem tudom pontosan megmondani felségednek, hogy az én családom Noé melyik fiától származik...

Lohr Mária (Kronfusz) **Ugytisztító - kelmefestő**
Gvár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross-utca 85. szám

Ü Z E N E T

Tudd meg, hogy én vagyok: ébresztő reggeled. A fény, világosság, ha felrebben a szemed. Reggeli ima vagyok a szádán. Tavasz-verőfény a szobádon. Vidám madárének pitymalló hajnalon. Játszadózó szellő nyitott ablakon. A por, mely asztalodra ül és amit ideges ujjad onnan letörül. Vagyok: a víz, mely anyásan mosdat meg. A kenyér, melyet én szelek Neked. Ha elindulsz s a kiskaput bezárod, amerre Te mégy, — megyek Teutánad. Ha loholsz az Élet, a szerelem után, kopogatsz Valaki bezárt ajtaján, csókjára sietsz a dühöngő vágyának, — a sóhajításaim ott is megtalálnak. Ha azt hiszed, hogy ketten vagytok végre, — én közibetek állok a középre és ellopom a csókod, ellopom a vágyad, karjaidba szököm, mint jéghideg varázslat. És este, ha csend lesz és vége a harcnak, ha játékaidat félre raktad, hóharmat-párnán kergeted az álmot, — én igazítom meg a a párnádat és szóltan imával, tiszta, hívó ajkkal végigismogatlak fájó, mely sóhajjal s ha már egyenletes, nyugodt az álmod, — Veled álmodom, a Te álmodásod...

Tormássy Bori

állok, ezen a pénzen még mindig vehetek valami ennivalót. Jól eltettem tehát a pénzt a zsebembe és sokszor megfogtam, úgyszólván erőt merítettem belőle.

A második nap reggelén dideregve ébredtem fel egy padon. Reggel öt óra lehetett. A házak előtt már ott álltak a tejes és tejszínes üvegek, meg a szép ropogós zsemlék. Nem sokat gondolkodtam, odamentem a legközelebbi kapuhoz, megittam egy üveg tejszínt, azután egy üveg tejet és ahány zsebem volt, mind tele-tömtem a szép, kerek, lapos zsemlékkel és a mazsolás kalácsokkal. Gondoltam, jó lesz tartalékot gyűjteni. Ezzel a lopott süteménnyel a zsebemben járkáltam egész nap ismeretlen városrészekben, odaléptem egy-egy rendőrhöz is, megkérdeztem, merre van ez vagy az az utca, ahová nem is akartam eljutni, csak azért, hogy beszélhesek valakivel, vagy pedig az áruházi mozik ingyeneledadásait látogattam. Rengeteg tudományos filmet láttam így, de aludtam is a mozik sötétjében. Egy párszor hosszú utakat tettem meg ingyen autóbusszon, ami nem nagy dolog, mert hiszen nem ellenőrzik az embert.

Egyszer régi lakásom közelébe értem, ott megfordultam, lementem a Riverside Drivera, leültem egy padra és órákat töltöttem azzal, hogy kavicsokat dobáltam a folyóba. Még volt annyi erőm, hogy egy hideg fürdőt vegyek a Hudsonban. Úszás közben meg kellett feszítenem az erőmet, hogy el ne süllyedjek, mert a folyónak nagy a sodra.

Legjobban az unalomtól szenvedtem. Voltaképpen nem voltam éhes, a tej, meg a mazsolás kalács tartotta bennem a lelket és fel is puffasztotta a hasamat, de egyre jobban vágytam egy falat húsrá. Ez a vágy hovatovább szinte ellenállhatatlanná nőtt bennem, majd megőrijtett. Nem volt szándékom életem végéig tejszíneket lopni, sőt az a furcsa dolog történt velem, hogy egyre később reggeliztem. Előbb hatkor, majd hétkor, később már nyolckor, úgy, hogy minden pillanatban kiléphetett volna valaki a kapu alól. De ez egyetlen egyszer sem fordult elő, nem zavart senki sem. A sorsnak nyilván más szándéka volt velem.

A hatodik nap délelőttjén valami önmagamnak is rejtélyes ösztön visszahajtott régi lakásom környékére. Akkor már sokáig nem gondoltam húsrá. Abban a percben azonban, amikor az ismerős helyiségek környékére értem, vad-erővel lobbogott fel bennem a hűségű szenvedélye. Nem bírtam tovább, berohantam egy automata-büffébe. Az a dime, az a kis pénzdarab égette a markomat.

Ott heverték gusztusos, sárgarózsaszín halomban a sonkás-szendvicsek; gondolkodás nélkül megettem egyet. Miután azt a sonkával, salátával és egy kevés majonézzel megrakott szelet fehér kenyeret befaltam, nagyon elszomorodtam. Erre a kis falat húsrá áhítoztam én napok óta és most, hogy megettem, éhesebb voltam, mint valaha. De most nemcsak az utolsó pénztartalékom fogyott el, hanem talizmánom sem volt többé. Dühösen néztem körül.

Hát, ahogy a szomszéd asztal felé pillantok, ott ül egy ember, előtte egy csésze kávé és egy nagy darab almáslepény; jobban megnéztem: ugyanaz, aki a Broadwayn utamba állt és elvette tőlem az S-féle pénzt. Tébolyító! Most az az ember is rámnézett, de olyan furcsa nézése volt, mintha rajtam keresztül a semmibe pillantana.

Ott álltam azzal a hatnapos szakállal, ez a fickó pedig, minden bajom okozója, tisztán és frissen borotváltan zabálta az almáslepényt. Rettenetes harag szállt fel bennem, felkönyököltem és mereven arcába bámultam. De az a fickó csak nyugodtan itta tovább a kávéját, azután, jobb kezét nadrágzsebébe süllyesztve felkelt, felém tartott és megkérdezte (még ma is halloom a hangját):

— Hello, boy, hogy vagy?

Irtózatossá düh fogott el:

— Megőriültél, hogy meg mersz szólítani? Te alighanem húsz évre a Sing-Singbe akarsz kerülni?

— Azt sem tudom, ki vagy, öcsém! Mit akarsz tőlem?

Most aztán forgott velem a világ, nem türtőztettem magam tovább, villámgyorsan jobbkülső kabátzsebébe nyúltam, kihúztam a revolverét és zsebredugtam. Ugyanakkor annak rendje és módja szerint álba is boxoltam. Életem egyik legszebb ütése volt! Az az utálatos fickó rögtön hanyattvágódott, fejét belevágta azoknak az asztaloknak egyikébe, amelyek mellett állva esznek a vendégek, egy paradicsom-szószos üveg felborult, ráesett és amikor feltápáskodott, tele volt az arca paradicsomszósszal.

Az emberek felugráltak, kört vontak körénk és várták, hogy szabályszerű boxharcot vívjunk. Én fel is készültem rá, már kezdtem nekigyürkőzni, de az a fickó látszólag minden izgalom nélkül, sőt hangjában egy bizonyosfokú elismeréssel hozzám fordult és így szólt:

— Teremtette! Ez derek ütés volt!

Az én dühöm már elpárolgott. Hogy magyarázzam meg ezt? Imponált nekem ez az ember! Imponált nyugalma, imponált, ahogy ott állt, imponált egész fellépése.

— Ebédeltél már? — kérdezte, miközben egykedvűen, de gondosan törölte le a paradicsomszósz arcáról. — Gyere, együnk valamit.

Elindultunk. Akkor már minden mindegy volt nekem.

Öt perc múlva egymással szemközt ültünk a nagy étteremben, mindegyikünk külön rendelt, én óriási tömeg rosztbifét kebeleztem be. Egy falat kenyeret sem ettem hozzá. Azután hetekig nem ettem kenyeret. Különben nem volt valami vidám étkezés, egyikünk sem akarta elkezdni a beszédet, annál behatóbban tanulmányoztuk egymást.

Ebéd után még egy nagy porció kitűnő kávéit ivott mindegyikünk és az a fickó, kávécsészével a kezében, úgy foghegyről megkérdezte:

— Mondd, nem adnád vissza a revolveremet?

— Hallod-e — mondtam neki bosszúsan — hiszen látod, milyen állapotban vagyok, természetesen el fogom adni a revolvert. Őt vagy tíz dollárt biztosan kapok érte.

Erre nagyon udvariasan, őszinte részvétellel megkérdezte, hogyan éltem az utolsó napokban és az Isten tudja miért, mindent őszintén elreferáltam neki. Egyetlenegyszer sem szakított félbe, valahogy finoman, tapintatosan viselkedett. Mint mondom, igen jól tudott figyelni. Végül kérdezett egyet-mást, már nem emlékszem rá, mit, csak arra emlékszem, hogy minden kérdése jól esett.

— Na és most, barátom, mik a szándékaid? — kérdezte végül. Vállat vontam. Ő pedig előszedett a nadrágszéből egy csomó összegyűrt bankjegyet és körülbelül a felét odatarította felém.

Egy pillanatig küzködtem magammal, éreztem, hogy belül, talán a szívemben megszólal a lekiismeret szava, hogy int és figyelmeztet, de . . . azután azt mondtam, „well“ és elvettem a pénzt. Aztán visszaadtam a revolverét, kezefogtunk és barátok lettünk. Billnek hívták. Kiderült, hogy a broadwayi utonállás előtt már napokig figyelt, ismerte napirendemet, minden szokásomat.

— Tudod, én a Broadwayn egy kis magánüzletet csináltam veled. Egy pár hétig New-Yorkban van dolgom és Pansynak új bundára volt szüksége.

Pansy a barátja volt.

— Te most egy kicsit hozzánk tartozol — mondta mosolyogva, amikor észrevette, hogy elszontyolodom. Nyilván kitalálta, mire gondolok. Ezt mondogattam magamban: — Most már te is gazember vagy, nem lett volna szabad elfogadnod a pénzt, vagy pedig mingyárt fel kellene vinni S-nek. Micsoda, S-nek visszaadni? — gondoltam azután. — Hiszen S talán még le is zárta . . .

— Bizony, már hozzánk tartozol — mondta Bill, én pedig felkacagtam. Ő szívből velem nevetett.

— Honnan jössz te voltaképpen?

— Svédországból — feleltem.

— Azt hiszem, használhatnánk — mondta ő. — De a főnöknek a Broadway-ügyről nem szabad semmitsem megtudnia. Mint már mondtam, ez az én magánüzletem volt.

— Ki a főnököd? — tudakoltam.

De ő csak mosolygott.

Csakhamar elváltunk, de megbeszéltük, hogy másnap délután a Central-parkban egy padon találkozunk. Megszámoltam a pénzt. Pár száz dollárt kaptam Billtől. Megfürödtem, megborotválokotam, sőt életemben először meg is manikűröztettem magam, valami kis ruhát és fehéreneműt vettem és végre egyszer nyugodtan végigaludtam egy éjszakát egy szállodai ágyban.

Amikor frissen és vídáman felébredtem, azt gondoltam, hogy talán mindaz, ami idáig történt velem, a sors rendeléséből történt: végzet volt, hogy Amerikában élek, végzet, hogy a Broadwayn elrabolták tőlem azt a pénzt, végzet, hogy hajléktalan lettem és hajléktalanul újra találkoztam azzal, aki kirabolt, hogy volt bennem annyi erő, egyetlen csapással lefegyverezni őt, hogy megtetszettem neki és barátom lett! De ki voltaképpen ez a Bill? Amikor a megbeszélt időben a centralparki padhoz közeledtem és messziről megpillantottam Billt, alapjában véve még fogalmam sem volt róla, hogy milyen fajta ember az én barátom.

— Elkísérsz Chicagóba? — ezekkel a szavakkal üdvözölt.

— Miért ne? — egyeztem bele. De a hangomban nyilván volt valami jele a meglepetésnek, talán egy kissé bizonytalanul is csengett, mert Bill nevetve a vállamra csapott és így szólt:

— Ugyan! Legyen eszed! Mit keresel itt, New-Yorkban? Mi köt ide? Nálunk Chicagóban jó dolgod lesz. Élhetsz kedvedre. Csak ne nézz olyan bambán. Úgy sem hiszem el neked, hogy itt akarsz maradni. Mondd, értesz egy kissé a könyveléshez?

— Valami keveset, — feleltem nem a legvidámabban.

Erre a kérdésre igazán nem voltam elkészülve. A felhőkből pottyantam le. Az igaz, hogy a Central-parkba menet felállítottam a mérlegét azoknak a képességeknek, amelyeket esetleg Bill rendelkezésére bocsáthatnék, ha már olyan kedves és törődni akar velem. De könyvelői tehetségeimre igazán nem gondoltam. Véletlenül csakugyan tudtam egy kicsit könyvelni.

— Az pompás, — mondta Bill, — hogy egy kicsit könyvelni is tudsz. Hasznodat fogjuk venni.

Ki fogja hasznomat venni? Nagyon szerettem volna tudni ezt és sok egyebet is, de inkább a nyelvem haraptam volna le, semhogy megkérdezzem tőle.

MODERN BŐRÁPOLÁS

Napközben, puder alá: *Exotic* NAPPALI KRÉM

Estére, lemosáshoz: *Exotic* ARCTISZTÍTÓ KRÉM

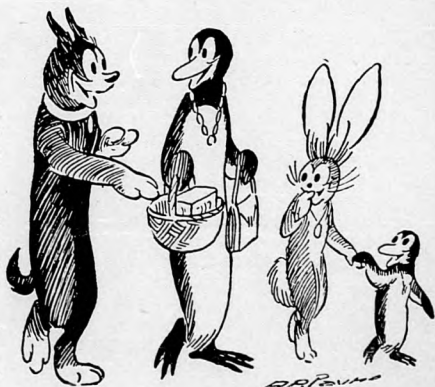
Éjstakára: *Exotic* BIOLOGIKUS BŐRTAPLÁLÓ KRÉM

MEGŐRZI BŐRE FIATALSÁGÁT ÉS ÜDESÉGÉT

KIZÁRÓLAG SZAKULETEKBN KAPHATÓ.

KONYHA-kuriózumok

SAVANYÚKAPOSZTA A KÖKORSZAKBAN. — Az első kőkorszakban élő ember, aki még nem ismerte a növénytermelést, hanem a növények különböző sajátságait csupán összegyűjtésük után figyelte meg, sokkal több olyan növényt talált élvezhetőnek, mint amennyivel mi rendelkezünk. Magában a középeurópai növényvilágban körülbelül 500 olyan növényfajtát talált *dr. Wächter* botanikus, amely a kőkorszak emberének táplálékul szolgált. Ezzel egyidejűleg megoldódott az a régen vitatott probléma is: vajjon a történelem előtti ember kizárólag nyers ételeket fogyasztott, vagy pedig a növények bizonyos elkészítéséhez is értett? Természetes, hogy a konyhaművészet ezekben az időkben nagyon kezdetleges volt, már csak azért is, mert nem rendelkeztek olyan edényekkel, amelyek ellenállhattak volna a tűz puszító hatásának. Még *Homérosz*-nál sem szerepel olyan étel, amelyet főztek volna, hanem csupán olyan, amelyet sütöttek. A nagyon régi kőkorszak szakácsnői azonban mégis értettek ahhoz, hogy segítsenek magukon. Lakóhelyeik köze-

lében gödröket ástak, amiket különböző növényrészekkel tömtek tele. Ezeknek jelentőségét és célját eddig félremagyarázták. Most aztán megállapítást nyert, hogy ezek a gödrök a növények savanyítására szolgáltak. Hamu- és sótartalmú vízbe dugták a növénydarabokat, jól lenyomták és a gödröt betakarták. Innen kerültek aztán a kőkorszak ebédőasztalaira, amikor már kellőképpen meg-savanyodtak. Megállapíthatjuk tehát, hogy mai savanyúkáposztánk nagyon is tekintélyes multra tekinthet vissza.

*

FŐZELEK, BÁLNASÜLTHÖZ. — A bálnahús, amely a legújabb konzerváló eljárás jóvoltából, egyre sürűbben bukkan fel az amerikai, angol és francia élelmiszerpiacokon, szintén nem nevezhető a legújabb idők specialitásának. Az angol konyháról szóló feljegyzések szerint, már *Shakespeare* korában nagyban üzték a bálna-fogást, Anglia északi partvidékein. A *II. Richard* (1380) korából való szakácskönyv azt a hasznos tanácsot adja, hogy a bálnahúst „apró szeletekre vagdalva” kell a piacra vinni, mert a londoni konyhaedények, még ebben az evésért rajongó korban sem voltak elég nagyok egy egész bálna elkészítésére. Ugyanez a szakácskönyv hevesen vitatkozik azokkal a szakácsmesterekkel, akik a bálnahúst pirosrépalával főzik együtt és aztán mártással leöntve tálalják fel. Ellenkezőleg azt írja elő, hogy a bálnahúst zsírban süssék ki, abban az időben még nem használták vaját a főzéshez Angliában és zöldborsót adnának melléje. Talán a mai angol és amerikai háziasszonyok is kipróbálhatnák ezt a receptet.

*

NYELV Á LA KILIMANDZSÁRÓ. — Egy farmer, aki ott él a Kilimandzsáró közelében, rájött arra, hogy a *gnu* húsa, mártással leöntve, rendkívül élvezetes. Ettől kezdve minden vadászatról hatalmas *gnu*-szákmánnyal tért haza. Praktikus felesége viszont megállapította, hogy ezeknek az állatoknak különösen a nyelve rendkívül izletes. Összesomagolta tehát a nyelveket, kivitte a piacra, ahol egy kereskedő megvásárolta és *Fokváros* konyharitkaságokat kedvelő polgáriának eladta. A *gnu*-nyelvek híre eljutott Európába is és ma már London legelőkelőbb szállodáinak étlapjain szerepel. Ez az egyetlen konyha-kurriózum, amit eddig Afrikának köszönhetünk.

Igy azután kimentünk a Pennsylvania-állomásra és onnan kényelmes vonattal Chicagóba utaztunk. Útközben nem sokat beszélünk, az út nagyobb részét alva töltöttük, azonkívül nem akartam útitársamnak túlságos kíváncsisággal terhére lenni, nem akartam gyengeséget elárulni. Ha visszatekintek erre az utazásra, mégis azt kell gondolnom, hogy Bill akkor nagyon sárgacsőrűnek tarthatott. Egyszer valamelyik állam határán megállt a vonat és Bill megkérdezett:

— Mit gondolsz, ki kormányozza ezt az államot?

Megfeleltem neki, ahogy tudtam. Bólintott és tovább kérdezett:

— Ki kormányozza Amerikát?

— Az elnök és Morgan — feleltem abban a hiszemben, hogy valami talpraesett dolgot mondok. Bill azonban vigyorgott:

— Bravó, öcsém. De az elnökön és a pénz császáran kívül van még a cégben egy harmadik titkos társ is.

Makacsul hallgattam. Én akkor már nagyon jól tudtam, kire céloz, de nem akartam elsőnek kimondani azt a nevet. Bill nagyon tisztességes szállóba kvártélyozott, az Ohio-szállóba. Volt ott minden, óriási szellőztető készüléktől a villamosvilágítású ruhaszekrényekig.

Bill másnap eljött értem. Valami Higgins-céghez vitt, nekem az előszobában kellett várakoznom, egy pár percig beszélt a főnökkel, azután a regisztratúra főnökéhez vitt. Ebben az osztályban alkalmaztak.

A fiatal főnök mindenekelőtt Illinois államnak egy szép nagy, a nagy szoba fél falát elfoglaló térképét mutatta meg nekem. A térkép számtalan színes zászlócskával volt teletűzdelve és egy létra állt előtte. Örömmel ismertem fel azt a játékokat, amit kislíú koromban játszottam, a semleges Hollandiában, amikor a hadijelentések nyomán minden nap kitűztük a térképen a két ellenséges front állását.

— Ez itt a mi vevőhálózatunk, Chicago kivételével. Chicagót magannak tartom fenn, — magyarázza a fiatal főnök, — Ez a térkép kitünő segédeszköznek bizonyult a kliensek megszerzésénél. De természetesen mindig „up to the minute” kell lennie, mindig az utolsó negyedóra helyzetét kell mutatnia. Minden zászlócskának a helyén kell lennie, úgy azoknak, amelyek klienseinket jelentik, mint azoknak, amelyek jövődöbeli klienseinket jelentik, a nagy sárga zászlócskáképpenu, mint a kis szürkeknek. Mától fogva ön felel ezért. Ehhez a térképhez tartozik egy kartoték is, — tette hozzá és egy nagy szekrényhez vezetett. kinyitotta és egymásután egy pár fiókot húzott ki.

Ezekben a fiókokban a kis kemény cédulák éppen úgy a szívárvány minden színében ékeskedtek, mint a térképen a zászlócskák. Kihúztam egy-két kis cédulát és csakhamar megállapítottam, hogy itt voltaképpen egy nagy hitelszervezetről van szó és hogy én ezzel a térképpel és ezzel a kartotékkal együtt ennek a szervezetnek úgyszólván a memóriáját fogom képviselni. Rögtön megbarátkoztam a kartotékok egyszerű és ügyes rendszerével és egy negyedóra mulva rájöttem, hogy Higgins úr jelenlegi és reménybeli kliensei egytől-egyig amerikai rendőrtisztviselők és rendőrtisztek. A cédulák színe éppen úgy, mint a megfelelő zászlócskáké, a rendőrtisztek és tisztviselők rangja szerint különböző volt. A commissioner, a rendőrfőnök színe a vörös volt, a detektív főnöké kék, a rendőrkapitányoké sárga és így tovább. Voltak klienseink Illinois államban, a rendőrségi ranglétra minden fokán. Egyszerű detektívek is voltak klienseink között. Később megállapítottam, hogy legtöbb kliensünk a középső fokon, a kapitányok között akadt.

Egy pár napig zavartalanul végeztem a munkámat és bizony nem igen pihenhettem, ha az anyagot, ami kezem alatt volt és azt, amit a háziposta félóránként ontott íróasztalomra, gyorsan és helyesen fel akartam dolgozni. És mindig készen kellett állnom arra, hogy főnökömmel rövid és áttekinthető képet adjak az illinois-i helyzetről, már ami a Higgins-cég üzleteit illeti.

Elvem volt: senkitől semmit nem kérdezni. Azt hiszem, ez nagyon jó módszer. ha az ember sokat akar megtudni. Csakhamar rájöttem, hogy John Higgins rendkívül furcsa egy bankár. Ez a John Higgins akkor örült, ha nem kapta vissza a pénzt. Sőt, az a szabály nála, hogy egy tisztviselő, aki nem fizeti vissza az első kölcsönt, új kölcsönt kap. De valahogy mégis csak kell fizetniök az adósoknak. Egyelőre mindenféle információval fizetnek. Megtudtam, hogy egy jó információért John Higgins szívesen ad új kölcsönt és fenntartja a régiét. De azután nemsokára az információkon túl új, kézzelfogható szolgáltatásokat is kíván bizonyos akták eltüntetését, hamis jelszavakat bizonyos járőrök számára, tervezett razziaik elárulását, szemethúnyást bizonyos vállalkozások fölött és így tovább. Ha a hivatalnok szabódik, bemutatják neki a nyugtáit és emlékeztetik arra, hogy már hónapok óta tilos információkat adott. A piros-pozsgás, pocakos John Higgins ezeket a figyelmeztetéseket gyakran személyesen végzi el és nem ritkán dühbe is gurul. A beszélgetésnek azonban rendszerint az a vége, hogy az illető hivatalnokoknak határozott összegű havi díjazást helyez kilátásba amelyért még csak határozott ellenszolgáltatásokra sem kell kötelezniök magukat. Chicago rendőrtisztjei ki-be járnak Higginsnél. A helyzet világos. Egy vesztegető-központhba kerültem. Már azt is tudom körülbelül, hogy mit adnak azok az urak cserébe azért, amivel megvesztegettetik magukat. Csak azt nem tudom még, ki veszteget, illetőleg kinek az érdekében folyik a vesztegetés?

Éjszakánként azonban, amikor egyedül voltam . . . amikor kénytelen voltam egyedül lenni . . . egyedül: a gondolataimmal és érzéseimmel, amiket gyermek-

korom tisztavízű forrása táplált, ilyenkor, bizony, ha nem is akartam, kénytelen voltam számot vetni önmagammal, kénytelen voltam osztályozni az eseményeket, amik leperegtek előttem és mérlegelni az embereket, akiket elem sodort a végzet, vagy akik közé sodródtam én, a newyorki Broadwayn kikiklott életemmel. Ilyenkor — a számvetés és lelkiismeret óráiban — megdöbbenve eszméltem arra a valóban felhőkarcoló-méretű korrupción, amely megfertőzte Amerikát és aminek a rend és tisztesség hivatásos őrei is áldozatul estek. Kétségbeesve törtem a fejemet, hogy ennek magyarázatát sikerüljön megtalálnom. Sajnos, egyelőre úgy jártam, mint aki a sötétben tapogatózik. A megdöbbenő kép, amely már ily rövid «működés» alatt is elem táruult: csupán magát a betegséget mutatta meg, szörnyű valóságában. A kórokozó bacillus megtalálásához azonban hiányzott még belőlem a kellő élettapasztalat és szakismeret.

Csak hogy hosszúak voltak az éjszakák, az egyedüllet órái pedig sokszor a végtelemben nyúltak: valami kevés, de elfogadható magyarázatot és indokolást mégis sikerült találnom. Világosan láttam, vagy legalább is sejtettem, hogy ennek a gigászi fertőnek, amely halálos iszapjával ott gőzölög az egész Újvilág alatt, a felhőkarcolók pincéiben épp úgy, mint az amerikai rendőrség tökéletes felszerelésű palotáinak mélyén: alúlról felbuggyanó és egyre mérgezőbb hatású kénforrása nem lehet más, mint az életélvezet hedonikus imádata és a pénz pogány bálványozása, amely az USA lakóinak úgynevezett „lelki” életét teljesen betölti és kielégíti. Mert ahol a Pénz az Isten: ott az erkölcszetlenségből, a bűnből emelnek bálványt az emberek! Ez alól pedig nem kivétel az amerikai rendőrség sem, vagy legalábbis annak nagyon sok és nagyon fontos pozíciót betöltő tagja. A kísérő sárga Ördög mindenhol megkönyékezi és nem hagyja békén őket mindaddig, amíg szédülten a karjaiba nem hullanak.

Mint ahogy — én is . . .

Egy hétfői napon, — akkor már két hete dolgoztam Higginsnél —, az irodában két ember, nem messze az én szobámtól, izgatottan beszéltek egymással. Egyre hangosabban beszéltek, aztán valaki átszaladt a szobákon, felpattant az én szobám ajtaja és egy magas, vállas ember rohant a másik ajtó felé. Én ösztönösen felugrottam és elálltam az úttól. Nekem esett, én azonban egy dsu-dsicu-fogással leültem. Eközben észrevettem, hogy egy darab papírt akar a zsebébe sülyeszteni. Kényszerítettem, hogy a földre dobja. De akkor már az én főnököm és Higgins titkára is bejöttek. A titkár felemelt az összegyűrt papírdarabot, gondosan kisimította és eltette a tárcájába. Erre én átkutattam azt az embert és egy nagy Colt-revolvert húztam ki a zsebéből.

— Sohse bánja, kapitány úr — fordult hozzá gyúnosan Higgins titkára, engem pedig arra kért, hogy vigyázzak a revolverre és kísérem le ezt az embert az utcára. Lekísértem. Hangosan káromkodva tünt el a tömegben.

Aznap este Higgins hívatott. Pirospozsgás arca ragyogott. Nagyon barátságosan kérdezte:

— Voltaképpen mi vitte rá, barátom, hogy feltartóztassa azt a kapitányt?

— Nem tudom, Higgins úr — válaszoltam. — Az az ember gyanúsan sietett és kiabálást is hallottam a szomszédban. Gondoltam, mindenesetre rárontok.

— Úgy? Mindenesetre? Nagyon jól! — mondta Higgins elismerően. — Mindenesetre elgáncsolta. Ez helyes. De a többi úrnak, aki az ön mögötti szobában ült, nem volt annyi esze, mint önnek. Azok az urak ülve maradtak. Ha ön véletlenül nem ugrik föl „mindenesetre”, akkor a derék kapitány az én okmányommal már a harmadik határban járna. Hát nem gondolt arra, hogy az ember löni fog?

— Erre nem gondoltam. De ha lőt is volna . . . !

— Hm, hm. Kérem, jelentkezézz holnap délelőtt 11 órakor O'Connor úrnál, Stanley boardinghouse-ában, az X-utcában. Adja át neki Higgins üdvözlétét.

Mindössze ennyi mondanivalója volt Higgins úrnak az én számomra. Az igazat megvallva, örültem, hogy megszabadulok attól az unalmas karterektől és azoktól az ostoba zászlócskáktól . . .

Hogy miért ugrottam fel? Valóban nem is én ültem a legközelebb a menekülő kapitányhoz. De abban a percben, amikor berohant a szobába, egyszerűen nem bírtam ülve maradni a forgószéken. Ha valahol veszekednek, vagy kiabálnak, vagy éppenséggel verekednek, nekem oda kell ugornom, nem bírok magammal, a vérem parancsolja. Talán túlhevés vérem van, nem tudom. Ilyen vagyok ma is, pedig ma egészen más vagyok, mint akkor voltam.

Attól az O'Connor úrtól, akihez Higgins küldött, attól a másnapi látogatástól sokat vártam. Semmi okom nem volt erre a várakozásra, de ez volt az érzésem. Billt már egy hete nem láttam. Amikor utóljára járt itt és meglátott, amint a térképen tűzködtem ide-oda a zászlócskákat, felkacagott:

— Kisgyerekek játszanak kis zászlócskákkal! Szép játék?

Amikor erre savanyú pofát vágtam, azt mondta:

— Ohó, öcsém, te nem is tudod, hogy az efficiency szolgálatában állsz!

(Folyt. köv.)

OZOM CRÉM

szepelő, májfolt, pattanás, arctisztítások ellen. Szépit, fiatalít. Próbatétele 80 fillér, nagy 1.80 előre fizetve. Utánvétellel drágább. Rácz M. János gyógyszerész, Kiskunhalas.

Hogyhabitorra

és

Palákra

a törv. védjegyű

„Eternit”

AZBESZTCEMENT NAGYLEMEZ.

Könnyen tisztán tartható

ETERNIT MŰVEK

Budapest, V., Berliini tér 5.

A M E R I K A I szellemességek

Ezekben a jótanácsokban, aforizmákban rejlik mag, bölcsesség és életigazság: nagyon-nagyon régi, többszáz esztendő. Csak éppen új köntösbe öltöztették: korunk technikai izlésének megfelelő köntösbe. Azt is mondhatnók: a postakocsi korának bölcseségeit motorizálták. Talán rontottak is rajtuk, de divatossá változtatták. Olgjanná, hogy Amerika mai fiatalága szívesen hivatkozik rájuk. A szerk.

Ha nagyon sietsz, gondolj mindig erre: sokkal jobb és kedélyesebb este 8 óraker otthon üldögelni, mint márisz este 6-ker — kórházban feküdni.

Csak az a férfi igazán megbízható, aki akkor is teljes vigyázatossággal vezeti az autót, amikor — szép leány ül mellette.

Irányítsd úgy az életedet, mintha — nem is a tulajdon életedről volna szó. Más fogalmazásban:

Vezed mindig úgy az autódát, mint ahogy akkor szeretnél utazni, ha — nem te magad ülnél a kormánykerék mellett.

Ha azt akard, hogy meg ne ázzál, ne felejsd el a kifizeteni az autó — fedőponyvját.

Többre mégy egy autóbusszal, amely megvár a megállóhelyen, mint egy luxusautóval — a javítóműhelyben.

Mielőtt férjhezmennél, ülj autóba jóvendőbeliddel és figyelj meg: hogyan nyilatkozik — autót vezető női kollegáiról. Ettől tedd függővé döntésedet: az igent, vagy a nemet.

Engedd meg, hogy olykor-olykor a sors iszórakozzék és játékot üzzön veled. Ne mérgeledjél tehát, ha — elétevesztetted az utat. Nem tudhatod, hogy nem ennek a véletlennek fogod-e köszönhetni — váratlan szerencsédet és boldogságodat.

Csak a tapasztalatlan nő kísérli meg, hogy a kiválasztott férfinék bezonyítsa: milyen veszedelmesen bravúros dolgokat mivel autóvezetés közben. A férfi az ilyen nőt nemeri — élettársul választani.

SZINEK

VIRÁGOK

CSIPKÉK

az új divatban

Párizs egyik legelőkelőbb divatszalonjának tulajdonosával, Lelong-zsal beszélgettem a napokban s természetesen, ha egy párizsi divatkirállyal folytat az ember eszmécsérét, mi más lehetne a főtéma, mint a női divat. Lelong a beszélgetés folyamán különösen azt hangsúlyozta, mennyire fontos az egyéniséghez illő színek megválasztása. Nem az évek, — mondotta — hanem az egyéniség szerint kell a ruhák színeit kiválasztani! Nevetséges túlzásnak tartja, hogy anyóink fiatalosága idejében a korok szerint osztályozták a színeket: világos pasztellszíneket általában harminc-éves korig lehetett viselni, 30—40 év között a drap, lila és zöld járta, negyvenen felül pedig szürkébe, feketébe, sötétbarnába kellett bujniuk a nőknek, akár tetszett nekik, akár nem. Lelong büszkén jelentette ki, hogy a modern párizsi divatkreátoroknak köszönhetik a mai nők, hogy megszűnt a színeknek a korok szerint való osztályozása, ami azt jelenti, hogy a nők külseje sokkal fiatalosabb lett. Felemlítette az angol és amerikai nőket, akik a fiatalos öltözködés leglelkesebb előharcosai és minél öregebbek, annál vidámabban viselik a fehér és pasztellszínű ruhákat. Mary angol anyakirályné — aki elég szertartásos hölgy — még ma, nagy unokái mellett is legszívesebben világos ruhákban jár és ennek dacára mindig méltóságos, előkelő a megjelenése. Mert az elegancia nem azt kívánja, hogy idő előtti komor, sötét színekbe öltözzünk, hanem azt, hogy a toalett a maga egészében harmónikus, disztintív hatást keltsen.

Ezután az általános mederben tartott, érdekes divatfilozofálás után megkérdeztem a kitűnő mestert, milyen színeket favorizál az idén a legjobban? Az utcai köpe-nyeket, kosztümöket — felelte Lelong — legtöbbször fekete, sötétkék és drapp színből készíti, mert utcán az ilyen semleges, diszkrét színek a legalkalmasabbak. Akik az élénkebb színeket szeretik, azoknak a rozsdaszín, középkék, borsözöldet ajánlja. Estére legtöbb ruhája fehér, fekete, gránátvörös, azelea-rózsaszín és pasztellkék színben készül.

Érdeklődtem ezután más szalonokban is a divatos színek iránt. Megtudtam, hogy Patou kedvenc színei az idén: az iriszkék és a szürkés-rózsaszín, ezenkívül az üvegözöldet és az ibolyalilát próbálja megkedveltetni a hölgyekkel. Creed rengeteg kockás és sötét anyagot használ minden színrnyalatban. Chanel favorizált színe a mézsárga, Mainbocher-é a rezedazöld, Schiaparelli a búzákéket és levendulakéket szereti. Alix sok beige és szürke utcai toalettet készít.

Érdekes, hogy az idén milyen szokatlan színösszeállításokat látni. Szinte azt mondhatnám, némely ruha viseléséhez bátorság kell. Bármily egyszerű is a fazonjuk, színskombinációjuk miatt mégis a feltűnő toalettek közé kell őket soroz-nyunk. Láttam például egy sötétzöld kosztümöt mustársárga blúzzal és piros bő-ővvel. Molineux lila és vörös csikozású selyemből készített érdekes hatású estélyi ruhát, egy másik toalettie pedig középkék selyemből van, narancssárga szalag-díszsel. Természetesen az ilyen színösszeállítások hamar megúnhatók s túlságosan alá vannak vetve a múlt divatnak, miértis azok a hölgyek, akik nem egy szezonra készíttetnek ruhát, inkább megmaradnak az egymással harmonizáló és minden feltűnést kerülő, szolid színeknél.

Meg kell még említenem, hogy valamennyi párizsi divatbemutatón nagyszámban jelentek meg a virágos, tarka-barka emprimé-ruhák és kosztümök. Ez mindenesetre annak a jele, hogy az idej nyár is az élénk színek és változatos minták jegyében fog kialakulni. A tavaszi utcai és délutáni ruhák anyaga sötétszínű selyem, a minták: apró virágok, kockák, halak, meduzák, rákok és más tengeri állatok, lepék, kották, kínai betűk... Az estélyi ruhákon azonban tenyérnyi nagyságú rózsák, krizantémumok, liliomok nyílnak. Ez az irányzat különben megmarad a nyáron is, a nappali ruhák aprómintás, az esti toalettek óriási virágmintás emprimékéből készülnek. Dekoratív, nőies, szép újítása a divatnak, hogy úgy a selyem-, mint a szövetrohákát előszeretettel díszítik hímzett batiszttal, áttört organdival, csipkés, szegőzött linonnal, madeira-hímzéssel. Fiatalos és csinos ez az újítás, a hölgyek bizonyára szívesen is élnék vele. Viszont bolondos párizsi ötlet, hogy a szoknyák alól két-három centiméternyire kilátszik a csipkés, hímzett fehér vagy színes selyem-alszoknya. Vagyis divatba jött az, amit hajdanában, nagyanyáink idejében úgy neveztek: «hosszabb a péntek, mint a szombat...» és ennek a «péntek»-nek a párizsi divatkirályok olyan nagy fontosságot tulajdonítanak, hogy a ruhadísz meg-egyezik a kikandikáló alszoknya anyagával.

Bartók Iréne

ÚRI TÁRSASÁG

HŰSVÉTI HARANGOK

ünnepe zengésében talán meg fogják hallani a mi szerény kopogtatásunkat is, amellyel minden magyar otthonba beköszöntünk, hogy nagyon boldog és kellemes hűsvéti ünnepeket kívánjunk. A fekete ölbetűtű szárnyain a mi piros szívünkkel küldjük el minden magyarnak és szeretnők, ha a hűsvéti öröm piros tojásait kapnók érte cserébe. Hozsánnázták a lelkünk, hogy újra elérkezett a Fel-támadás szentestés ünnepe. Talán a gonosz emberek szívére is rászál a szeretet malasztja, hogy újra békés, derűs és szép legyen az élet.

A Kormányzó Úr

Öfomlétsága megengedte, hogy vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter az olasz Korona-rend nagykeresztjét, Hóman Bálint miniszter az I. oszt. német Olympia-díszjelvényt, a lengyel Polonia Restituta-rend nagykeresztjét, a finn Fehér Rózsarend nagykeresztjét és az észti Fehér Csillag-rend nagykeresztjét, Jaross Andor miniszter pedig az olasz Korona-rend nagykeresztjét elfogadja és viselje. — A Baross Szövetség palotájában vitéz Keresztes-Fischer Ferencné, a belügyminiszter neje, a társadalmi és közélet kitűnőségei előtt magasnívójú előadást tartott a magyaros öltözködésről, amelyben kihangsúlyozta, hogy a magyaros öltözködés nem a pruszlik stb. meghonosításából áll, hanem a valóban magyaros motívumoknak az öltözködés minden ágában való művészi és ízléses felhasználásából. A ruhabetumatóval egybekapcsolt magasnívójú előadást a nagyrészt magyaros ruhában megjelent előkelő közönség lelkes tapssal jutalmazta. — Borbély Sándorné, budapesti kedves előfizetőnk Firenzéből kerest fel üdvözlő soraitval, amit hálás köszönünk és hasonlóan szívveljövő üdvözléttel viszonzunk. — Az Egyesült Baross Női Tábor magyaros öltözködési mozgalmának keretében Radnányi Szörédy Ilonc festőművésznő az öltözködés művészetéről tartott magasnívójú előadást, amelyet az egybegyűlt előkelő közönség lelkes tapssal jutalmazott. Előadásában rámutatott arra, hogy a mai öltözködés milyen szürke, merev és verítétt képekben mutatatta be régi korok színes, gazdag ruházatát. Az előadásért a női tábor

elnőknője, vitéz Bodorné Czeke Vilma mondott köszönetet. — A Danubia rt. kiadásában most jelent meg Szili Leontin «Keresztúton» című társadalmi regénye, amely a mai leányélet kettős, tragikus lehetőségeket sejtető problémáit mutatja meg. A tragikus fordulót, ami az élet szimbolikus keresztútjánál jelentkezik, ahol választani és dönteni kell, mert csak egy úton lehet folytatni az életet. Női regény női problémáról, női érzéssel, de férfias logikával írva. Megérdemli, hogy őszinte, nagy sikert arasson.

Papp Jenő «Rádiókrónikái»

A magyar rádió hallgatói lelkébe senki se véste olyan mélyen a nevét, mint Papp Jenő, a kiváló író, lapunk felelős szerkesztője, híressé vált vasárnapi krónikáival. Ez a férfias líra csodálatos fényvel töltötte meg a magyar otthonokat. Az évekkel ezelőtt összegyűjtött «Rádiókrónikák» könyvét a volt határon túl nem küldhették, akkor nem tudtuk eleget tenni előfizetőink tömeges kérésének. De az országos sikerű könyvből féltetettünk mintegy 50 példányt. Most, hogy lsten segítségével a Felvidék milliós magyarsága hozzátért, a Magyar Nők Lapja kiadóhivatala vállalkozik arra, hogy Papp Jenő «Rádiókrónikái» postán megküldi felvidéki kedves előfizetőinek is, mégpedig antikvár áron, a régi 4.80 P-s ár helyett 2.20 P-ért, ebben benne van a portó is. A 2.20 P beklődése ellenében azonnal postára adjuk a «Rádiókrónikák» ritka könyvét, melyet ma már egyetlen könyvkereskedésben sem lehet kapni. A rendkívüli kedvezményt csak a Magyar Nők Lapja előfizetői vehetik igénybe, mégpedig a jelentkezés időrendje szerint, mert csak korlátozott mennyiségben áll rendelkezésre. Aki korábban kéri, az kapja meg. A későn érkező összegeket postafordultával visszaküldjük.

Hímen-hírek

Abai Arany Jolán okl. gyógyszerészt eljegyezte dr. Valky László ügyvéd, Budapest. — Hajdu Ilona bpesti kedves előfizetőnk eljegyezte Moszt Ernő. — Szentirmay Annus bpesti kedves előfizetőnk eljegyezte Petényi János. — Tóth Irén bpesti kedves előfizetőnk és Schwajda Béla házasságot kötött. — Dóczy Lenke aiki kedves előfizetőnk az aiki ref. templomban oltárhoz vezette Trombitás Dezső ref. lelkész. — Ferencz Margit szári tanítónő és Besztercei Antal szári közlése s. jegyző, emléklapos zászlós, örök hűséget esküdött Székesfehérvárott, a Ferencrendiek templomában. — A jegyes- és házaspároknak szívveljövő jókívánságainkat küldjük.

Jelentem meg,

hogy a Zeneművészeti Főiskola kamaratermében kitűnően sikerült magyar estet rendezett Váczy István győri zeneszerző. A tartalmas bevezető előadás Selymes Rézso író mondta. — Az Anna kir. hercegasszony fővédnöksége alatt álló Déryné-játékszín, az állandó budai színházat felépítő programom hölgybizottsága, futásfalvi Pál Elemérné közreműködésével nagyszerű ma-

gyaros ruhabetumatót tartott. — A hangversenyszerezon kimagasló esemény volt Berlioz «Requiem»-jének az Operaházban történt előadása, Dohnányi bravúros vezényletében. — A sárospataki ref. gimnázium angol ágazatának növendékei nagy sikerrel és előkelő közönség jelenlétében, angol nyelven adták elő «Az ember tragédiája»-t. Éva szerepét Mátyás Sarolta, Ádám szerepét Kiss András, Lucifert pedig Horváth István, az intézet hetedik és nyolcadik osztályának növendékei alakították.

Angyalkák érkezése

Hegedűs Árpád zeneszerző és neje Bien Mária, budapesti kedves előfizetőnk, boldogan tudatják, hogy kislíuk született, aki a szent keresztiségben az Árpád nevet kapta. — Csepri László és neje, pestszentlőrinci kedves előfizetőnk, örömmel jelentik, hogy kislíuk született, aki a szent keresztiségben a Jenő nevet kapta. — Fehér Andor és neje Weisz Hilda, boldogan jelentik, hogy házasságukat az Eg kislíuval áldotta meg. Az újszülött a szent keresztiségben a György nevet kapta. — Az újszülöttekre és kedves szüleikre az Eg áldását kérjük.

IN MEMORIAM

Az őszinte részvét hangján jelentjük, hogy

révkomáromi Komáromy Istvánné

szül. nemes Ember Mária, min. tan. felesége, Budapest, 72 éves korában visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Özv. Lang Gusztávné

Dobsina magyar nagyszonyva, néh. Lang Gusztáv rendőrkapitány, a dobsinai jégbarlang felfedezőjének özvegye, életének 76. évében Dobsinán elhunyt.

Özv. Orbán Istvánné

szül. Fekete Katalin, a hedrehelyi ref. gyülekezet volt tanítójának özvegye, életének 84. évében nemes lelkét visszaadta Teremtőjének.

Özv. dr. Toóth Kálmánné

szül. Szász Vilma, 70 éves korában, hosszú szenvedés után, Budapest, meghalt. — Őszinte részvétünk hervadtatlan virágait küldjük a frissen hantolt sírokra.

Maigrolax-tea

kiváló hashajtó

modern hölgyek súlyszabályozója
Főrakt. r: TÖRÖK PATIKA Király-u. 12

SANGAJOL
a külföldön tökéletesen bevált festékkoldószert
Elsőrendű minőségű fehér és sárga

Amerikai Vaselinek
gyógyszeres és kozmetikai vaselinek, valamint fehér olajok

Shell Tox a tökéletes rovarirtószert

SHELL KŐOLAJ R.T.

Írja: Köpeczi-Boócz Lajos

Kiss Ferenc sakkmeister is

Kiss Ferencnek, a mai magyar színészet méltó vezérének ezt a kivételes talentumát nem mi fedezzük fel elsőnek, hiszen az utóbbi években egy-egy híresebb íatszmáját valamelyik világnagysággal, a napilapok hír-rovata is bő részletességgel közölte. Színészember, művészember, mindig hajlik a spekulatív szórakozások felé. A sakkjáték nemes sportját ugyancsak sok jeles művészünk űzi, de olyan eredményeket elérni, mint amilyeneket Kiss Ferenc elért ezen a területen, még eddig egy színészembernek sem sikerült. Ez a remek, duzzadó magyar erőt és akaratot reprezentáló ember a szerénységtől szinte gyerekesen szőgletessé válik abban a pillanatban, amint életének erre az oldalára szeretne reá világitani az újságíró. Nehezen indul el a beszélgetés, de azután a kedvenc téma láthatóan magával ragadja és szinte piruló büszkeséggel mesél:

— Az én sakk-életem tulajdonképpen tízéves koromtól fogva kezdődik.

— Hányban volt ez?

— Az évszámot ne firtassuk, elégedjünk meg annyival, hogy akkoriban tízéves voltam és Szekesfehértórt jártam realiskolába. Volt egy német tanár, Eksner Győző, aki hamarosan észrevette, hogy a német nyelvel meglehetősen hadilában állok. Mivel azonban a többi tantárgyakban jó előmenetelt tanusítottam, nem akarta szívére venni, hogy elbuktsasson. A német nyelvel semmiképpen sem boldogultam, egyébként foglalkozási kört talált ki tehát számomra. Eksner tanár úr igen kiváló sakkjátékos volt, elrendelte tehát, hogy a német nyelvel való intenzívebb foglalkozás helyett, naponta, délutánként egy-két órát keressem fel a lakásán és itt vezetőit be a sakkjáték rejtelmeibe. Tízennégy éves koromban már komoly eredményt könyvelhettem el. Akkoriban járt ugyanis egy Mieses nevű német sakkmeister Szekesfehértórt és simultán játékokat játszott. En gyerekfejjel a saját pártimat megnyer-tem a német ellen, amely persze nemcsak városi, hanem országos szenzáció lett. Maróczy Géza, a Pesti Hírlapban «Csodagyermek» címen nagy cikket írt az esetről és rólam. Egy évre rá azután Hódmezővásárhelyen megnyertem a magyarországi ifjúsági sakkbajnokságot. Ennek a sikernek azonban csak néhány évig örülhettem, mert amikor beiratkoztam a Színművészeti Akadémiára, egyszerűen végeszakadt sakkkarrieremnek.

— Miért?

— Nem lehet a két dolgot egyszerre csinálni! A színészet is egész embert követel, a komoly sakkjáték is csak teljes odaadással képzelhető el. Egyszerrel a sakknak egyidejű befellegzett. Már huszonkilenc éves voltam, amikor a Budapesti Sakkör versenyén újra starthoz állottam. Ekkor már a

Nemzeti Színház tagja voltam. Első partimat dr. Vajda Nándor rendőrkapitány, akkori híres sakkmeisterrel játszottam, a partit azonban nem tudtuk befejezni, mert nekem be kellett men- nem a színházba előadásra. A Nemzeti Színházban «Tanner John házassága» című darabot játszottuk és itt történt meg velem az a kellemetlen eset, hogy a színpadon is annyira elfoglalt a félbemaradt sakkparti és annak folytatási lehetőségei... hogy belesültem a szerepembe. Ekkor véglegesen beláttam, hogy ezt a kettőt együtt nem lehet kultiválni. Vagy színész valaki, vagy sakkmeister. Harminchét éves voltam, amikor a mai világbajnokkal, Aljechinnel kerültem össze egy simultán parti keretében és megvertem. Akkoriban ez nagy szenzáció volt. Öt évig örülhettem ennek a sikernek, mert öt év múlva a nagy Aljechin, aki akkor ismét Budapesten járt, saját lakásomon tiszteel meg látogatásával és ott kért tőlem revansot. Erre a híres partira akkoriban sokan gyűltek össze nálam újságírók, jóbarátok, stb. Aljechin ekkor revansot vett rajtam és megnyerte ellenem a partit. Ezután még csak Capablancával volt egy híres partim, amelyet remire végeztünk.

— Van-e valamilyen összefüggése a sakkjátéknak a színészi munkának?

— Rengenget! A sakkjáték legfontosabb kelléke a kombinatív tehetség és a fantázia. Ez a kettő pedig elengedhetetlen kelléke a jó színésznek is. A sakkjáték azonkívül kitűnő memóriafejlesztő szórakozás is. A színésznek pedig a memória éppen olyan szerszáma, mint a szabónak az olló. A sakkjáték azonkívül erősen fejleszti az emberismeretet. A jó sakkjátékos pszichológiai alapon dolgozik, egy-egy erős parti közben olyan intenzív az akaratugrárgzás egyik partnerrel a másik felé és a másik ellen, hogy szinte kézzel tapintható. Az emberismeretnek és a pszichológiának ez a fejlesztése pedig megbecsülhetetlen érték művészember, de különösen színész számára. Mostanában már csak nagyon kevés időm jut a sakkra. Az egyik kávéházban játszom úgynevezett tízperces partikat. Ez abból áll, hogy egy külön erre a célra szerkesztett óra áll a sakkzók mellett és egy-egy partit tíz perc alatt keil döntésig vinni. Aki ezalatt az idő alatt nem tudja lebonyolítani kombinációt, az még akkor is elveszíti a partit, ha az különben nyeresre áll.

Az erőfőten tavaszi napban baktatok lefelé a Kiss Ferenczel való beszélgetés után. Kiss Ferenc ma a Nemzeti Színház örökös tagja, a Színművészeti Akadémia igazgatója, a Színi-ész Kamara elnöke, a Rádió egyik rendezője, a Magyar Film egyik legtevékenyebb harcosa... ezzel szemben egy nap csak huszonnégy órából áll... hogy tud kiszakítani ennyi munka mellett huszonnégy órából akár csak tíz percet is napi sakkpartijára?!

*„Ezer hold pipacs”
Ignác Rózsa premierre
a Vigzínházban*

Ignác Rózsát nem kell bemutatnunk közőnségünknek. Feltűnő színpadi és rádióbeli sikerei után gyors egymásutánban két regénye jelent meg a magyar könyvpiacra és ezek a regénysikerek semmiel sem maradtak alatta színészi sikereinek. Ignác Rózsa most először szól a közönséghez a világot jelentő deszkáról színész kollégáinak hangján és alakításain keresztül. Örömmel jelenthetjük, hogy a kitűnő művésznőnek ez az úgynevezett „első színpadi próbálkozása” egyáltalán nem próbálkozás. Kész író, öntudatos munkáját láttuk a színpadon, olyan színpadi íróét, ki mesterségénél fogva tisztában van a sziműrtás minden csínja-bínjával, aki nem téved el a kultisszák világában..

Első darabja a magyar föld problémáival foglalkozik. Darabjának tengelyébe azt a magyar dzsentrit állítja, akit a mai idők divatja szerint a „pusztuló” és „kivesző” jelzőkkel szoktak illetni. Ignác Rózsa darabjának legfőbb erénye az, hogy nem tér ki a problémák elől, sőt ellenkezőleg, a lehető legérzékenyebb mélységig hatol és nem csak magát a problémát veti fel, de ott előttünk meg is oldja a „pusztuló dzsentri” ügyét és megmutatja azt az utat, amelyen keresztül a dzsentrinek nem elpusztulni kell, hanem korszerű megítélés és tettek alapján, vezető rétege tud maradni az új magyarságnak. Valami orszosan nyugtalan, kissé misztikus túljutottság árad el az egész darab felett. A mondatok között, felett és mögött ott érezzük bujkálni állandóan a tragédiát, amelyet csak az utolsó felvonásban old meg véglegesen. Ez a megoldás azonban nem tejszínhos giccs, nem a megszokott happyend-sablón. Külön dicséretet érdemelnek a gyönyörűen megírt dialógok. Nemes veretű, pallérozott, magyarul megfogalmazott mondatokat hallunk a színészek szájából. Nyoma sincs az eddigi sokizben bosszantó pongyola fogalmazásnak és zsongon idiomáknak. Végeredményben az „Ezer hold pipacs”-ból, egy szíve gyökerekig székely írónyugend babusgatása és féltő szeretete árad a magyar Alföld véresen aktuális, megoldhatatlan problémái felé. A szereplők közül mindenekelőtt Makay Margitot és Tolnay Klárít kell megemlítenünk. Makay utóérhetetlen bensősége és Tolnay komoly karakterizáló képessége (a diakkisasszony szerepében) az előadás főerőségei. Ez ő kitűnő alakításaiakkal egyénijű Ajtay Sándor finoman megmintázott dzsentri figurája. De a legteljesebb elismerés illeti a többieket is. Vágóné Margit aranyos öreg szakácsnéját, Dán Etlka cselédfiguráját, Ladomerszky Margit élesnyelű dzsentriasszonyát, Kömüves Sándor megdöbbenően emberi barlangla kőját, Bihary József disznóolászúgú kon-dását és Mátray József, valamint Bognár Eiek remekül megfogott dzsentrifiguráját. A darabot Tarján György rendezte, izlésel és igen sok szeretettel.

Háztartás

Rovatvezető: ifj. székasi Sacelláry Györgyné

Pikáns mártásos felsál. 1 kiló gömbölyű felsált vegyünk egybe. Két evőkanál fagyos zsírt felolvasztunk, beletesszünk 2 fej karikára vágott vereshagymát és kissé rózsaszínűre pirítjuk. Ha a hagyma piros, beletesszünk egy evőkanál édes pirospaprikát és a húst, megsózzuk, egy babérlevelet, 5—6 szem fekete borsot és megforgatva a lében a húst, a fedő alatt pároljuk. Akinék van eltett lecsója, tehet bele egy evőkanállal, nyáron egy zöldpaprikát, egy kis paradicsomot. Ha a hús elfőtte a levét, mindig kevés víz hozzáadásával pároljuk, míg jó puha lesz. Ha a hús puha, deszkára tesszük, kissé kihűtjük, így jobban szeletelhetjük. Közben a levét készítjük el. A hús levét szítán áttörjük, tejfellel hígítjuk és aki savanykásan szereti, citrommal vagy ecettel ízesítheti. Ha a lé felforr, visszatesszük a vékony szeletekre vágott húst és tálalásig lassan melegítjük, de fornia nem szabad. Tarhonyát, vagy burgonyalángost adunk hozzá.

Rizses darálthús-pogácsák paprikás lében. 1 kg darálthúshoz $\frac{1}{4}$ kg rizst, 2 egész tojást veszünk. Elkészítjük sóval, törött borsal, aki kedveli, kevés reszelt hagymával, mintha töltött káposzta gombócot készítené. Zsíros, hagymás pirospaprikás levét készítünk, feleresztjük kevés vízzel és belerakjuk a rizses húspogácsákat. Most annyi vizet öntünk rá, hogy a hús jól ellepje és addig főzzük, míg egy gombócot kettévága látjuk, hogy megfőttek. Aki kedveli a tejeles húsételeket, az egyik evőkanál tejfelt kever bele. Tarhonyával, burgonyával tálaljuk.

Vajas-gombás borjúcsülök. Egy szép borjúcsülköt felteszünk 1 sárga-, 1 fehérpépával és 1 kis fej hagymával bő zsírban párolni, mindig kevés víz hozzáadásával. Aki nagyon finoman akarja készíteni, 3 dkg vaját is tegyen a csülökre. A csülköt addig pároljuk, míg nagyon könnyen leválk a hús a csontól. 20 dkg gombát megtisztítunk, nagy szeletekre vágjuk és petrezselyem, kevés reszelt hagymás zsíron megpároljuk. A csülköt kivesszük a lábából, sültepsibe helyezük, ráöntjük a leszűrt levét, amiben párolódott és ráöntjük a párolt gombát is. Folytonos öntözés közben rózsaszínűre süljük. A gombás levét külön mártás-csészében adjuk fel. A csülköt egészben. Sülthagonyát, petrezselyem rizst adunk mellé. Aki kedveli a füstölt ízt, az tűzfedel meg a csülköt füstölt szalonnával.

Sonkás tojás parmezánnal. Vajjal kikenünk egy tűzálló tálal, szitált zsemlyemorzssával megszórjuk, egymás mellé tojásokat ütünk bele. (Személyenként kettőt számítva.) A tojásokat megsózzuk és tojásunként egy mogyorónagságú vajal tesszünk rájuk. Ráöntünk tojásunként egy evőkanál tejfölt, apróra vágott füstölt sonkát és reszelt sajtot hintünk rá. Kevés szitált morzssal meghintjük és előre bemelegített sütőben megsütjük, de nem hagyjuk a tojásokat megkeményedni.

Sonkatekeres sajtmártással. Elkavarunk 2 evőkanál vajat, 6 tojás sárgáját, $\frac{1}{4}$ kg lisztet és 6 tojás kemény habját. A sütőepsiben tisztá fehér papíron félig megsütjük. 30 dkg főtt, füstölt sonkát megdarálunk, 10 dkg reszelt sajttal és 2—3 evőkanál tejfellel összekeverjük. A félig sült tészára rákenjük és egészen megsütjük, deszkára borítjuk, leszedjük a papírt róla és szorosan még forrón összegöngyöljük. A tekeres tetejét megkenjük olvasztott vajjal és megszórjuk reszelt sajttal.

Sajtmártás. 15 dkg reszelt sajtot, $\frac{1}{2}$ liter tejet, $\frac{1}{2}$ citrom levét, 1 evőkanál lisztet és 4 tojás sárgáját habústban jól összekeverünk és tűzön-vízen addig keverjük, míg nagyon sűrű krémmártást kapunk belőle. Tetszés szerint sózzuk és mártáscsészében külön adjuk fel.

Rakott kalarábé. 1 kiló kalarábét kockára vágva, megsózza, 1—2 kockacukorral vajban puhára párolunk, $\frac{1}{2}$ kiló vese-pesenyepacsnit kevésbé megborsozva, kevés reszelt vöröshagymával külön párolunk, 10 dkg rizst petrezselyem zöldjével szintén külön párolunk. Ha a hús megpuhult, megdaráljuk, 5 dkg füstölt szalonnát és 10 dkg főtt, füstölt sonkát hozzá darálva, jól elkeverünk a rizzsel együtt. Tűzálló edény aljába rakunk egy sor kalarábét, erre egy sor húskeveréket, erre megint kalarábét és így tovább. Közben mindig öntözzük bőven tejfellel. A legfelső sor kalarábé legyen és azt öntözzük meg kevés paprikás zsírral és tejfellel, kevés szitált morzssal hintsük meg és 20 percre tegyük forró sütőbe.

Hölgyeim! Le a kötötűvel!

Itt a XX-ik század szencziója, a szab. „Rapíd” léti kötökészülék. Munkája kézimunka. Minden kötés mintá köthető. Néhány óra alatt köthet magánát pullovert, blúz, vagy ruhát. Kezelése egyszerű. **Ára P 35.— Kérje 13. ismertetőt. Áruforgalmi Kft., IV., Sütő-utca 2, félemelet 3.**

Celleres kevert saláta. A meghámozott, karikára felvágott nagy cellert $\frac{1}{2}$ citrom levével, 2 kávéskanál olajjal, sóval és kevés törött borsal annyi vízben tesszük fel, hogy jól ellepje. A megfőtt és kihűlt (de nem szétfőtt) cellert összekeverjük sűrű majonézzal. Ugyáltal közepére helyezük, köréje metéltre vágott fejes salátát, paradicsomot és zöldpaprika szeleteket rakunk.

Gombás süllő. A megtisztított, megsózott halat sűrűn bevagdossuk és minden lyukba tisztított gombaszzeleteket tesszünk. Egy tepsi alját jól kirakunk vajdarabokkal, ráhelyezzük a halat, tetejére megint vajdarabokat tesszünk. Gyakran öntözve, barnapírosra sütjük. Levét tejfellel, citrom levével, sóval ízesítjük, szítán áttörjük, újra felforraltjuk és a tálra rakott halra ráöntve tálaljuk.

Káposztás harsa. A megtisztított harsaszzeleteket nem túl nagyon besózzuk és $\frac{1}{2}$ óráig állni hagyjuk. A halhoz arányitva savanyú káposztát tesszünk fel főni, ha félig megfőtt, vékony paprikás rántást készítünk, feleresztjük a káposztával, de fontos, hogy ne legyen sűrű, inkább leveses. Ha jól felforrt, belerakjuk a

harsaszzeleteket, ráöntünk 2 deci tejfel és lassan forralva $\frac{1}{2}$ óráig főzzük.

Tűdőmlelt levesbe. Tetszés szerinti mennyiségű tűdöt sósvízben megfőzzük, azután átdaráljuk és sóval, petrezselyem zöldjével, reszelt hagymával, kevés vajon puhára párolunk. Híg palacsintatésztát készítünk, a személyekhez mérten belekeverjük a darált tűdőpépet és 3—4 palacsintát sütünk belőle. Ha megsült, metéltek felvágjuk és húsvéshez adjuk fel.

Céklafőzelék. 1 kiló tisztított céklát metéltre felvágunk, kevés vajban komény-nyel megpirítjuk, 2 deci vörösbort öntünk rá és puhára pároljuk. Ha elfőtte a levét, kevés lisszellel megszórjuk, megpirítjuk és feleresztjük csontlével, sóval, kevés cukorral ízesítjük és 20 percig forraljuk. Aki kedveli, tejfelt is adhat bele.

Francia parajos metéltésztás hal. 6 tojás sárgájával tésztát gyúrunk. Széles metéltet vágunk belőle, sósvízben kifőzzük és jól lecsepegtetjük róla a vizet. Tűzálló tálal kivajazzuk, a metéltet ráarakjuk. Egy kgr. parajt sósvízben kifőzzük, jól kinyomkodjuk, deszkán apróra megvágjuk, vagy darálón átdaráljuk és rákenjük a tálban levő metéltre. 1 kiló szállkamentes halat sósvízben átfőzünk, de nem szabad széjjel főzni. A halat a parajos metéltre helyezzük és az egészet leöntjük a következő mártással: 10 dkg vajat megmelegítünk, 10 dkg lisztet elkeverünk benne, míg forni kezd, 4 deci tejfel feleresztjük és 5 percig főzzük. Levéve a tűzről, 3 tojás sárgáját keverünk bele gyorsan, hogy darabos ne legyen. Ezt a mártást ráöntjük a parajos halra és 20 percre a forró sütőbe tesszük és azután asztalra adjuk fel a tűzálló tálban.

Tésztareceptek

Csokoládés golyócskák. 26 dkg darált diót, 3 evőkanál mézzel, kevés reszelt citromhéjjal, fél narancs levével, fél evőkanál jó rummal és 15 dkg reszelt csokoládéval habústban vízgőz felett 3—4 percig főzzük. Golyókat formázunk belőle. Ha kissé kihűlt és csokoládéporban megforgatva adjuk fel melegen, felvert cukrozott tejszínhabot adunk mellé.

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

ÉTREND

1939 április hó 11-től április hó 20-ig

KEDD	
11	EBÉD: rizsleves, tejeles borjúszület, tojásos gauska, cékla, citromfelfújt. VACSORA: paprikásburgonya virslivel, madártej.
Rk. I. Leó p. Prof. Leó	
SZERDA	
12	EBÉD: vegyes zöldségleves, egyensült darálthús, tejeles savanyúburgonya, karamelfelfújt. VACSORA: kirántott velő, tartármártás, kikevert eperkrém.
Rk. Gyula p. Prof. Gyula	
CSÜTÖRTÖK	
13	EBÉD: tarhonyaleves, székelygulyás, talkedi barackkizsel. VACSORA: sóska túkörtöjással, kevert juhtúró.
Rk. Hermenegild Prof. Ida	
PÉNTEK	
14	EBÉD: tejeles babteves csi petkével, rakottburgonya, töltött aszacszeledek. VACSORA: paprikásgombapörkölt, tojásos gauska.
Rk. Juszta vt. Prof. Tibor	
SZOMBAT	
15	EBÉD: burgonyaleves, rántott dísznokedli, sárgarépafejték, burgonyás cellersaláta, túrósa aesinta. VACSORA: meleg töltött tojás, tejszínes gyümölcsrizs.
Rk. Anasztázia Prof. Atala	
VASÁRNAP	
16	EBÉD: májpüréleves, kacsasült gombásrizszel, burgonyával, kompót, piskótarolád, borsadó. VACSORA: Hideg főttnyelv ecetesformával, délről maradék tészta.
Rk. Fehér vas. Prof. Lambert	
HÉTFŐ	
17	EBÉD: marhahúsleves, főtt marhahús, ecetesforma, hagyományos törtburgonya, vaniliás kifli. VACSORA: gomba tojással, délről maradt tészta.
Rk. Anicét Prof. Anicét	
KEDD	
18	EBÉD: gulyásleves, káposztás-kocka. VACSORA: rántott borjúvelő, tartármártás, burgonya, ementáli, sajt, vaj.
Rk. Apollonius v. Prof. Ilma	
SZERDA	
19	EBÉD: sárgaborsóleves borsótészával, sertéspörkölt tarhonyával, túrósgombóc. VACSORA: pirított máj törtburgonyával, rizsfelfújt csokoládé öntettel.
Rk. Emma Prof. Kocsárd	
CSÜTÖRTÖK	
20	EBÉD: burgonyaleves, meleg füstölttarja, babpüré, alma pongyolában. VACSORA: burgonyalángos, teffel, sajt, alma.
Rk. Tivadar hv. Prof. Tivadar	

Dió-csokocskák. Tizenkét dkg örölt diót 22 dkg cukorral, 3 tojás fehérjével, kevés reszelt citromhéjjal jól elkeverünk. Fehér papíra a sütőpléhen halmozcákakat rakunk és megsütjük.

Házi ürmös. ½ liter vörösbort, negyedliter jó rumot és 35 dkg törött cukrot jól összekeverünk, felforraljuk és kihűlve fogyasztjuk.

Angol cocktail. 2 evőkanál citromfagylaltot, 1 evőkanál cukrot, 1 vizespohár rumot, 1 borospohár konyakot, ½ narancs

levét 1 vizespohár tejjel jól elkeverünk. 1—2 darabka étjeget teszünk bele s jégre állítjuk. Poharakba szűrve, szerezcsendióval hintjük meg.

Vajkrém-torta. 18 dkg cukrot, 6 tojás sárgáját egy citrom héjjal és félcitrom levével habosra keverünk. Apránként teszünk bele 10 dkg lisztet, 6 tojás habját és kevés sütőport. Három részben sütjük és ha kihült, a következő krémmel töltjük: két evőkanál rizslisztet fél deci tejbe elkeverünk, 2 deci tejet félrudd vaniliával tűzre teszünk s ha forr, a rizslisztet rendre beleadjuk és jól elkeverjük. Mikor hűlni kezd, hozzákeverjük a már előbb 13 dkg vaniliásucorral elkevert 13 dkg vajhoz, az egészet jó habosra eldörzsöljük, míg szép sima és fehér lesz. A lapokat és a torta tetejét ezzel megtöltjük és bekenjük, darált órával meghintjük. Tálalásig hideg helyre tesszük.

Diókrémes-torta. Hat tojás sárgáját 6 kanál cukorral elkeverünk, adunk bele 60 dkg diót megdarálva és végül 6 tojás kemény habját. Hat lapot sütünk belőle. Következő töltelékkel töltjük: negyedliter tejszint kemény habbá verünk, teszünk bele hét és fél dkg vaniliás cukrot, hét és fél dkg örölt diót. Tetejét és oldalát ugyanezzel bevonjuk.

Citromfelfújt. 4 tojás sárgáját 3 evőkanál cukorral, 1 citrom levével és reszelt héjjal jól elkeverünk. 4 tojás habját, 2 evőkanál lisztet adunk hozzá és vajjal kikent, szilált morzsával megszórt formában, gőzben háromnegyed óráig főzzük.

Mandulás kétszersült. 4 tojás sárgáját, 2 egész tojást, 14 dkg cukorral, kevés vaniliaporrall jól kikeverünk, 6 dkg darált mandulát adunk hozzá és 14 dkg lisztet. Vajazott tepsibe öntve megsütjük és tésztes szerinti darabokra vágjuk fel.

Calderoni és Társa látszerész

Szemüvegek, orrcsipek, látcsövek. Fényképezési készülékek és cikkek. Hőmérők és barometerek. Budapest, V, Vörösmartytér 1. Telefon: 181-148

Diós pogácsák. 6 tojás sárgáját jól kikeverünk 6 evőkanál cukorral. ¼ kiló darált dió felét adjuk először hozzá, aztán a tojás felvert habját, végül a dió másik felét és 1 evőkanál lisztet. Vajjal kikent és lisztezett tepsibe megsütjük, de nem szabad kiszáritani. A megsült tésztát deszkára borítjuk, kis pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk, kettőt-kettőt barackfízzel összeragasztunk és csokoládéöntettel bevonjuk.

Rumos szeletek. 4 dkg vajból, 3 tojás sárgájából, 2 evőkanál rumból, 12 dkg lisztből és 6 dkg cukorból tésztát gyúrunk. Jól kidolgozzuk s ujjnyi vastagra nyújtva, hosszukás szeleteket vágunk belőle. A tésztazeleteket tojással megkenjük s darabos cukorral vegyített zsemlyemorzssával meghintve, sütőlapra helyezzük és megsütjük.

Mogyorócsók. 12½ dkg darált mogyorót, 25 dkg cukorral, 3 tojás fehérjével ½ óráig keverünk. Kávéskanál segítségével halmozcákakat rakunk a sütőpléhrre és 1 órai szárítás után langyos sütőben sütjük.

4 tojásos csokoládétorta. 3 dkg vaját, 8 dkg cukorral habosra keverünk, egyenként belekeverünk 4 tojás sárgáját, 2 szelet puhított csokoládét, 3 tojás fehér-

Olcsó husvétii ajándékok

Ezüstözött tálca 6 drb
csiszolt üvegbetétes likőr
pohárral — — — P **6.90**

Valódi ezüstparfém
flacon — — — — P **3.90**

**Valódi gyémánt-
kereszt** ^{ezüst-}_{lőncsal} — P **9.90**

Tillemann Sebestyén

Budapest, V., Vimos császár-út 12
(Gr. Tisza István-utca sarok)

jének keményre vert habját és végül 2 dkg finom lisztet lassan keverünk el benne. Kikent formában megsütjük és csokoládé mázzal vonjuk be.

Mandulás sütemény. (Cukorbeteg diéta.) 15 dkg darált mandulát kevés tejszennel megfőzünk és 4 főtt tojás sárgájával szitán áttörünk. 10 dkg vaját jó habosra kikeverünk, 1 nyers tojás sárgáját keverünk bele, fél reszelt citromhéjjal, kávéskanál kakaóporral, késhegynyi fahéjjal és a mandulás tojást keverjük bele, ujjnyi vastagságúra kinyújtjuk és tészteszerinti alakokat formázunk belőle. Tojással megkenjük, darabos mandulával megszórtjuk és a sütőben megsütjük.

Citrompuncos. 1½ kiló cukrot 3 deci vízzel felforralunk. Hozzáöntünk ½ liter erős rumot, 1 üveg pezsgőt, 6 citrom levét és 2 citrom héját adjuk meg bele. Az egészet jól elkeverve újra felforraljuk és utána ruhán keresztül poharakba szűrjük.

Gyermek piskóta. 6 tojás sárgáját 15 dkg cukorral jól kikeverünk, hozzáadjuk a 6 tojás habját, 1 evőkanál hideg cukorszirupot és 12½ dkg lisztet. Kikent lisztezett tepsibe sütjük.

békey Koós Klára női divatterme

Budapest, VIII. kerület,
Kisfaludy-köz 2, V. 2

Bejárt a Corvin-mozgóval
szemben. Alj készítés P 8.—,
blúz P 10.—, angolruha P 16.—,
délutáni, vagy estélyi ruha
P 18—20-tól. Komoly munka. A
tisztai asszonyok kedvelt ruha-
szalonja.

SZÉKREKEDÉS

Tizenhatéves. Kedvesen és ellenállhatatlanul kiprovokálja, hogy ezen a tündöklő szép tavaszi napon a legékeesebb jelzővel köszöntünk minden kislányt, akinek nincs más bűja, kívánata, csak az, hogy akaratán kívül és „borzasztó bosszúságára” minduntalan elpirul. Ez ellen az áruló konfidens „pirulás” ellen kér nagyon «sürgös» tanácsot. A fiatalság varázspalettajáról csejt el űde, hamvas pirt és akár akarja, akár nem, varázsszint fest arcocskájára az ártatlanság személytelen művésze. Ez a pír csak addig árulója a belülről áradó izgalomnak, míg az önuralom nem érzeti hatalmát. Ha bekövetkezik a diadalmas korszak, a pirulás megszűnik kompromittáló árulása és nem lehetetlen, hogy akinek most panasza van ellene, szívesen venné, ha vissza jönne szépítő izgalma. Az ártatlanság hírnöke a gyönyörűséges rózsaszíromhoz hasonló pír a fiatal lányok arcán. Szép, mint az élet. És elműlik, mint az álom. A fiatalságon túl megszűnik a varázslat.

S. Margit. Vezeklünk. A sors rajtunk próbálja ki kemény, ellentmondást nem tűrő hatalmát. Szóltanul hordozzuk keresztünket, mert a feltámadás reményességét nem foszthat meg senki a világon. Szemünk a csillagokon túl keresi a világosságot és ez a fény áttör a nyomasztó sötétségben, ami nem akar szétszórani. Várunk és esengve intjük türelmre kérdéssel terhelt lelkünket. Köszöntjük és szeretettel várjuk verseit.

SVÁB. Versebe szedett vallomása, hűséges szeretete felejthetetlen marad számunkra. Sajnáljuk, hogy a verset, mint ilyent nem hozhatjuk nyilvánosságra, mert nem tehetjük ki a közönség kritikájának.

IDEGES. Igen, ideges állapotának a következménye, hogy társaságban még a legegyszerűbb témába is képtelen bekapcsolódni, válaszlai akadozók, rendes, folyékony mondatot nem képes megszerkeszteni. Ha azonban magára marad, e kellemetlen zavara megszűnik és gondolatmenete rendesen funkcionál. Tévedés volna azt hinni, hogy gondolatkihasználás áll fenn, mert csak idegen lámpaláz az egész, ami akaratlan leküzdhető. Egyik legjobb eszköz a hangos beszédgyakorlat, az indiszpozíció elleni tudatos védekezés. Ajánljuk Bognár Elek színművész szónokiskoláját, ahol megtanulhatja a folyamatos beszédet és hogyan küzdheti le a lámpalázat. Egyéni és újszerű tanítási módszere mellett öntudatos fellépésre tesz szert, amellyel elérí beszédében gátló idegessége leküzdését. Címe: IV., Irányi-u. 17. fsz. (Telefon: 183—160), vagy lakása XI., Horthy Miklós-út 15/a. (Telefon: 258—501).

S. J.-né, Debrecen. Mindennapi életünk robotos munkája közben baráti szeretetét hozta levele. Tiündöklöttek a sorok, melegegíttek a szavak és a beléjük lehelt láthatatlan lélek megismogatta sorokat szántó kezünket. Köszönjük ezeket a gyönyörű pereket.

Szeplők ellen
továbbá
májfoltok, pörsekenések ellen

Crème Montreuil Edy

RENE MONTREUIL, PÁRIZS.

BIZTOS! GYORS! KELLEMES!

Kapható minden előkelő szaküzletben!

Magyarországon gyártja:

Török Patika, Budapest, Király-u. 12

meneti jelenségét észre sem veszi, anyjára magától értetődően egészíti ki korának jellegzetes egyéniségét. A gyermek nem tudja magáról, hogy ő tulajdonképpen most éli a testi és lelki átváltozás korát, amikor távol áll még attól, hogy az átalakuló koraal velejéről meglepetéseket felfogja és megértse. Az édesanya feladata, hogy türelmével, gyöngédségével segítségére legyen és idegességét ne minősítse szófogadatatlanságnak. Gondoljuk csak meg, nekünk is súlyos gondot okoz, ha olyan problémával kell megküzdünk, ami rajtunk kívül nehezedik reánk. Menygyivel nehezebb a serdülő kislánynak, aki nem akar beszélni a lelkét rabul ejtő problémáiról. De hogyan is kívánjuk, hogy beszéljen, amikor nem sejt, hogy problémák hálójaiba került s tiltakozik a felvilágosítás ellen. Előbb összedugja fejécskéjét a korabeliek fejével és velük tárgyalja meg, nem kér a felnőttekből. A kedvező változás magától bekövetkezik,

Étcsokoládénak, főzőcsokoládénak egyaránt kitűnő a

Stühmer M arika csokoládé

1/2, 1/4, 1/5, 1/12-es táblákban

TAVASZ JÖN. Finom, intím hangulatú kis versek, de technikájuk gyöngye. Nem engedhetjük a közönség elé. Talán jobbat is ír.

«Ha látom», «Az éden hiánya», «Ibolya» című verseiből arra lehet következtetni, hogy ezeknél jobbakat is ír majd, ha nem az „ambició”, hanem a költő sugalmazására kifejlikdiki tehetsége.

Székrekedés

károsan befolyásolja a szervei munkáját. Jó szer, mely megbízhatóan hat és jó ízű, a DARMOL hashajtó.

DARMOL

TITKOK. Ha a lelkében dúló forrongások hullámai lecsitulnak, lecsendesül a hányaveti modora is és a megértés váltja fel kamaszos szeleburdiságát. Leghelyesebb: nem venni tudomást illetlenül perfid magatartásáról, mert magától rájön, hogy helytelenül viselkedett. A titkolódzás valószerű, hogy egészen ártatlan természetű, gyermekes téma körül forog, de a gyermeknek valami felnőttés öntudatot ad s főként ezért nem akarja megszítani senkivel, vagy legfeljebb a saját korabeli barátjával. Ne tulajdonítson különösebb fontosságot hallgatásának, mert pár év múlva nem a barátójével, hanem az édesanyjával osztja meg titkát és töle kér tanácsot. A gyerek ebben a forrongó seroités korában természetes, hogy a saját korabeliekkel érez és azokkal osztja meg minden titkát. A korban fölötté álló tekintély idegenül hat rá és ezt az át-

15 évet fiatalodik márol-holnapra!

Szeplők, ráncok, mitesz szerek, orrvörösség, barnafoltok, pattanások, táglalt pórusok és egyéb szépséghibák örögítik az Ön arcifejlesztését! A **SILFID tőszér** eltünteti az összes ily arc tisztáltságszolgálatokat. Arcszíne tisztá, üde és szép lesz. Megjelenése ciraadó. Dr. T. asszony írja: 49 éves vagyok, szép, rózsás, lányos kifejezésem van és tisztá-

lőm nem is sejtik, hogy már nagymama vagyok. Szépségemet az Ön krémjének köszönhetem. Orvosság árja: 1 tégely P. 1.80, 3 tégely P. 4.— Aki ezt a hirdetéssel egytt három napra belül beküldi, annak egy kis «Origan» parfümöt csomagolunk mellé teljesen ingyen.

Dr. Kemény Miklós, Kassa, Kovács-utca 77/A-195

Rheumatikus fájdalma nál, idegfájdalma nál, fejfájása nál, ízületi és tagfájdalma nál, valamint megfűléses betegségei nál, gyorsan és biztosan hatnak a Togonal-tabletták. Orvosok ezrei ajánlják a Togonal-t, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togonal-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban. P 1.60.

ha a belső forrongás lecsillapul. És akkor mindketten megnugodnak.

A VAKOK JÓZSEF NÁDOR KIR. ORSZ. INTÉZETE az 1939—40. tanévre felvesz vallás, nemzetiség és nemre való tekintet nélkül világtalan és csökkent látású gyermekeket, kik 4. életévüket betöltötték, de a vakáságon kívül nem szenvednek olyan testi, vagy szellemi fogyatkozásban, mely eredményes nevelés-oktatásukat megghiúsíthatná. Felveszi 14 éves korukig azokat a gyermekeket is, kik az iskolai oktatás folyamán veszítettek el látásukat, vagy mint vakok, nyilvánvaló iskolában, esetleg magánúton végzik tanulmányaikat. A felvételi kérvényhez szükséges nyomtatványok az intézet igazgatóságától díjlanul szerezhetők meg. Növendékeit az intézet az oktatási idő alatt a szükséges polgári ismereteken kívül tehetségeknek megfelelően gyakorlati pályára is (zenei, ipari) kiképzí. Ha a szülő szegénységét hatóságilag igazolja, akkor gyermekük felvétele és oktatása ingyenes. A kérvényeket a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz intézve folyó évi május hó 1-ig kell a Vakok József Nádor Kir. Orsz. Intézete igazgatóságánál (Budapest, XIV., Ajtósi Dürer-sor 39. Telefon: 296—911) benyújtani.

PLATÁN LEVELEKNEK. «Tévedni emberi dolog és éppen a tévedés bizonyosságát a verseket hozni fogjuk. Különbö a tövisek sebeznek. Míg sorra kerül, türelmet kérünk.

A jó frizúra - jó külső

hivatalunkban előmenetelt, rokonszenvet ébreszt. A jó frizúra azonban csak akkor érvényesül, ha a haj szép és fénylő. A lug és szappanmentes "Neo-Shampoo" használata mellett könnyen elérhető.

"Feketefej védjeggyü"

NEO-SHAMPOON

Csomag 38 f. * Folyékony 90 f-től Mindenütt kapható!

TANÁR NEJE. Állomáshelyükön alig pár hónapig tartózkodtak s ez az idő kevés volt arra, hogy mindazoknál bemutatkozó látogatást tegyenek, akiknél társasági szempontból szükséges lett volna. Eltávozásuk előtt azonban ne mulasszák el búcsúlátogatást tenni mindazoknál, akikkel összeköttetésben voltak. Vidéki városban nagy súlyt helyeznek társadalmi szabályok betartására. Új helyükön ne mulasszák el a bemutatkozó látogatókat lakásuk berendezése után, ami kb. hat hét után már aktuális és ebben az időben már számon is tartják. Örülnek, ha új helyükön jól érzékel magukat és legalább hosszabb időre végleg megállapodnának.

TUD-E ARRÓL, hogy a Pyramidontabletták rheuma és nátha ellen is kitűnően beváltak? Úgyjelen azonban a csomagoláson látható «BAYER»-keresztre, hogy tényleg Pyramidont kapjon.

BABA. Ne túlozza az érzékenységét, mert véleményünk szerint sértés nem történt, legalább is nem olyan mértékben, amit szándékosnak minősíthetne. Az idegesség pillanatában, amikor csak kevesen tudnak uralkodni felhevült ingerültségükön, olyan megjegyzés is kiszalad, amit lehangolt állapotban meggondolják és szörnyen sajnálnak. Kérjük, írja meg a nevét és címét, hogy a többi kérdésre levélben válaszoljunk.

Gács edénybolt

Uri közönség bevásárló helye háztartások részére edény és ajándéktárgyak, nemes porcellánok és ólomkristályok állandó nagy választékban. E lap előfizetői 10% engedményben részesülnek. — Gács edénybolt, Budapest, VIII., Ór-u. 4. Telefon: 33-66-44.

Balaton 31. A szívek vannak törvényei, amiket — úgy mondják, — elkerülni nem lehet és szigorúbbak, mint az írott törvények. Meg vagyok győződve, hogy a legnemesebb szándék, a legigazabb aggodás nyugtalanítja Önöket, akik előrelátásukat biztosítani szeretnék a „szegény” rokon nyugalmán, gondatlan jövőjén. De egy alig húsz éves, szép fiatal leány, akinek szíve csordultig tele van szerelemre szomjas titokzatos érzéssel, az tiltakozik a legbőlebb beavatkozás ellen és nem akarja feláldozni legdrágább, legszentebb érzését és nem vállalja a szegény gazdag szomorú életét. Tiltakozó feljajdulással sikoltja túl a megfontolásra figyelmeztető kemény intelmeket. A szívet, ezt a csodálatos hangszert csak az szólaltatja meg, akinek ugyanazokat a dallamokat muszikkálja a szíve. Rajtuk kívül más nem hallja azt a fenséges muszikkát, amit két szerelmes ember szíve zeng és kettjük lelkén remeg át az egymásért hevülő forró vágy. Ne vegyék rossz néven tőle, hogy várja a szíve királyát és a gondatlan léttel kezesgető jöletéért, a különben szorgalmas, minden szenvedélytől mentes kérés nem fogadta el. Még azt sem szabad hibául felírni, hogy engedelmeskéni kívánta Önöknek és engedett a sok jóval kezesgető realis értékeket kihangsúlyozó rábeszélésnek, de amikor magára maradt és a befolyásuk alól felszabadult, melyekben megvizsgálhatta magát, akkor döbönt rá, hogy amire vállalkozott, az felülmúlja erejét és abból valami nagyon káros származhatik. Lehet, hogy a házasság egyeseknek anyagi jólétet biztosító szövetkezős, de az igazi házasság a szív lenyűgöző hatalma alatt áll, s amikor kigyull benne az égi láng, diadalmasan és alázatosan

Földesné «Junó» Kosmetikai Intézet, IV, Károly király-út 24. Tel.: 389—159. Az összes szépséghibák végleges megszüntetése. Végleges szőrtelenítés. Biztos hatású szépfioszterek. Vidékieknek postai szétküldés. Díjtalan tanácsadás levél útján is.

engedi át magát leggyőzhetetlen erőinek. A szerelem olyan kincs, amivel sem vagyunk, sem hírnév nem versenyezhet. Nem jantázia rabja csak, aki várja a csodáthozó másik szívet, melynek érintése el nem felejthető, felmérhetetlen mámoros érzéssel dobogtatja nemesebben a szívet. Egnek szegzett arccal kutatják ezek a csillagok titkát, a hold ezüstös útját, s egyedül onnan fentről várnak jóváhagyást, amit mi nem ellenezhetünk, meg nem akadályozhatunk. Nem csak mi intézzük a sorsukat. Az Egk rendelését ember nem hűhatja keresztül. Ki tudja, nem szorongatja-e a fivalem ennek a fiatal leánynak is a szívet és ha megkérdéznők, nem tudná megmondani, miért utasítja el a legjobb kéroket, s csak azt mondhatja, hogy egyiket sem szereti. Ez előtt a válassz előtt bármennyire is fáj azoknak, akik kezére dhitoznak, belenyugovissai meg kell hajoljanak, mert „a szívek parancsolni nem lehet, hogy azt szeresse akít nem szeret”. Ne nehezítenek rá hanem karoljanak bele ebbe a fiatal életbe s megértéssel, a szeretet simogatásával segítsék megtalálni az igazit, aki felgyújtja szívében a boldogság örömtüzét. Aldott az a lélek, amelyik a maga erejével az életbe induló fiatal élet mellé áll.

M. B. 22631. Az apróságokat legnagyobb sajnálatunkra nem használhatjuk. Csak annak a kék kőnek az érdeklődésére számíthat, amely barátilag honorálja írói ambícióját.

ZÁTONYON. Miért nem tegezhetné vissza, hiszen a harminc és negyvenéves asszony között nincs akkora évbéli differencia, ami meggondolandóvá tenné számára a visszategezést. De miután már elhangzott a másik asszony ajkáról a tegezés, még akkor sem térhet ki, ha elvi kifogása volna a tegeződés ellen. De az elvi kifogás sem indokolt, hiszen társadalmilag egyenrangúak s úriasszonyok között a tegeződés épp olyan formáság, mint a férfiak között.

V. V., Lugos. Sajnos, nem teljesíthető kívánság. Nem eléggé költemények, nem eléggé művésziék.

SZERETET 1939. Tipikus szerelmi história a maguk esete. Véleményünk az illető úrról kedvezőtlen. Bizalmatlanok vagyunk iránta, mert sem magyarázatot, sem mentiséget nem találunk számára. Pedig tudjuk, hogy Ön ezt szeretné, mert ha nem is valjia még be, de tudat alatt érti, hogy nem bíthat meg benne. Segítségére szeretnénk lenni valami megoldásféleben, ami vergődő lelkét a kételyek közül kivezetné. Levele alapján megkísértem analízálni az illető tulajdonságait s bár megnugtató momentumokat nem fedezhettem fel, nem látom túlzottan sötétlen akkor sem, ha félelme beigazolódná és kitérne a házasság elől. Higgye el, nincsenek kivételek s hogy Ön sem az, ez nem a sors különleges mostohasága. Mindenki szenved, aki abban csalódik, aki mindenkéül több, kedvesebb a szívének. Nem tudhatjuk mi zajlik le annak az embernek a lelkében, aki kereste az Ön társaságát, jól érezte magát közelében és mégis

A MAGYAR NŐK LAPJA
SZERKESZTŐSEGÉNEK ÉS
KIADÓHIVATALÁNAK
ÚJ TELEFONSZÁMA: **18-73-42**

idegenkedik a házasságtól, mániákusan fél a lekötöttségétől. Vélte és valóságos hibáit titkolja, félve vigyáz, ne pillanthasson be „magán” életébe. Pedig a nyomozás utáni felfedezés inkább megnyugtathatja, mert a háttérben semmijéle nőnek nincsen szerepe. Főlegyesen és nyugodtan, csak éppen kissé meglepőde nézett akkor is a szemébe, amikor hallotta tépelődő, izgatott kérdését. De ő felelősségvonnása után is gondosan palástolja titokzatos viselkedése okát és inkább vállalja a kétéves szituáció lehetőségét még Önnel szemben is, pedig tudja, hogy mire vezetett volna, ha nem nyomozhatná utána. Még juresőbb, hogy ezután is megmarad a titokzatos látogatások kötelező szükségessége mellett. Mi történne, ha azt ajánlanák, hogy mondjon le erről a meddő és minden energiát feljelő erőfeszítésről és ne ragaszkodjon hozzá minden áron. Nem látjuk semmi értelmét annak, hogy kínozza magát. Megrögzött magányosságra vágyó ember, akinek az Ön barátságára szórakozást, kellemes időtöltést jelent, de csak arra az időre, amíg az együttlétkét tart, azután függetleníti magát és semmijéle kötelezettséget nem vállal. Nincs semmi értelme, hogy ezt a szerepet tovább betöltse. Ha ő nem érti meg szerelmes szívének egy életre szóló odaadó vágyódását, ha nem érti meg, hogy aki szeret, annak egyetlen vágya együtt élni azzal, aki ezt az érzést életre hívta, azzal nem szabad többé találkozni, mert annak az embernek nincs szíve. Az az ember a saját kényelmét, függetlenségét többre értékeli mindennél és ennek képes feláldozni azt is, aki a szívét adta neki. Ha ő nem tudja vagy nem akarja tudni, hogy mi zajlik le most az Ön lelkében, ez nem azt jelenti, hogy valóban nem tudja, hanem azt, hogy nem akar tudni róla. Minden bajnak az az oka, hogy nagy szerelmében csak rá gondolt, ellette a gondolatát, ő volt a Nap, akinek fényébe beleolvadt szerelmével. Véletlen csupán, hogy a saját tükrökébe belenézett és valami eddigi ismeretlen, új vonásokat látott a saját körül. Keserű, mely vonásokot, amiket nem az idő vésett ennyire mélyre, hanem a titkolt érzése, a bizonytalan szerelm miatt aggodalma. Van cél, amiért érdemes és kell küzdeni, de érdemes-e, szabad-e küzdeni olyan valakiért, akiről tudja, hogy mielőtt kinyújtaná, elhárítja a kezét és nem fogadja el becsületet, tiszta érzéssel teli szívét. Becsületet érzése miatt ne szégyenkezzen és senki se szégyenkezzen. A családi élet boldogságának az asszony állhatatos, áhítatos szerelemmel telt szíve az alapja, az oltára. Aki nem erre az örök érzésre építi otthonát, az megtudja, milyen helyrehozhatatlan hibát követ el, mert bizonyosan összeomlik, mint a kőrtávar. A fájdalom és szigorúan pesszimista önbizonytalanságnak nincs értelme, nem Önben van a hiba. Rejtély előttünk, s talán Ön előtt is örök rejtély marad, hogy évekre visszanyúló barátságuk barátja részéről miért nem hasonlított a komolyabb érzelmé. Néha úgy magával sodor az élet örvénye, hogy csak idegen segítség ment meg az esélyedéstől. Boldogok volnánk, ha erőt és segítséget találna feljé nyújtott kezünkben. **Csendes bánat.** Győngességét szánjuk, szomorúságáért sajnáljuk, tehetetlenségéért

egy kicsit neheztelünk, mert az a megállapításunk, hogy az összes bajnak az utóbbi az oka. Mindig összeszorul a szívünk, ha olyan emberrel találkozunk, aki saját maga okozza magának az összes bajokat. Olyan, mint egy bacillustermelő, vigan elősködnek lelken a szomorúság baktériumai. Ezeket a dédelgetett álszomorúságokat kell mindenekelőtt kiirtani, azután jóra fordul az élete. Képzelt lelki betegségéből a legtudósabb orvos sem tudja gyógyítani, ha a páciens nem akar gyógyulni. Rögeszméje, hogy „beteg” és nem gyógyulhat meg, mert ezt a lelki bajt anyjától örökölte, akiről hallotta, hogy akkor, amikor életté vált a szívében, nagy szomorúság érte és ezt a szomorúságot hordozza a lelkében. Tévedése nagy tévedés, mert a lélek teljesen független a testtől és nem terhelt, örökölhető tulajdonságokkal. Tisztán és hibátlanul kapjuk, mint az ártatlanságot. Nem bírunk el, ha akár az édesanya szomorúsága neheztelne a lelkünkre. Elég Önnek az Ön, amitől megmenekülhet, ha felhagy ezzel az akarattal megfosztó rögeszmével. Az első feltétel, hogy keresse az emberek társaságát. Anyagi helyzete megengedi, hogy szórakozzon. Egyelőre csak vig, mulattató szindrabokat nézzen meg még akkor is, ha ezek iránt nem érez kedvet. Ébressze fel magában az életkedvet, mert ebben az állapotban terhére lesz környezetének. Ezt pedig még sem akarhatja éppen Ön, akét legjobban az bántana, ha terhére volna valakinek. Ha nincs bizalmas barátja, okvetlenül ke-

Nem akarok megőszülni!!!

„HEINZELMÄNNCHEN“-JÉLE

Psychrom-hajrenovátor

Csalhatatlan szer az egészséges, természetes hajszín visszanyerésére és az őszülés ellen való védekezésre.

Ez a híres, rég bevált hajvíz nem festőszer és semmiféle festőanyagot nem tartalmaz. A haj magabaszívja ezt a hajvízet és így kellő táplálékot nyer, minél fogva az őszülő hajszálak rövid idő múlva egészséges, természetes színt és megfelelő sűrűséget nyernek.

Psychrom-hajrenovátor erősíti és széptíti a haját, remekül fokozza a haj növeését és megakadályozza az őszülést a legmagasabb korig.

Heinrich Mänchen, Wien

Ára: 4 pengő.

Magyarországon gyártja:

TÖRÖK PATIKA

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 12. SZ.

házban, apja hivatalosan gyakran távol van, így a családi otthont kellene pótolni. Szíves ajánlkózat kérek „Tanárnő” jelgén a kiadóhivatalba.

Kérem kedves olvasótársnőmet, akinek módjában van, szíveskedjék bélégygyűjteményem kiegészítésére egy sorozat cseh-bélyeget küldeni, úgy, hogy azok vagy egy lapra, vagy nagy borítékra legyenek felragasztva és a német megszállási pecséttekkel lebélyegezve. Szívesen megküldöm akár a pénzértékét, akár a mi sorozatainkból öt pengő értékig küldők bélyeggyűjő idősebb úri hölgyvel. Babits Ferencné, Szakály, Tolna megye.

Kedves olvasótársnőim szíves tanácsát kérem, hogyan lehetne hosszabb ideig a gazdaságomban összegyűlt tojást eltartani a romlás veszélye nélkül. Nagyon hálás volnék, ha valaki e tekintetben tanácsával segítségemre volna. Előre is hálásan köszönöm szíves fáradozásukat és „Kassai új előfizető” jelgére kérem válaszukat a kiadóba.

ressen ismerősei között, vagy esetleg lapunk útján is találhat. Sokat sétáljon. A természet a legjobb orvos, az ilyen képzelt betegség, meggyógyul, ha hozzá menekül. Márts járjon uszodába s a nyáron a strandra. Minden bizonnyal más gondolatokkal, más érzésekkel nézi pár hónap múlva az életet, melyből eddig semmit nem élvezett. A fáradság, szótlanság is elmúlik. Nemesca a fizikai munka fáraszt, hanem a lelki töprengés is letör. Új életet kell kezdeni, új programmal. Aki sajátmagán nem képes uralkodni, az nem veheti fel a versenyt az erősekkel, a bátrakkal. Már pedig azt nem hisszük el Önről, akinek nincs semmi más problémája, mint az, hogy beképzelt lelki örökléssel harcol, aminek árnyéka nagyobb, mint a valóság és ettől van megremülve. Ez a baj túlzott fényűzés, amittől meg kell szabadulnia és a rendes emberek életét kell élni. Jut a gondból úgy is éppen elég, ne növelje képzelt rémekkel. A legtöbbet várjuk Öntől és reméljük, hogy legközelebb egészségesebb lelki-képet kapunk Önről.

Tanácsot kérnek

Hatodikos leányomat szeretném olyan gimnáziumi tanárnőnél elhelyezni, akinek hasonlókorú leánya van, egészséges vidéken lakik (lehetőleg nem Pesten) és magánvizsgára előkészítené. Anyja kör-

MINDIG CSAK

Kerpel

Kézfinomítót
Árcfinomítót
használjunk!

1 üveg P. 1.40

KERPEL PATIKA

Budapest, V., Szent István-körút 28

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés szavanként 10 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetési díja 1 pengő 50 fill. Jelítség hirdetésre érkező levelek továbbítására hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalandó át. Állást kereső hirdetések szavanként 10 fill. A hirdetés díja előre beküldendő.

Fonyód-Bélatelepen készítható, komfortos villa, zárt verandával, terrasszal, mosókonyhával, pincével, villany-vízvezetékkel, fürdőjoggal, kelt-száles gyümölcs és virágok kertel, előadó. Cím: dr. Rác Béla, Fonyód-Bélatelep.

békey Koós Klára női divatterme Budapest, VIII., Kisfaludy-köz 2. V. 2. Bejárta a Corvinmozgóval szemben. Aljkészítés P 8, blúz P 10, angol ruha P 16, delutánai vagy estélyi ruha 18-20 pengőtől. Komoly munka. Tiszlásszonyok kedvelt ruhászlója.

Házfogadónak vállal a fővárosban intelligens úr lakás ellenében is. Adó- és teleknyomvi ügyekben járta. Komoly, teljesen megbízható. Érdeklődőket lapunk készséggel szolgál információval. Levelet „Házfogadók” jelígre kiadható kér.

Budapestre érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásban 2 pengőtől megszállás. Főjegyző, Orczy-út 40, I. 10.

Zongorát vagy pianót azonnal középfizetésért sűrűsösen vennék. Telefon: 139-503. Zongoraterem.

Budapestre érkezőknek „Úri otthon” nyujtok. Hajdu né, ny. MÁV főintéző neje, Erzsébet-körút 2, III. 19. Emke-ház. Lift. Telefon: 132-900.

József-körút 65., Grimm József aranyéremmel kitüntetett zongorakészítő, Zongorák, pianók legolcsóbban részletre, garanciával.

Legmodernebb szabás-, varrástanítás. Mester- vizsga. „Elite” szalón. Erzsébet-körút 58.

Zongorák, pianók előlegnélküli, húszpengős részletre 350 pengőtől, legolcsóbban Fenyénői zongorateremben, Erzsébet-körút huszonhat. BÉR-zongorák csodaolcsón!

Női szabóság, plüssé-üzem, mestervizsga. Kalo- sacsi, Corvin-ter 1. Telefon: 167-478.

Női ruházalon kedvező feltételek mellett, mér- sékelt árakkal, anyaggal, valamint fazomunkát vállal. Készruhákat raktkaron. Németh Istvánné, IV., Régi posta-utca 6. Telefon: 181-134.

Rövid fekete gyakorlózongora kettőszáz, külföldi négy száz, valódi Bösendorfer ötszáz pengő. Garantáltak, jó karban. Zongorák, pianók feltűnő olcsón. Tiszt- viselőknél előlegnélküli legeskevényben részletre. Rákóczi-út ötven. Zongoraterem, Erzsé- bet-körút sarok.

MIMÓZA világhírű grafológusnő analizál kézből, írásból, fényképről. Személyes részvételt nem szük- séges. Meglepetően tárja fel az élet minden titkát. Megállapításai a tiszta valóságnak megfelelnek. Pontos születési és személyi adatokat kerek saját- kezű írással levélben. Válaszbélyeg csatolando. Cím: Pécs, Szent Vince-utca 50.

Csillárüdüző egész évben nyitva. Gyönyörű hegy- vidék, kényelmes kastélyszobák, zárt folyosók, prima koszt, olcsó panzió. Prospektus Csillár- üdüző, Mátrászőlős.

Házias, csinos hölgynek társaság hiányában ez- ton keresek élettársat. Levelet „Állami tiszt- viselő” jelígre kiadható kerek.

20 éves, róm. kat. intelligens leány. ki több évig Belgiumban volt, a francia nyelvet jól beszéli, úri családhoz gyermekek mellé ajánlkozik, ahol családtagként tekintik és zsebpénzzel honorálják munkáját. Háztartásban segít. Cím: Zboray Ti- borné, Alsópétény (Nógrád m.)

Lámpaernyők művészi kézfestéssel, selyemből, pergamentből legolcsóbban a készítőnél: Budapest, VII., Csányi-utca 3. Telefon: 135-615.

Magányos úrhoz háztartás vezetésére ajánlkozik kitűnően főző gazdasszony, aki érti a baromfi- nevelést, sertéshízalást és szívvel lélekkel végzi munkáját. Takarékos, megbízható s úgy dolgozik, mintha a saját háztartását vezetné. Levelet „Szívvel-lélekkel” jelígre kiadható kér.

Római mérnök felesége vállal úrhölgyet napi 40 lírártól. Saját autó, zongora, ének és nyelv- tanulást lehetőségek. Érdeklődni délelőtt 297-900. 24. mellékállomáson lehet.

Jó családból való, szerénygényű fiatal nő gyar- korlailag szeretné megtanulni az új háztartás- vezetést, főzést, terítést csekély fizetés ellené- ben kézimunkázata. Vidékre vagy falura is el- menne, esleleg magányos úriúrhoz segítségnek. Levelet „Tavasz 1939” jelígre kiadható kér.

Urileány házikasszonyok, gyermekek mellé, ma- gányoshoz ajánlkozik. Megbízható, szorgalmas, háztartásban járta. Levelet „Komoly” jelígre a kiadható kér.

Női ruhaengedély megszerzéséhez előkészitem. szabást, varrást iparral kiképezem. Kerekes Fe- rencné, Vasmás-körút 5.

KÉZIMUNKALEIRÁS

CÍMLAP I-SŐ BELSŐ OLDAL: Madeira futó. Jómínőségű aranycsokor pamut- zásból 50×100 cm. méretben. Előrajzol- va P 2.70. Szűrt sablonja P 1.40. Hozott anyag előrajzolása P 1.—. Hímzéséhez 25-ös számú hímzőpamutot használunk, melyből egy nagy motring 36 fillér.

3. OLDALON: Magyaros mintájú terítő. Nyers lenvászonból készíjtük szép tarka 5-ös gyöngyfonállal, 80×80 cm. méretben előrajzolva ára P 3.—. Kidalgozásához jól mosható gyöngyfonat dekája 30 fill. Szűrt- sablonja P 1.20. Hozott anyagra előrajzo- lása 80 fill. Megrendelhető nagyobb mé- retben is.

4. OLDALON: Színes hímzéselt készíttél tálcakendő. 40×60 cm. méretben előraj- zolja pamutvászonból 90 fill. Szűrtsablón- ja 30 fill., hozott anyagra előrajzolása 30 fill. Kidalgozásához hímzőpamutot haszná- lunk, melyből egy motring 20 fillér.

6. OLDALON: Madeira futó. Fehér pa- mutvászonból készíjtük 50×100 cm. mé- retben, előrajzolja P 2.70. Szűrtsablónja P 1.20. Hozott anyagra előrajzolása P 1.—. Hímzéséhez 25 vagy 30-as számú hímző- pamutot használunk, melyből egy nagy motring 36 fillér.

7. OLDALON: Divatos függöny. A belső szárnyakat vékony csipkeszövetből készíjtük szép sűrű behúzással. Egymáson át- vezetve (fischli szerűen) szereljük fel. A külső szárnyakat bronz- vagy meggyszínű műselyem ripszanyagból készíjtük. Csipke- szövetek és ripszanyagok nagy választék- ban, olcsó árakban kaphatók.

17. OLDALON: Milflour mintás terítő. 80×80 cm. méretben, jómínőségű fehér floridás pamutvászonból, tarka színezés- sel. Hímzéséhez műlínét használunk. Egy motring 14 fillér. Bármelyik terítő elő- rajzolja P 2.20. Szűrtsablónja P 1.20. Ho- zott anyagra előrajzolása 80 fillér.

A MUL KÉZIMUNKABOLTJÁNAK (VI, TERÉZ-KRT. 6) ÁRAJÁNLATA MÉLYEN LESZÁLLITOTT TAVASZI ÁRAK:

Indanthren függönyanyag nyári lakásba, 100 cm. széles, métere	1.40
Indanthren függönyanyag nyári lakásba, 150 cm. széles, métere	P 4.50, 5.50
Marquisette függönyanyag 150 cm. széles, métere	P 5.50, 7.—, 7.50
Csipkeszövet 300 cm. széles, métere	P 7.50, 8.50
Klöpl-függöny készen, alul rojtalt, oldalt pikóval	20.—
Klöpl-függönyanyag 300 cm. széles, szép mintákban, métere	P 16.50, 18.—, 19.50
Indanthren pamutvászon kék, fréz., zöld és sárga színben 140 cm., métere	3.20
Cérna grenadin, 112 cm. széles, fehér vagy ekrü, métere	2.40
Cérna grenadin, 150 cm. szélességben, métere	3.10
Borsó-tüll, 300 cm. széles, métere	P 8.50, 10.50
Opálatiszt zsrűkésletre, 140 cm. széles, métere	3.50
Frottir törülköző, jó minőségben, darabja	P 2.80, 3.80, 5.50
Ágynemű pamutdamaszt, fehér színben, szép virágos mintával 80 cm. széles, métere P 2.40, rózsaszín, 90 cm. széles	2.65
Aranycsokor pamutvászon fehér színben, 80 cm. szélességben, métere	1.50
Aranycsokor pamutvászon rózsaszín, világoskék, lila, 80 cm. szélességben, métere	1.92
Kocsitakaró és párna készen, géppel hímözve és rátéttel díszítve	14.50
Leányka-kabát és fejkötő cérna pikéből fehér, rózsaszín vagy vil. kék színben ..	10.—
Pólypárna szép géphímzéssel	15.50
Kézzel horgolt gyermek kabát és fejkötő vagy sapka gyapjú fonalból	4.50
Kézzel horgolt leányka ruha 1—2 évesnek	5.—
Lavable leányka ruha, szép virágos minták, 2—3 évesnek	P 5.50, 6.—, 7.—
Magyaros hímzéssel díszített leányka ruha 1—2 évesnek	P 4.—, 5.50
Magyaros hímzéssel díszített női grenadin blúz, szép kiütelben	P 6.—, 6.50
Ugyanez műselyem krepedésből	P 9.50, 11.—, 13.50
Festett penelop-párnalap, szép virágmintás, vagy modern vonalas 80 fill., P 1.20, 1.60	
Festett kelim-párnalap, 50×50 cm.-es méretben	P 2.—, 2.20
Festett kelim-falvédő, 70×170 cm. méretben, szép mintákban	10.—
Előrajzolt flec-párnalap, virágcsokorral, háttalappal együtt	5.—
Előrajzolt konyhagarmitúra, nyers molinóra, 10 drb-ből	9.60

Gyapjúfonalak, szőnyegfonalak, hímző pamutok nagy választékban. Fonál rendelésnél a munkát megkezdjük. Kötés- és horgolás-tanítás díjtalan. Szűrtsablónok, előnyomda fel- szerelések olcsó árban. Függönyök készítését és átalakítását jutányosan vállaljuk.

Felolós szerkesztő és kiadó: Papp Jenő.

Kéziratokat, kiséket, fényképeket nem adunk vissza és nem örzünk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és lekölzése tilos. A Magyar Nők Lapját nyomta a Hungária Hirlapnyomda R. T. Budapest. V., Vilmos cászár-út 34. szám. 794.39. Feltetés: vitéz BÁNÓ LEHEL.

A Magyar Nők Lapja 1939. évi április havi kézimunkamelléklete

(Állandó havi melléklet)

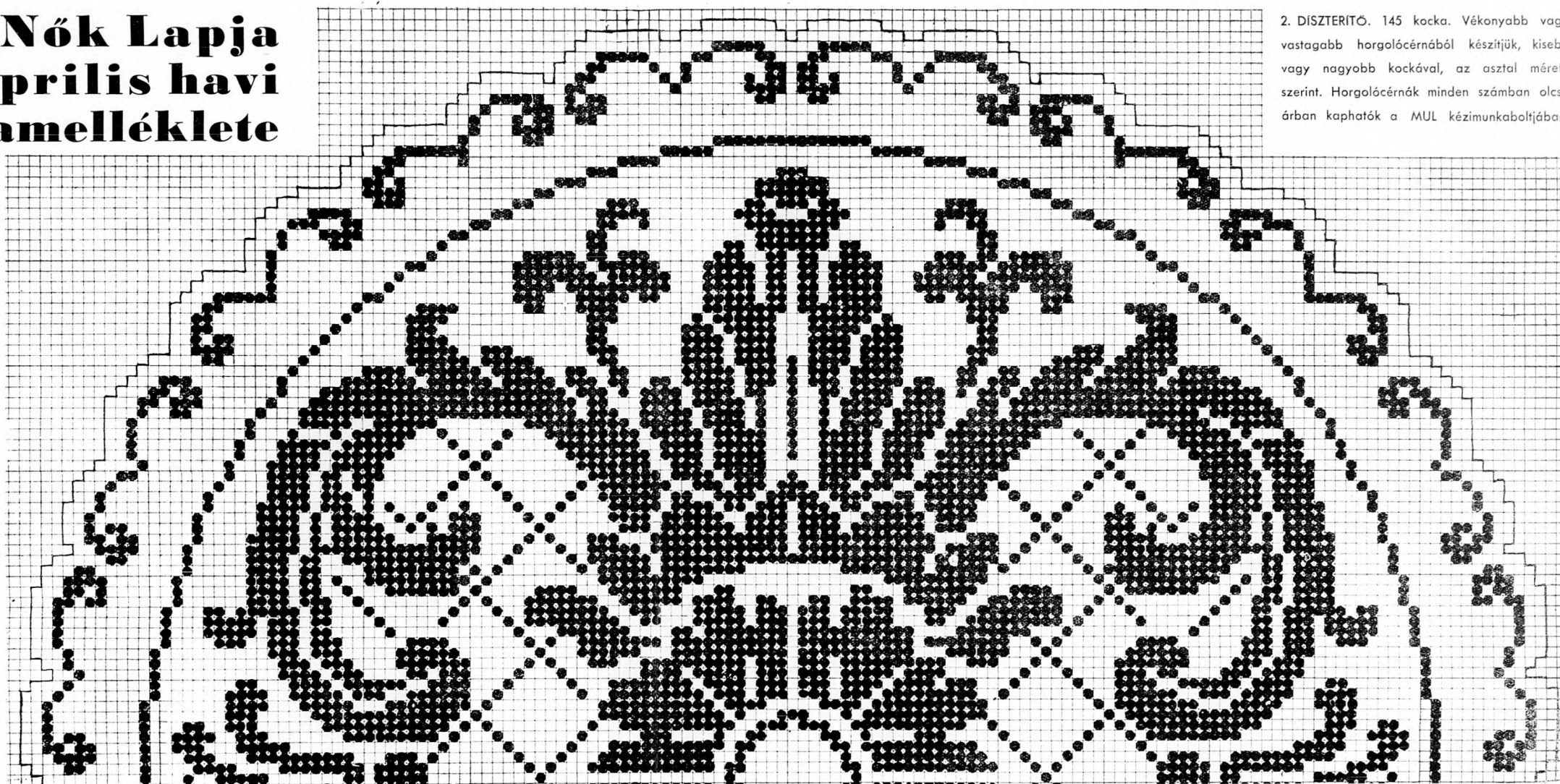
A
MUL
Kézimunkaboltja
szívesen
várja
a lap előfizetőit

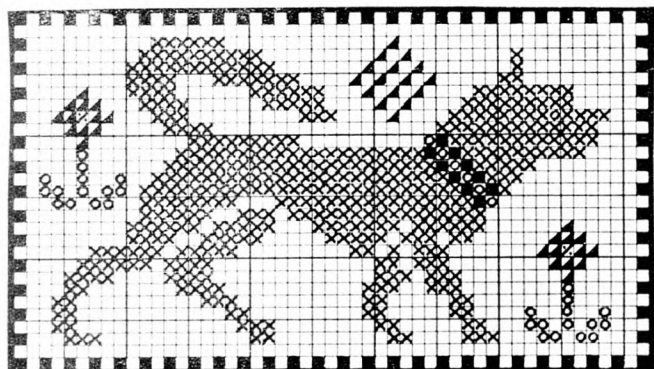
Jutányos
árak

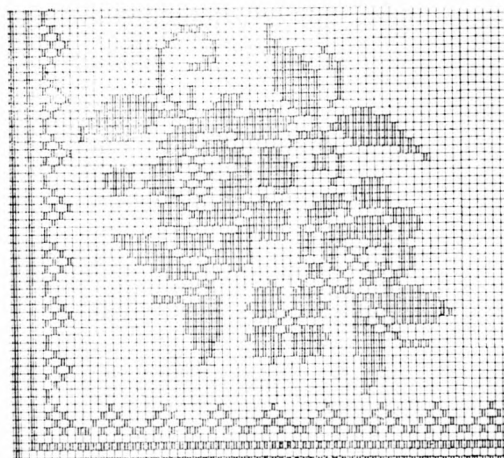
A lap
előfizetői
külön
kedvezményben
részesülnek

2. DISZTERITŐ. 145 kocka. Vékonyabb vagy vastagabb horgolócérnából készítjük, kisebb vagy nagyobb kockával, az asztal mérete szerint. Horgolócérnák minden számban olcsó árban kaphatók a MUL kézimunkaboltjában.

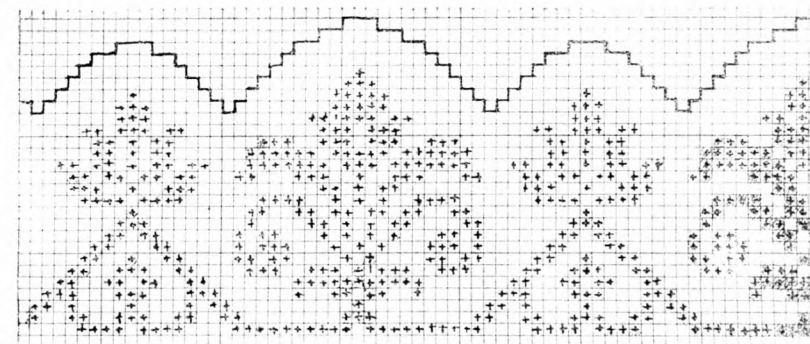

3. KERESZTOLTÉSES MINTA, fiúkötény díszítésére.

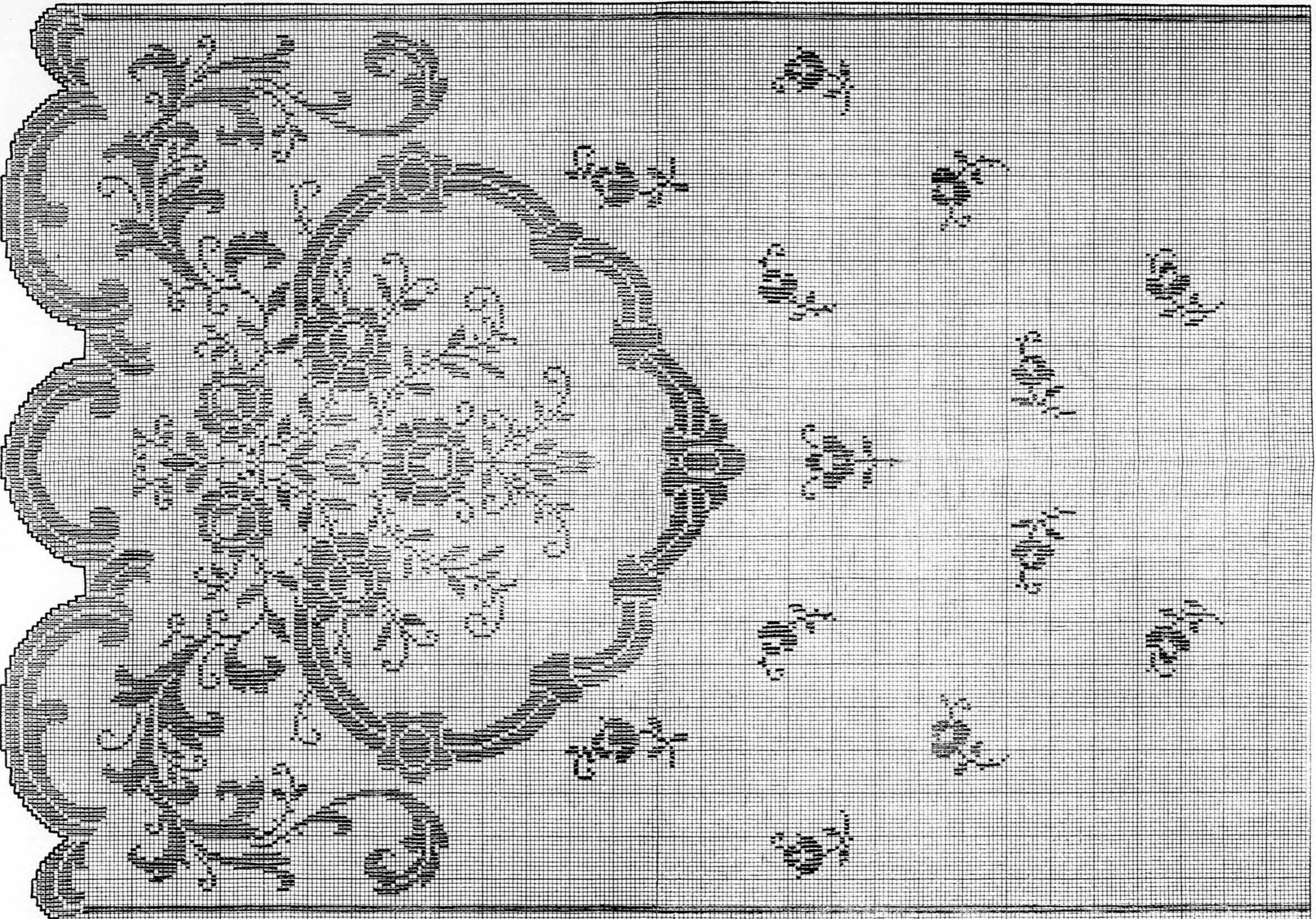
4. RECE SAROKMINTA. Terítők díszítésére. Keresztöltéssel is készíthető, tetszésszerűtíni színezéssel.

**A MUL KÉZIMUNKABOLTJA VI. TERÉZ-
KÖRÚT 6. TELEFONSZÁM: 12-13-19**

5. CSIPKEMINTA. Horgolással készítjük, vékony horgolócérnából.

A Magyar Nők Lapja 1939. évi április havi kézimunkamelléklete
(ÁLLANDÓ HAVI MELLÉKLET)

1. RECE, VAGY HORGOLT FÜGGÖNY. Szélessége 215 kocka. Hossza 300 kocka. 8 mm-es kockával készíve 170x240 cm méretű függönnyt kapunk. Horgolásához 8-as számú Muli gyöngyfonalat használunk. 1 motting, 3 deka, 60 filler. Recének készíve az alapanyagot készen vesszük, fehér vagy ekru színben. A fenti méret P 32.—. Kitaláshoz Muli gyöngyfonalat használunk. Megrendelhető készen is.

A Magyar Nők Lapja
új szerkesztőségi
és kiadóhivatali helyisége
Budapest, IV., Ferenciek-tere 7
II. emelet 6-os ajtó
Telefon: 187-342

Magyar Nők Lapja

Kézimunkával
himzett
gyermek-
ruhácskák

